

ถั่ว เนรมิต

ถั่วเนรมิต

แปลจาก

DR. GEORGE WASHINGTON CARVER
SCIENTIST

By

SHIRLEY GRAHAM AND GEORGE D. LIPSCOMB

Translated and published with permission of

Julian Messner, Inc. N.Y.

จัดพิมพ์ครั้งที่ 2

โดย

กองคริสเตียนศึกษา

แห่งสภาคริสเตียนในประเทศไทย

พฤศจิกายน 1958

คำนำ

เรื่องนี้เป็นชีวประวัติของ ดร.ฮอร์ช วอชิงตัน คาร์เวออร์ นักวิทยาศาสตร์ชาวนิโกรคนสำคัญ ท่านเป็นทั้งศาสตราจารย์ในวิชาพฤกษศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ มรณะที่วิทยาลัยทัสเคกี ในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1943 ในปฐมวัยแห่งชีวิตต้องประสบอุปสรรคแทบทุกชนิด คือท่านเกิดมาเป็นลูกทาส ต่อมากำพร้าบิดามารดา ป่วยจนกระทั่งจะไม่มีเสียงพูด ร่างกายก็อ่อนแอแทบจะทำงานปกติไม่ได้ เจริญวัยขึ้นในชนบทที่ห่างไกลจากสถานการศึกษา

ถึงกระนั้นก็ดี เมื่อกาลเวลาได้ล่วงมากกว่า 75 ปี ท่านได้มรณะลงในฐานะที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีนามโด่งดังเป็นที่สองรองจาก ทอมมัส เอดิสัน ประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกา ชาวอเมริกันทั้งชาติได้ไว้อาลัยแก่ท่าน และสภาองเกรสสหรัฐอเมริกาได้อุทิศที่ดินจำนวน 525 ไร่ ซึ่งเป็นที่เกิดของท่าน จัดสร้างอนุสาวรีย์ของท่านไว้เป็นที่ระลึก ในระยะเวลาตลอดชีวิตของท่าน ท่านได้ประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอาหารจีน เป็นเหตุทำให้ประเทศมั่งคั่งขึ้นอีกหลายร้อยล้านดอลลาร์ ยิ่งกว่านั้นท่านยังปฏิเสธตำแหน่งที่มีรายได้ถึงปีละกว่าสองล้านบาท เพื่อทำการสอนนักเรียนชาวนิโกรที่วิทยาลัยเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง และเพื่อดำเนินการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ที่ท่านนำทางไว้แล้วต่อไป ความสำเร็จของท่านทั้งนี้เนื่องมาจากสติปัญญาอันหลักแหลม และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อยกฐานะกสิกรให้ดีขึ้น ท่านเป็นผู้ที่มีความถ่อมสุภาพและพึงพาอาศัยในการทรงนำของพระผู้เป็นเจ้าจนตลอดชีวิต

โทรเลขที่ส่งมายังสถานศึกษา ทัสเคกี

วอชิงตัน ดี.ซี.

7 มกราคม ค.ศ. 1943

เมื่อ ดร.คาร์เวอร์ถึงแก่กรรม ประเทศสหรัฐอเมริกาต้องสูญเสียสุภาพบุรุษคริสเตียนที่น่ารักใคร่ที่สุดไปผู้หนึ่ง ท่านผู้นี้เป็นสหายรักของบิดามารดาข้าพเจ้า และข้าพเจ้าก็ได้สนิทสนมกับท่านผู้นี้เป็นเวลาถึง 47 ปี ชาวโลกรู้จักท่านในฐานะนักวิทยาศาสตร์ แต่หลายคนทราบดีว่าการที่ท่านมีอุปนิสัยอันดีเด่นั้น สืบเนื่องมาจากการที่ท่านรู้จักพระเจ้าดี ความเป็นอยู่และกิจการงานของท่านเจริญรุ่งเรืองขึ้นมาได้ ก็เพราะสนิทสนมและไว้วางใจในพระเจ้า

(ลงนาม) เอช.เอ. วอลเลตซ์

รองประธานาธิบดี สหรัฐ

ชีวประวัติของ ดร.ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์

บทที่ 1 ชีวิตเบื้องต้น

ห้าปีผ่านไป นับตั้งแต่คืนวันหนาวจัดที่ชายชานาเยอรมัน ชื่อคาร์เวอร์ได้รับกลับจากหมู่บ้านมายังเรือนของตน ด้วยความร้อใจในคำประกาศอันเป็นลางร้ายของทางกรว่า “จงเฝ้าระวังรักษาทาสของท่านให้ดี เพราะพวกโจรข้ามเขตเข้ามาแล้ว” พวกที่ประจำอยู่ในนิคมโดมอนด์ โกรฟ รีบใส่กลอนประตูบ้านลั่นกุญแจประตูรั้วกั้นอย่างแน่นหนา เพราะว่าการแย่งชิงทาสเป็นการได้กำไรดีกว่าการขโมยม้าหรือการลักวัว แม้ว่าสงครามกลางเมืองเกือบจะสงบแล้ว แต่การค้าทาสก็ยังมีกำไรงามอยู่ในตลาดของมลรัฐอาร์แคนซัส และมลรัฐเท็กซัส

เมื่อนายคาร์เวอร์มาถึงบ้าน มารี (หญิงหม้ายทาสนิโกร) กลับไปถึงกระท่อมก่อนแล้ว ขณะที่ตรวจดูกลอนประตูเขาก็ได้ยินเสียงเธอกล่อมลูกอยู่ เขาจึงจัดการเก็บม้าเข้าในโรงลงกลอนประตูอย่างแน่นหนาเพราะพวกโจรมันลักไม่เลือก

นายชูแซนเมื่อได้ทราบข่าวนี้ก็เป็นทุกข์มาก

ภรรยาของเขาพูดขึ้นว่า “ฉันเข้าใจว่าพวกโจรคงข้ามแม่น้ำไปแล้ว พร้อมทั้งพวกทาสที่มันแย่งเอาไปได้ บางทีมันอาจจะมุ่งไปทางอื่นแล้ว”

“ไม่แน่นัก” ชูแซนตอบ

“ดีแล้วที่โจรไม่มารบกวนเรา มันเห็นว่าเราไม่มีทาสชนิดที่มันต้องการกระมัง”

ฝ่ายนางฟรอล คาร์เวอร์ (ภรรยา) จึงแนะนำว่า “ถ้าให้มารีและเด็ก ๆ มาอยู่เสียในบ้านเราจะดีกว่า”

“อ้อ, ไม่เป็นไรหรอก พวกค้าทาสต้องการแต่ทาสผู้ชายเท่านั้น”

แต่เขาเข้าใจผิดมากทีเดียว เพราะปรากฏว่าในตอนดึกนั้นเองเขาได้ยินเสียงคนร้อง มารีนั่นเอง เขาเลยปีนได้ก็รีบวิ่งไปที่ลานบ้าน แต่มันมีคมมากมองอะไรไม่เห็นเลย ได้ยินแต่เสียงฝีเท้าม้าและเสียงหญิงร้องไม่สู้ดังนัก เขาจึงวิ่งไปที่กระท่อมของมารี เห็นแต่ลูกหญิงคนเล็กของมารีนอนอยู่บนพื้นดิน มีโลหิตไหลออกจากศีรษะ ส่วนเด็กชายก็ยืนร้องไห้อยู่ใกล้ ๆ กับน้องหญิง ภายในกระท่อมไม่มีอะไรเลย มารีและลูกน้อยถูกโจรแย่งไปแล้ว

ในขณะที่เอง นางฟรอล คาร์เวอร์ ก็ตะโกนเรียกสามี ในสมัยนั้นไม่มีโทรศัพท์จึงกินเวลาหลายชั่วโมงกว่านายคาร์เวอร์จะมาถึงหมู่บ้านโดมอนด์ โกรฟ เพื่อระดมกำลังออกช่วยเหลือ ไม่ใช่แต่นางคนเดียวที่เดือดร้อน ทาสของบ้านอื่น ๆ ก็ถูกขโมยไปด้วยหลายแห่ง จึงจัดเป็นกองอาสาสมัครขึ้นช่วย

ติดตาม แต่นายคาร์เวอร์ไม่สามารถไปพร้อมกับเขาได้ เพราะเด็กหญิงที่เลือดออกได้ตายไปต่อหน้าต่อตา นางฟรอลด์ คาร์เวอร์ก็แทบจะเป็นบ้าคลั่ง แต่เผชิญมีหญิงคนหนึ่งอาสาอยู่เป็นเพื่อน

นายคาร์เวอร์จึงถามว่า “เราจะไปกับเกวียนของคุณได้ไหม? ม้าของผมมันวิ่งเร็วกว่าม้าของอัยพวกโจรอีก ผมอยากจะทำให้พวกเราคคนหนึ่งขี่ม้าตัวของผมล่วงหน้าไป เพื่อจะทันพวกโจร”

เป็นอันตกลงกันได้ ชายคนหนึ่งจึงถามนายคาร์เวอร์ว่า “ถ้าพวกเราตามไปทันโจรแล้วจะทำอะไรต่อไป เพราะมันคงไม่ยอมคืนทาสให้ง่าย ๆ หรือ?”

นายคาร์เวอร์ตอบว่า “ก็ไล่เอาทาสมาซิ เมียผมเขาอยากได้ม้ารีบกลับมาเหลือเกิน ถึงแม้เราจะไม่ใช่คนมั่งมี แต่เราก็จะยอมเสียเงินค่าไถ่เท่าที่เรามีให้ได้”

ชายอีกคนหนึ่งถามว่า “เอาเงินติดตัวมาบ้างหรือเปล่า?”

นายคาร์เวอร์ทำหน้าขุ่น “เปล่าไม่ได้เอามาเลย ถ้าต้องการเงินเป็นค่าไถ่ก็ทำอย่างนี้ซิ ใช้ม้าแลกเอาทาสกลับมา แล้ววันหลังถ้าอัยโจรมันเอาม้ามาคืน ผมจะจ่ายเงินให้มันเอง”

พวกกองติดตามก็รีบขึ้นม้าควบไปโดยเร็ว เขาหายหน้าไปประมาณหนึ่งอาทิตย์ พวกที่ติดตามไปก็กลับมาเล่าเรื่องให้นายคาร์เวอร์ฟังว่า ตอนแรกพวกโจรมันหลบไปเสียทางหนึ่งทำให้กองติดตามหลงทาง แต่กองติดตามก็ไปซุ่มคอยอยู่ที่ชายแดน พวกโจรไม่สงสัยก็วกกลับมาอีก แต่พวกติดตามไม่กล้าใช้ปืนยิงเพราะเกรงจะไปถูกพวกทาสเข้าจึงตกลงกับโจรขอแลกเปลี่ยนเอามารีและลูกกลับมาจะให้ม้าเป็นค่าไถ่

โจรบอกว้ให้เอาผูกไว้ที่ต้นไม้ แล้วพวกติดตามหลบไปเสียให้พ้น มันจะตรวจดูมาก่อน เมื่อได้ยินเสียงเป่าเขาควายเป็นอาณัติสัญญาณละก็ ให้ออกมารับเอาแม่และเด็กกลับไป

พวกติดตามรู้สึกไม่มีใครจะไว้ใจโจรนัก แต่เมื่อตกอยู่ในระหว่างพวกโจรก็จำเป็นที่จะต้องทำตามที่มีคำสั่ง เขาจัดแจงเอาม้าไปผูกไว้ที่ต้นไม้ตามข้อตกลงกัน แล้วก็พากันหลบไปเสียทางคั้งแม่น้ำเป็นระยะทาง 600 ก้าว ไม่นานนัก ก็ได้ยินเสียงเป่าเขาควาย จึงรู้ว่าอยู่ห่างจากกองโจรเป็นระยะทางประมาณ 1 ไมล์ เขารีบพากันมาที่ต้นไม้ เทียมองหามารีและลูก เห็นแต่เด็กน้อยผ้าเปียกน้ำนอนอยู่ใต้ต้นไม้คนเดียว มารีไม่อยู่ที่นั่นเลย จึงรู้ได้ทันทีว่าถูกพวกโจรดัมเสียแล้ว มันคืนให้แต่เด็กเพื่อแลกกับม้า ส่วนแม่มันไม่ยอมคืนให้

เมื่อนางคาร์เวอร์ได้ทราบเรื่องเข้าก็ร้องไห้คร่ำครวญ รับเด็กน้อยมากอดไว้ในอ้อมแขน นางคิดว่าเด็กน้อยนั้นคงจะตายเสียแล้ว แต่พอได้รับความอบอุ่นเด็กก็คืนได้ แต่เด็กน่าสงสารคนนั้นกลายเป็นหวัดและไอบามากอยู่หลายอาทิตย์ ถึงแม้ว่าจะมีชีวิตรอดอยู่ได้ ก็น่ากลัวว่าจะอยู่ไปไม่ได้นานเพราะอ่อนเพลียมาก และร่างกายก็ไม่แข็งแรง แต่นางคาร์เวอร์ก็ไม่ละความพยายามที่จะเลี้ยงดู นางได้แต่พูดซ้ำ ๆ ว่า “ลูกของมารี จะต้องรอดแน่ ๆ”

ในที่สุดเด็กนี้ก็คงมีชีวิตรอด จนยืนได้ เดินได้ แต่เขาโตช้าและพูดไม่ชัด เพราะเขาเป็นโรคโอดังแต่เล็ก ๆ ทำให้เส้นเสียงขาด เขาพยายามจะพูดแต่ไม่มีเสียงเปล่งออกมาเป็นคำพูดได้ คงเป็นแต่เสียงร้องคล้าย ๆ เป็ดเท่านั้น

ส่วนมารีก็หายเจ็บไปไม่มีใครทราบข่าวคราวของเธอเลย เสียผ้าดีไปหนึ่งตัวเพื่อแลกกับเด็กพิการ ขี้โรค กลับคืนมาเท่านั้นเอง นายคาร์เวอร์เสียคายผ้าของเขามาก แต่ก็ไม่มีใครจะทำอย่างไรได้ วันหนึ่งเขากำลังทำงานเพลินอยู่คนเดียว ไม่เอาใจใส่ว่าตะวันขึ้นสูงแค่ไหนแล้ว รู้สึกว่ามีมือของใครคนหนึ่งมาดึงเสื้อผ้าของเขา เมื่อเหลียวไปดูก็เห็นเด็กนิโกรน้อยคนนั้นยืนยิ้มอยู่ และไม่พูดว่าอะไรเป็นแต่ยิ้มมือไปทางบ้านนายคาร์เวอร์เข้าใจอาการกริยานั้นได้ดี จึงตะโกนถามภรรยาของเขาว่า “อาหารเข้าเสร็จแล้วหรือ จะได้เตรียมตัวไปรับประธานเดี๋ยวนี้ละ”

เขาจูงมือเด็กน้อยข้ามสนามหญ้ามา เด็กนั้นยิ้มอย่างร่าเริงและเป็นสุข นางคาร์เวอร์ปลื้มปีติมาก เมื่อเห็นเด็กที่น่าสงสารรู้จักไปบอกสามีของนางได้ แต่สังเกตคุณสมบัติของนางเอาใจใส่เด็กน้อยเหลือเกิน

บทที่ 2 ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์

นางคาร์เวอร์ได้เพื่อนบ้านใหม่มาจากรัฐโอไออวา มาปลูกบ้านใหญ่สีเขียว ห่างจากทุ่งนาไปเล็กน้อย ชื่อ นางมุลเลอร์ นางมุลเลอร์มาหานางและถามด้วยความเห็นอกเห็นใจว่า “ยังไม่รู้เรื่องทาสผู้นำสงสารนั้นอีกเลยหรือ”

นางคาร์เวอร์ตอบว่า “ไม่รู้อีกเลย เด็กหญิงก็ตายในคืนวันที่ถูกปล้นนั่นเอง ส่วนเด็กชายและทารกคนเล็กยังมีชีวิตอยู่ มันช่างน่ากลัวเสียจริงๆทีเดียว”

เพื่อนบ้านก็ถามต่อไปว่า “แล้วเด็กนั้นเป็นอย่างไบบ้างล่ะ”

นางคาร์เวอร์ตอบ “เขาเดินอยู่เมื่อตะกี้ไงล่ะ”

“แต่พวกทาสก็ได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระกันหมดแล้วไม่ใช่หรือ?” เพื่อนบ้านถาม

“อ้อ! เขามาโน่นแล้วไงล่ะ”

เด็กน้อยนิโกร ถือตะกร้าที่บรรจุต้นไม้เดินผ่านริมสนามหญ้าตรงมา ภายในระยะสองปีมานี้ เขาโตขึ้นเล็กน้อย แต่ทว่าร่างกายก็ยังคงเล็กและแบบบางเหมือนเดิม เขาเดินอยู่ในที่ปลูกต้นไม้ซึ่งพูนดินไว้เรียบร้อยแล้ว เขาค่อย ๆ วางตะกร้าลง แล้วก็คุกเข่า มิได้สนใจดูทางอื่นเลย

นางคาร์เวอร์เล่าว่า “เขาเข้าไปในป่าเพื่อหาต้นไม้ต่าง ๆ เอามาปลูกไว้ที่สวนนี้ ดูเขาสนใจเรื่องนี้มาก”

“สวนนี้น่าดูมากทีเดียว” เพื่อนบ้านกล่าวชมขึ้น

ที่บนเฉลียงหน้าบ้านนี้ มีพันธุ์ไม้เลื้อยซึ่งมีดอกสวยงามนานาชนิด ส่วนในสวนก็ปลูกไม้ดอกชนิดต่าง ๆ ที่นางมุลเลอร์ไม่สามารถจะจำได้หมด นางเฝ้าดูเด็กน้อยปลูกต้นไม้อย่างสนใจ เขาเอาดินออกจากกระเช้า และบีดินก้อนแข็งๆให้ร่วนแล้วโรยรอบ ๆ ต้นไม้

“เด็กนั้นทำอะไรนะ”

นางคาร์เวอร์หัวเราะ “บางทีฉันจะบอกให้ทีหลัง รู้แต่ว่าเด็กคนนี้เข้าป่าไปเก็บตะไคร่น้ำและดอกไม้ป่านานาชนิดเอามาปลูกที่นี่ เมื่อเจ้าต้นดอกไม้เหล่านี้โตขึ้นมันก็แปลกไปไม่เหมือนเก่า เพราะวิธีบำรุงของเจ้าหนูนี้ มาดูนี่ซิฉันจะพาไปดูใกล้ ๆ”

หญิงทั้งสองวางนิตติงไว้แล้วก็พากันเดินไปดู เด็กคนนั้นกำลังทำงานเพลินอยู่ไม่ทันสังเกตว่ามีใครมา เมื่อทั้งสองเดินเข้ามาใกล้จึงได้ยินเสียงเด็กนั้นร้องเพลงเบา ๆ

นางมุลเลอร์พูดค่อย ๆ ว่า “เห็นเธอบอกฉันว่าเขาเป็นไป๊ไงล่ะ”

“เขาพูดได้นิดหน่อยเท่านั้นแหละ นี่ถ้าจะกำลังร้องเพลงให้ดอกไม้ฟังกระมัง”

“ร้องเพลง” ขณะที่นางมุลเลอร์พูดเด็กก็ได้ยิน เขาเงยหน้าขึ้นดูแต่แล้วก็ทำงานของตนต่อไป

นางมุลเลอร์ยิ้มพลางพูดว่า “งามจริง ๆ ยอร์ช” ยอร์ชหันมามยิ้มแล้วก็ทำงานต่อไป

หญิงทั้งสองเดินห่างออกไป ยอร์ชจึงไม่ได้ยินเสียงคุยกันนั้น เห็นแต่นางคาร์เวอร์อวดดอกไม้ที่กระต่ายป่าทำให้ยอร์ชไปพบเข้าในวันหนึ่ง นางเล่าให้เพื่อนบ้านฟังว่า เขาทำงานท่าทางให้นางเข้าใจว่ากระต่ายป่าพาเขาไปพบเข้าอย่างไร นางคาร์เวอร์เล่าว่า พวกผู้ใหญ่ส่วนมากไม่รู้ว่ายอร์ชเข้าใจทุกอย่าง เขาเหล่านั้นเข้าใจว่ายอร์ชคงพูดไม่ได้ดีนอกจากทำเสียงร้อง แต่ก็ยังดีที่ยอร์ชอยู่ใกล้ ๆ กับนาง ตัวอย่างเช่นยอร์ชแลเห็นตัวแมลงกักกินใบแอปเปิ้ลและทำให้ต้นแอปเปิ้ลงามจะได้มีผลมาก ยอร์ชพยายามจะแสดงให้รู้แต่นางคาร์เวอร์กลับดุเอาว่า “อะไรอีกล่ะ, ไปให้พ้นอย่ามายุ่ง” ยอร์ชพยายามหลายครั้งหลายหนที่จะชี้ให้เห็นแต่ผลที่สุดก็ต้องเลิกไป และตัวแมลงก็ยังกักกินต้นแอปเปิ้ลต่อไป ผลที่สุดยอร์ชเลยปีนขึ้นไปเอาเลือดคั่งที่ตัวแมลงนั้นกินเสีย ตาชาวนานั่นกลับลากเอาตัวยอร์ชลงมาเขียน แต่ภรรยาได้ยินเสียงจึงออกมาดู ยอร์ชวิ่งไปเอากิ่งที่ตัดแล้วมาให้ดู เขาตัวสั่นเทาและพูดไม่ออก เขาพยายามจะพูดให้เข้าใจ แต่ผลที่สุดนายคาร์เวอร์จึงเห็นด้วยตนเองว่าแมลงมันกินเสียจนหมด แต่เขาก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่ายอร์ชรู้ได้อย่างไร ผู้ใหญ่ก็สู้เด็กไม่ได้

ที่ได้ต้นไม้มิถุนิมทุ่งนา มีมูลดินเล็ก ๆ ซึ่งเป็นที่ฝังศพที่สาวของยอร์ช ยอร์ชมักจะมาที่ใต้ต้นไม้นี้เสมอ เขาเอาตะไคร่น้ำมาปลูกไว้และเอาก้อนหินสีสวย ๆ มาโรยไว้รอบมูลดิน เขาคิดว่าพี่สาวของเขาชอบเพราะเขาคิดว่าเป็นหินที่ดีที่สุดแล้ว กระต้อมของเขาและจิมยังคงอยู่ นางคาร์เวอร์เคยเล่าเรื่องมารดาของเขาให้ฟัง แต่ยอร์ชไม่มีใครจะเข้าใจนัก มารดาเขาตายหรือ? ถ้าเช่นนั้นมูลดินที่ฝังศพมารดาอยู่ที่ไหน เขาอยากจะไปปลูกดอกไม้ที่หลุมศพมารดาด้วย เท่าที่นางคาร์เวอร์เล่าให้ฟัง เขาเชื่อว่ามารดายังไม่ตายจากเขาและจิมพี่ของเขาไป เขาอยากจะให้นางคาร์เวอร์เล่าต่อไป แต่นางสั่นหัวปฏิเสธเพราะเกิดความรู้สึกเศร้าใจขึ้นมา

ต่อมาวันหนึ่งคาร์เวอร์จึงบอกว่ามารดาของเขายังคงมีชีวิตอยู่ ดังนั้นยอร์ชจึงเตรียมกระต้อมไว้รับมารดาของเขา

มีหลายอย่างที่ยอร์ชไม่เข้าใจดี วันหนึ่ง ๆ เขาไม่ได้พบกับใครเลย ทุ่งนาก็อยู่ห่างไกลมาก เขาก็พูดไม่ใคร่จะออกเสียงด้วย และนายคาร์เวอร์ไม่อยากจะให้ยอร์ชเข้าไปในเมืองแต่ลำพังคนเดียว เดียวนี้ นายคาร์เวอร์มีฐานะดีขึ้นมาก จึงมีเกวียนสำหรับเดินทางไปมาได้ เมื่อยอร์ชได้นั่งเกวียนไปไหนก็ตาม เขาชอบสังเกตสิ่งแปลกประหลาดต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นเสมอ เวลาลงจากเกวียนแล้วก็แบกห่อสิ่งของตามหลังนายคาร์เวอร์ไป เมื่อเข้าเมืองเด็ก ๆ อื่นพากันมองดูแต่เขาก็พูดด้วยไม่ได้ ดังนั้นจึงมีแต่สัปดาห์เท่านั้นที่เป็นเพื่อนของยอร์ช

ในขณะที่นางคาร์เวอร์กำลังอวดดอกไม้ช่อนกลิ่นให้แขกของนางดู

“ใครเป็นคนสอนให้ยอร์ชรู้จักปลูกต้นไม้ ดอกไม้นะ”

นางคาร์เวอร์สันศิษยะ “ฉันไม่ได้สอนเขาเลย เราเดินคู่ต่อไปเถอะ แล้วฉันจะบอกให้” ทั้งสองพากันเดินต่อไปจนถึงต้นเชอรี่ นางคาร์เวอร์จึงอะโรออกมาอย่างหนึ่งแล้วส่งให้นางมุลเลอร์ดู พลังถามว่า “นี่อะไร”

นางมุลเลอร์จับดู “ทำไม ก็ริงนกะซี เอ นกะอะไรนะ ที่มันทำรังอย่างนี้”

เธอนี้ซี เห็นไหมมีก้านไม้เล็ก ๆ แล้วก็ไปไม้สาน มีขนไก่และตะไคร่น้ำอ่อน ๆ มันผิดกับรังนกที่เธอเคยเห็นไม่ใช่หรือ?

นางมุลเลอร์หัวเราะพลางตอบว่า “เปล่าหรือก ฉันเองก็ไม่มีใครรู้จัก แต่ดูเหมือนจะเป็นรังนกแปลก ๆ ที่ฉันไม่เคยเห็น มันต่างกันอย่างไรนะเธอ?”

“นี่ยอร์ชทำขึ้นมาเอง ไม่ใช่ชนกทำหรือ?”

“เอ๊ะ! ยังงั้นหรือ?”

ยอร์ชเล่าให้ฟังว่า นกมันสอนให้ทำรังนี้ เขาเป็นคนช่างสังเกตพวกสัตว์เล็ก ๆ เช่นตัวหนอน, ตัวแมลง, จิ้งจก และสังเกตจนกระทั่งการเคลื่อนไหวของสัตว์เหล่านั้น เขาใช้เวลาตั้งหลาย ๆ ชั่วโมงนอนคอยดูจอมปลวก ทุกเช้าเขาเฝ้าคอยดูว่าแม่นกมันจะเข้ามาอยู่ในรังที่เขาทำหรือไม่ ถ้าไม่เห็นมันเข้ามาอยู่เขาก็เสียใจ

แล้วนางคาร์เวอร์ก็ค่อย ๆ เอารังวางไว้ที่กิ่งไม้ตามเดิม

“ฉันไม่เคยเห็นเช่นนี้เลย” นางมุลเลอร์กล่าว “แต่รังนกมันเกี่ยวข้องกับดอกไม้ได้อย่างไรเล่า”

“เขาบอกว่า สัตว์, และดอกไม้พุดกับเขา ๆ จึงรู้วิธีทำอะไรต่างๆ”

นางมุลเลอร์หัวเราะพลางพูดว่า “โอ! มันช่างน่าแปลกจริงๆ

นางคาร์เวอร์ทำหน้าที่เล็กน้อย นางไม่ต้องการให้เพื่อนบ้านมาหัวเราะเยาะเด็กนิโกรประหลาดคนนี้ เพราะรู้ว่าเรื่องราวของยอร์ชเป็นเรื่องอัศจรรย์มาก

นางคาร์เวอร์รู้สึกภูมิใจในเด็กคำของนางมาก เพราะเขาเป็นเด็กที่ขยันขันแข็ง และต่อมานางรู้สึกว่ นางมุลเลอร์ก็พอใจมากเหมือนกัน

“เธอคิดว่า เด็กคนนี้จะใช้เวลามาช่วยปลูกดอกไม้ให้ฉันบ้างไหม?”

“ให้เรากะโครงการกันเสียก่อน ฉันเชื่อว่ายอร์ชคงพอใจทำให้”

“เธอเรียกเขาว่ายอร์ชเฉย ๆ แล้วชื่อเต็มของเขาว่อย่างไรล่ะ?” นางมุลเลอร์ถามพลางยกถ้วยชาร้อนขึ้นดื่ม

“พวกทาสไม่มีนามสกุลหรือก ต้องใช้นามสกุลของนาย ตอนที่เด็กคนนี้เกิดยังไม่เลิกทาส เขาจึงไม่มีชื่อสกุล ชื่อบิดาก็ไม่แน่ แต่ก็ใช้ได้ เธอก็ได้ทราบแล้วว่เป็นเด็กที่ซื่อสัตย์และมีความบริสุทธิ์ใจ

จริง ๆ ตลอดเวลา ฉันจึงตั้งตามชื่อของเด็กคนหนึ่งที่ไม่เคยพุดมูสาเลย เด็กคนนั้นก็ชื่อ ยอร์ช วอชิงตัน ینگ์ละ”

“แต่ชื่อไม่ได้ทำให้คนเปลี่ยนได้เลยนี่”

นางคาร์เวอร์ตอบอย่างใช้ความคิดว่า “ก็ไม่แน่นัก แต่ฉันคิดว่านี่เป็นชื่อที่เหมาะสมถูกต้องดีแล้ว “ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์”

“นั่นเหมาะสมมากสำหรับเด็กเล็กคนนี้”

นางคาร์เวอร์นึกในใจว่า “ใครจะไปรู้ บางทีพระเจ้าอาจจะโปรดให้เด็กคนนี้เหมาะสำหรับชื่อนี้ เพราะพระเจ้าทราบสิ่งสารพัดในจิตใจของมนุษย์ทุกคน

บทที่ 3 เพื่อนใหม่

เช้าวันหนึ่งยอร์ชกับนายคาร์เวอร์ขับรถม้าไปที่เมืองนิวยอร์ก และตั้งใจจะไปดูไร่องุ่นของนางฮอว์แมน เขเกอร์ด้วย ไร่นี้นี้มีเนื้อที่ตั้ง 40 เอเคอร์ เพราะนางคาร์เวอร์ก็ตั้งใจจะปลูกองุ่นเหมือนกัน จึงพายอร์ชไปดูและเพื่อจะได้ศึกษาอะไรใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอีกบ้าง ก่อนไปเขาพูดกับภรรยาว่า “เด็กคนนี้มีความคิดดี ๆ หลายอย่างเกี่ยวกับเรื่องการปลูกพืชต่าง ๆ เขาซักถามอายโนนอายนี่เสียพอแรงเชียว” แต่แล้วนายคาร์เวอร์ก็ตะโกนขึ้นมาว่า “ฉันอยากจะให้เขาพูดไม่เป็นเสียเลยจะดีกว่า เมื่อตอนบ่ายวันนี้ขณะที่เขาช่วยฉันทำงานที่ยุ่งช้า เขานั่งซักถาม ทำให้ผมงัวเงียเชียว อะไรทำให้ตึกแตกกระโดด ทำไมความสวยงามในตอนเช้าจึงหมดไปในตอนบ่าย ฯลฯ โอ๊ยเวียนหัวเชียว”

นางคาร์เวอร์หัวเราะ “นั่นคงจะเป็นเหตุผลที่คุณไล่ยอร์ชมาหาฉันล่ะซี แต่นั่นก็ยินดีเพราะเขาช่วยฉันปรุงอาหาร ถึงได้เสร็จก่อนเวลาตั้งหนึ่งชั่วโมง”

นายคาร์เวอร์พูดอย่างเสียไม่ได้ว่า “เขาเป็นผู้ช่วยในครัวเห็นจะดีกว่าที่จะช่วยจับคนไถ” ภรรยาจึงเสริมว่า “เด็กคนนี่โตช้า แต่เป็นเด็กฉลาด นี้อายุได้ 9 หรือ 10 ขวบแล้ว ควรไปโรงเรียนได้แล้ว

ขณะนั้นยอร์ชก็ถามนายคาร์เวอร์ว่า “ทำไมลูกองุ่นถึงสีม่วงล่ะครับ?”

นายคาร์เวอร์ตอบขณะที่ภรรยาซึ่งกำลังเย็บผ้าอยู่กลางอมยิ้ม “ไม่รู้ได้ องุ่นไม่ใช่สีม่วงทั้งนั้นหรอก แต่ก็ไม่มีมนุษย์คนไหนจะไปรู้ได้ว่าทำไมองุ่นบางชนิดเป็นสีม่วง และบางชนิดก็ไม่มี”

ยอร์ชคิดอยู่ในใจสักครู่หนึ่งจึงถามขึ้นอีกว่า “พระเจ้าทรงรู้ไหมล่ะ?”

“อ้อ, แน่ละ พระเจ้าทรงทราบแน่ ๆ” นายคาร์เวอร์ตอบด้วยความเชื่อเต็มเปี่ยม

“เอาละผมจะทูลถามพระเจ้าเอง” ยอร์ชพูดแล้วก็ออกจากห้องไป นายคาร์เวอร์หน้าแดง พออ้าปากจะเรียก ภรรยาของเขาก็เอามือแตะที่ปาก และพูดเบา ๆ ว่า “อย่าห้ามเขาเลยที่รัก ปล่อยให้เขาเถิด”

สามีเถียงว่า “แต่ไม่ถูกนี้ เขาไม่ควรพูดเช่นนั้น ฟังคุณคล้าย ๆ กับว่าจะไปพบพระเจ้าที่บริเวณบ้านนี้แหละ”

ภรรยาตอบเบา ๆ ว่า “บางทีเขาจะพบก็ได้”

สามีนั่งนิ่งอยู่สักครู่หนึ่งจึงพูดว่า “เธอคิดถูกแล้ว เขาจะต้องหัดอ่านหนังสือให้ออก เราจะให้คนไม่รู้จักพระเจ้า เติบโตขึ้นในบ้านของเราไม่ได้ เขาจะต้องเรียนหนังสือเพื่อจะได้อ่านพระคัมภีร์ได้

นางมุลเลอร์ได้ให้หนังสือหัดอ่านเบื้องต้นแก่ยอร์ชเล่มหนึ่ง เขามักจะเอาติดตัวไปด้วยเวลาไปทำงานในสนาม นางมุลเลอร์บอกว่าเขาคงจะเรียนทุกคำในหนังสือเล่มนั้น

ครั้งแรกที่ได้เห็นไร่ของนายเซอร์แมน เขเกอร์ ยอร์ชตอนใจอย่างมีความสุข ไร่ของแเลเห็นเป็นแถวยาวหลายแถวที่เชิงเขา และมีบ้านหลังใหญ่สีขาวตั้งอยู่กลางสวน หลังบ้านยอร์ชมองเห็นเรือนกระจกมีต้นไม้บานาชนิดเขียวชะอุ่ม และที่นี้เองเขาได้พบกับมองซิเออร์ เขเกอร์

ในขณะที่ผู้ใหญ่อายุทั้งสองต่างทักทายปราศรัยกันอยู่ ยอร์ชก็ค่อย ๆ เลี้ยวไปเดินอยู่ระหว่างม้ายาวในสวนอย่างช้า ๆ เขาเคยได้ฟังเรื่องสวรรค์เลยนึกว่าสวนดอกไม้ที่นี้กระมังที่เป็นสวรรค์ เขาจึงเอื้อมมือจับใบไม้อ่อน ๆ มาพลิกดู และมาหยุดยั้งที่ร่อง ๆ หนึ่งสำรวจพิจารณาดูกันอย่างถี่ถ้วน เขาพิจารณาดูก้านกิ่งไม้ แล้วลุกขึ้นมาเบา ๆ ว่า “ช่างสวยงามจริง ๆ” เขาร้องเพลงออกมาเบา ๆ โดยไม่รู้สีกตัวมองซิเออร์เขเกอร์ หันมาดู พลังสะกิดเตือนให้นายคาร์เวอร์เจียบเพื่อจะฟังให้ถนัด นายคาร์เวอร์ไม่เข้าใจคำพูดของมองซิเออร์เขเกอร์ แต่เขานึกถึงความประหลาดอัศจรรย์ของเด็กขึ้นมาได้

นายคาร์เวอร์จึงบอกว่า “เขาเป็นเด็กที่ชอบต้นไม้มาก เขาเป็นคนดูแลรักษาต้นไม้ของนม” แล้วชวานาวิสผู้นั้นก็เดินมาข้างหลังยอร์ชและพูดเบา ๆ ว่า “หนูชอบต้นไม้มากหรือ?”

ยอร์ชจึงแหงนหน้าขึ้นดู ทั้งสองฝ่ายต่างก็รู้สึกทันทีว่ามีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทั้ง ๆ ที่บอกไม่ถูกว่ารู้ได้อย่างไร แต่ยอร์ชคิดว่าคนนี่แหละที่มีความเข้าใจในธรรมชาติดีเหมือนที่เขาเข้าใจ

“ครับถูกแล้ว” ยอร์ชพยายมือออกไปกว้าง “ผมสนใจทุกสิ่ง”

“ดีมาก” ชวานาวิสพยักหน้า แล้วจับมือเล็ก ๆ สีน้าตาลนั้นไปกุมไว้ในอุ้งมือของเขา พลังก็ต็ดนิ้วไปมา “นี่แหละ, มือของชาวสวนละ มือนี้จับต้นไม้ก็ทำให้บังเกิดชีวิต” เขาตบมือเด็กเบา ๆ แล้วปล่อยมือออกหันไปทางนายคาร์เวอร์พูดว่า “เขาเป็นผู้รักษาต้นไม้ของคุณหรือ? แต่ว่าเขายังเล็กนักนี่”

สักครู่หนึ่งมองซิเออร์ เขเกอร์ ก็เข้าไปใกล้เด็กน้อยที่ยังสนใจอยู่กับร่องดิน แล้วพูดอย่างขมขื่นว่า “มานี่นะหนู จะพาไปดูไร่ของ”

เมื่อเดินไปถึงร่อง ๆ จึงอธิบายว่า “นี่เป็นองุ่นป่า ฉันเก็บเอามาจากเชิงเขา ลูกของมันเล็กและเปรี้ยว”

ยอร์ชจึงพูดขำขึ้นว่า “แต่มันก็ดีเหมือนกัน ผมพบมันขึ้นอยู่ริมลำธาร ผมและกระต่ายชอบกินองุ่นชนิดนี้มาก”

ชวานาวิสยิ้ม “อ้อ! เธอและสัตว์เล็กในป่าชอบ พระเจ้าประทานไว้สำหรับเธอนะซิ”

มองซิเออร์เขเกอร์ชี้ไปที่ร่องถัดไปพลาพูดว่า “ถัดไปนั้นเป็นต้นองุ่นที่ปลูกในรัฐเวอร์จิเนีย มันมีรสหวานกว่ามาก แต่ถาบบางมันมักจะเนาได้ง่าย และผลองุ่นก็เล็ก เธอควรจะได้ดูอย่างละเอียด”

เขาจัดแจงผ่าลูกองุ่นทั้งสองชนิดออกเป็นครึ่ง แล้วเอาครึ่งทั้งสองมาประกบกัน แล้วใส่ลงไป ในกระถางใส่ดินอันที่สาม ซึ่งมีกิ่งที่ตอนปลูกไว้ข้างแล้ว แล้วอธิบายต่อไปว่า “เอาต้นองุ่นทั้งสองชนิด

ผสมกันแล้วจะเกิดผลเป็นองุ่นผสม ฉะนั้น นายเยเกอร์ ร่วมทำงานกับพระเจ้าเพื่อให้เกิดผลองุ่นชนิดที่ดี ต้นองุ่นป่าโตและแข็งแรง เมื่อเอาผสมพันธุ์กับองุ่นที่เอามาจากรัฐเวอร์จิเนีย มันก็ทำให้เกิดผลองุ่นดี ที่เราส่งไปขายทั่วประเทศ

ยอร์ชก็ลืมนตาโพลง คิดในใจว่านี่คงจะเป็นเพราะพระเจ้าดลใจให้ชายผู้นี้ซึ่งมีท่าทางเมตตา รูปร่างหน้าตาดี ผมดำยาว อธิบายให้เขาเข้าใจถึงเรื่องต้นองุ่นโดยละเอียด ชาวสวิสอธิบายต่อไปว่า “คุณซิโมนและทุ่งนาที่นี่ก็ดี หรือภูเขาและฟากภูเขาทางโน้นก็ดี เป็นของพระเจ้าทั้งสิ้น ทั้งโลกเป็นของพระเจ้า” ขณะนี้ยอร์ชกำลังดีใจและปลื้มใจเป็นที่สุด มองซิโมนเยเกอร์กล่าวต่อไปว่า “พระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ก็คือบิดาของเธอ เธอเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงสร้างมา เหมือนกับสัตว์เล็ก ๆ ในป่า” ว่าแล้วเขาก็จับข้อมือของเด็กน้อยไว้พาลงพูดว่า “พระเจ้าประทานมือให้เธอ มือที่เมื่อโตขึ้นจะมีความสามารถยิ่งขึ้นกว่านี้ เธอต้องใช้มือทำงานร่วมกับพระองค์เหมือนกับที่ฉันได้ทำมาแล้ว”

ครั้นแล้วก็หันไปทางอื่น ยอร์ชจึงก้มลงมองคู่มือของเขาและกางนิ้วมือออก เขาเพิ่งได้สังเกตดูเป็นครั้งแรกด้วยความพิศวงพิจารณาชายผู้นี้พูด “มือของชาวสวน” แล้วก็เอามือจับดินในกระถางขย่ำไปมา พระเจ้าเป็นพระบิดาของเขา พระเจ้าเป็นเจ้าของสรรพสิ่ง เขาจำได้ว่า ได้ยินนายคาร์เวอร์อ่านพระคัมภีร์ว่า “พื้นแผ่นดินในโลกเป็นของพระเจ้า” จึงจดจำข้อความนี้ได้แม่นยำ

ภายหลังที่ยอร์ชรับประทานอาหารซึ่งไม่เคยนึกฝันว่าจะได้ลิ้มรส มองซิโมนเยเกอร์ก็หยิบหนังสือเล่มหนึ่งมาเปิดออก น้ำตาเขาไหลคลอพลางสั่นศีรษะ เขาจำได้ว่าในหนังสือเล่มนั้นมีคำบางคำที่เขาเคยอ่านในหนังสือแบบฝึกหัดอ่าน แต่เขาไม่เข้าใจความหมาย ชาวสวิสผู้นั้นจึงพูดว่า “จงเอาหนังสือนี้ไป เธอรู้จักบางสิ่งมากกว่าคนอื่น ๆ เพราะเธอได้เห็นและเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ มากกว่า วันหนึ่งในภายหน้าเมื่อเธออ่านหนังสือออก จงอ่านหนังสือเล่มนี้ แล้วพระบิดาจะสอนเธอให้รู้จักอีกหลายสิ่ง”

ยอร์ชเก็บหนังสือไว้ในเสื้อของเขา แต่เขาไม่ใคร่จะได้ดูนัก

ขณะที่สองคนนั่งรถม้ากลับ ผ่านเมืองนีโอโซ นายคาร์เวอร์ได้พูดว่า นายเฮอร์แมน เยเกอร์ บอกว่ามีโรงเรียนสำหรับเด็กนิโกร เธอควรจะไปเรียนที่นั่น”

ยอร์ชซึ่งไม่พูดอะไร คำพูดไม่มีความจำเป็นอีกแล้ว เพราะทุ่งนาของนายคาร์เวอร์ไม่ต้องการไม่เรียกร่องเขาต่อไปอีกแล้ว ต่อไปนี้เขาจะได้รู้จักโลกมากขึ้น และทำงานของพระบิดาเจ้าต่อไป

บทที่ 4 เดินทางไปเมืองไกล

ล่วงมาอีกหนึ่งสัปดาห์ ยอร์ชเดินทางด้วยเท้าไปยังนิโอโซ เมื่อนายคาร์เวอร์และภรรยาได้ไปสอบถามเรื่องโรงเรียน ก็ทราบว่าโรงเรียนปิดเรียนในฤดูใบไม้ร่วงแล้ว เดิมนายคาร์เวอร์ตั้งใจจะพา ยอร์ชไปฝากโรงเรียน แต่ในคืนนั้นลูกวัวเจ็บเสียเขาจึงไปไม่ได้ และยอร์ชก็ไม่อยากจะรอต่อไป

เขาไม่มีเครื่องแต่งตัวสำหรับใส่ไปโรงเรียนเลย แต่นางคาร์เวอร์และนางมุลเลอร์ช่วยกันหาให้ มีรองเท้าใหม่หนึ่งคู่ ซึ่งถ้าจะใส่ก็กลัวจะเป็นฝุ่นตามถนน ดังนั้นยอร์ชจึงเอาเชือกผูกรวมกันเข้าแล้ว แขนงคอไว้ ส่วนกางเกงนั้นนางคาร์เวอร์ช่วยตัดให้ แล้วนางก็เอาของใช้ต่าง ๆ ห่อใส่ผ้าห่ม เพื่อจะได้ เก็บไว้ใช้ต่อไป มีอาหาร, หนังสือหัดอ่าน, หนังสือที่มองซิเออร์เยเกอร์ให้ไว้ มีดเล็ก ๆ สำหรับใช้แต่ง และตัดแปลงต้นไม้ และลูกแอปเปิ้ลสองผล แล้วก็เอาเงินห่อผ้าผูกแน่นเพื่อไว้ให้คล่องคอ

ยอร์ชมีเงินติดตัวไปหนึ่งดอลลาร์ โรงเรียนสำหรับเด็กนิโคโรที่เมืองนิโอโซ ไม่เก็บค่าเรียนแพง เลย แต่เงินที่เก็บนั้นเพื่อเป็นค่าลงทะเบียน

ยอร์ชไม่รู้สึกกลัวอะไรเลย นางคาร์เวอร์สั่งเขาว่า “ไปถามตามบ้านใหญ่ ๆ บอกให้เรา เราสามารถช่วยทำงานในครัว, เป็นคนทำครัว ซักผ้าได้ เพราะใคร ๆ ก็ต้องการความช่วยเหลือทั้งนั้น แล้ว เขาก็คงจะรับหนูไว้”

นายคาร์เวอร์พูดว่า “จำไว้ว่าเจ้าเป็นอิสระแล้ว ถ้าเขาไม่ให้อะไรเป็นค่าตอบแทนก็จงออกเสีย แต่ถ้าเขาจ่ายเงินให้ก็พยายามเก็บรักษาเงินให้ดี”

นางคาร์เวอร์ตักเตือนให้ระวังตัวจะเป็นหวัด “ผ้าห่มนั้นนะอุ่นดีไหม ถ้าอากาศเย็นคืนไหนละก็ เอาผ้าห่มเสีย”

นางรู้สึกเสียใจที่เด็กน้อยจะจากนางไป และรู้ว่าเด็กจะต้องต่อสู้ดิ้นรนช่วยตัวเองแต่นางก็ไม่ สามารถช่วยยั้งไว้ได้ แม้จะพยายามห้ามไว้ก็ไม่สำเร็จ

เมื่อเดินไปถึงทางโค้งเขาก็เหลียวกลับมามอง เขาเด็กน้อยผู้มีอายุเพียง 10 ปี จะต้องจากบ้านจาก ทุกสิ่งทุกอย่างไป ในจิตใจบางทีก็รู้สึกกลัว ๆ ขึ้นมา แต่บางทีก็ดีใจเมื่อมองไปรอบ ๆ ก็เห็นแต่โลกซึ่งเป็นของพระเจ้า ครั้นแล้วก็มุ่งหน้าเดินต่อไป เขาจะต้องจากทุ่งนาของคาร์เวอร์ไปถึง 10 ปี

หลายปีต่อมา เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมาย่อมประทับอยู่ในจิตใจของยอร์ชดี เขาจำได้ว่า ตลอดเวลาเหล่านั้นเขาต้องประสบความลำบากอย่างใดบ้าง และยังจำได้ว่า ในคืนแรกเมื่อมาถึงนิโอโซ เท้าของเขาระบมและเหน็ดเหนื่อยมาก ต้องคลานเข้าไปในยุ้งข้าวเก่า ๆ และหลับพลอย มือจับขาสุนัข ที่มานอนอยู่ใกล้ ๆ ไว้แน่น

วันรุ่งขึ้นได้เข้าไปนั่งในห้องเรียนพร้อมกับเด็กนิโกรอื่น ๆ เป็นครั้งแรกในชีวิต เด็กอื่นพากัน
จ้องดู เพราะเป็นคนหน้าใหม่ และเครื่องแต่งตัวก็น่าขัน สวมรองเท้า และคอยปิดฝุ่นออกจากเสื้อผ้า
อย่างระมัดระวัง แต่ไม่รู้ลึกลับว่ามีเศษหญ้าแห้งอยู่บนศีรษะ พวกเด็ก ๆ ก็หัวเราะเยาะ เมื่อเขาพูดกับครูด้วย
เสียงอันประหลาดว่า “ผมชื่อออร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์ ครับ” เขาได้ยินเสียงหัวเราะคิก ๆ เมื่อตอนที่เขา
เดินไปหาครูและเทเงินจากห่อผ้าลงบนโต๊ะคังกราว

เขาจำได้ว่าเขานั่งเงียบราวกับเป็นใบ้ เมื่อโรงเรียนเลิกแล้วเขาก็ยังนั่งอยู่ที่นั่งของเขาต่อไป
เพราะไม่รู้ว่าจะไปทางไหน ครูจึงบอกกับเขาว่า “นี่ เรอนั่นน่าจะกลับไปบ้านเสียซิ”

เมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้วก็เดินไปตามบ้านทุกบ้าน แล้วก็พูดเหมือนอย่างที่นางคาร์เวอร์
สอนไว้ แต่ก็ไม่มีใครต้องการจะจ้างเด็กเหมือนอย่างที่นางคาร์เวอร์สอนไว้ แต่ก็ไม่มีใครต้องการจะจ้าง
เด็กนิโกรเล็ก ๆ ซึ่งสามารถคิดไฟ, ทำอาหาร, และล้างจานได้ไว้ซะเลย

ในวันต่อมาเขาก็ทำงานรับจ้างอื่น ๆ เท่าที่จะหาได้ เช่นตัดฟืน, กวาดสนาม รับใช้เบ็ดเตล็ด
ภายหลังอีกสอง-สามวันก็เริ่มเข้าใจขึ้นบ้างว่าจะได้ไปซื้ออาหารตามร้านรับประทานได้อย่างไร ครั้ง
หนึ่งถูกชายคนหนึ่งตีเอา เพราะเขาสงสัยว่าจะเขาไปขโมยลูกแอปเปิ้ล ทุกคืนพอค่ำเขาก็มานอนที่ยังข้าว
แต่จะต้องรีบออกไปก่อนเวลาเช้า และก็สามารไปโรงเรียนได้ทุกวัน

ปีต่อมาเขาระลึกได้ว่า เมื่อหนาวจัดครั้งหนึ่งเขาเกือบจะหนาวตาย แต่ทำไมเขาไม่ตาย ทั้งที่ขาด
อาหารและเสื้อผ้าอบอุ่น เขาก็ไม่สามารถที่จะอธิบายได้ ทำไมเขาจึงมีชีวิตรอดมาจนถึงฤดูใบไม้ผลิได้
อีกครั้ง

เมื่อถึงเวลาปิดภาคโรงเรียนเด็กนิโกร ปล่อยให้เด็กชายเด็กหญิงไปช่วยทำนาในฤดูใบไม้ผลิ
ออร์ชรู้ตัวว่าควรจะทำอะไรบ้างระหว่างโรงเรียนปิด เขาพยายามเรียนหนังสือแต่เพื่อนนักเรียนยังคงกีด
กันเขา และครูก็ไม่พยายามเข้าใจเขา กลับเรียกเขาว่าเป็นคนไม่เต็มบาทแต่ความคิดที่ว่าเขาจะพยายามอ่าน
หนังสือที่มีค่าให้ได้นั้น ทำให้ออร์ชผ่านความยุ่งยากลำบากในชีวิตมาได้

เช้าวันหนึ่งออร์ชจึงออกเดินทางไปยังไร่ของ เฮอร์แมนเยเกอร์ โดยหวังว่าจะได้ทำงานที่
นั่น เขาอยากจะไปยังไร่ของนี่หลายครั้ง แต่มันอยู่ไกลจากโรงเรียนมากนัก ดังนั้นเขาจึงทำงานใกล้ ๆ
โรงเรียนแม้ในวันเสาร์และวันอาทิตย์เขาก็หางานทำใกล้ ๆ โรงเรียนไปก่อน ในระหว่างโรงเรียนปิด
บัดนี้เขารู้สึกดีใจมากที่จะได้ไปหาความสุขกับต้นไม้ต่าง ๆ ที่เขาชอบ และกับคนที่เขารักนับถือเป็นที่
สองรองจากพระเจ้า

เมื่อเดินทางมาถึงพอเห็นบ้านหลังใหญ่ เขาก็เกือบจะตะโกนด้วยความยินดี พอเข้าประตูบ้าน
หลังใหญ่ก็ไม่เดินละ เขารีบวิ่งไปที่เรือนกระจกปลูกต้นไม้ทันที แต่เขาก็หยุดชะงักที่นั่นเพราะมีคน
แปลกหน้ายืนอยู่ที่ประตู

“เจ้าหนู เจ้าต้องการอะไร” ชายแปลกหน้าเห็นเด็กนิโกรตัวผอม เสื้อผ้าขาดมายื่นอ้าปากดู เหมือนพูดอะไรไม่ออก ท่าทางชายผู้นี้กำลังมีธุระยุ่งจึงถามอีกว่า “เจ้ามาธุระอะไร”

เมื่อเด็กพูดออกมาชายนั่นก็ไม่ใคร่จะเข้าใจนัก และเสียงของเด็กนั้นทำให้เขารำคาญมาก แน่นอนเจ้าเด็กสกปรกคนนี้เป็นคนโง่จริง ๆ จนต้องบอกหลาย ๆ ครั้ง “มองซีเออร์ เฮเกอร์ ไม่อยู่ที่นี้ แล้ว เขาตายเสียแล้ว คายจริง ๆ”

ยอร์ชยืนงงอยู่นานก่อนที่จะเข้าใจคำพูดของชายคนนั้น ผลที่สุดจึงเข้าใจว่า นางเฮอร์แมน เฮเกอร์ ตายเสียแล้วเมื่อตอนหนาวจัด ไร่ร่อนจึงตกเป็นของผู้อื่น และเจ้าของคนใหม่ก็ไม่ต้องการที่จะให้เด็กช่วยทำงาน

ยอร์ชจำไม่ได้ว่าเขากลับมาถึงในเมืองได้อย่างไร ความเจ็บปวดทำให้ลึ้มหมด หลายวันต่อมาจึงรู้ว่ารองเท้ากัด เขาไปนอนอยู่ที่ข้างข้าวตามเดิม ที่แรกเขาคิดว่าเจ้าของยังคงจะมาทบทินเอา เพราะร่างกายของเขาเหนื่อยอ่อนเปลี้ยและท้อใจมาก ทั้งรู้สึกหิวเป็นกำลังจึงร้องไห้โฮเสียงดัง แต่ชายเจ้าของยังได้พุงตัวเขาขึ้นมาและพูดว่า “หยุด, หยุดฉันไม่ทำอะไรเธอหรอก เธอเป็นใคร มาทำอะไรอยู่ที่นี้”

พอเด็กจะตอบ ชายนั่นก็ชิงพูดเสียก่อน “เอาเถอะไม่ต้องพูดหรอกมากับฉัน”

ยอร์ชเดินตามเขาไปพลางร้องไห้สะอึกสะอื้น ชายคนนั้นพาไปนั่งที่โต๊ะอาหารในครัว เขาได้รับประทานอาหารที่ไม่เคยลิ้มรสมาตั้งหลายเดือนแล้ว ขณะที่รับประทานอาหารอยู่ ชายคนนั้นก็พูดกับภรรยาซึ่งยืนอยู่ใกล้ๆ

ภรรยาจึงพูดเบา ๆ ว่า “เด็กนี้น่าสงสาร เขาคงหิวมานานแล้ว”

เมื่อรับประทานเสร็จแล้ว เจ้าของบ้านก็พาเขาไปที่หลังบ้านและบอกให้นอนพักเสีย ยอร์ชก็หลับพลอยทีเดียว

ตั้งนั้นยอร์ชก็เลยมาอยู่กับครอบครัว “มาร์ติน” ตั้งแต่นั้นครอบครัวนี้เป็นครอบครัวของหนุ่มสาว เพิ่งย้ายมาอยู่ในเมือง นีโอโฮใหม่ ๆ และตั้งโรงโม่แป้งขึ้นใหม่โดย จอห์น มาร์ติน เป็นผู้จัดการ

เมื่อยอร์ชได้เข้ามาอยู่ในบังก์หลังนี้แล้ว เขามีเตียงนอนหนึ่งเตียงและเมื่อจัดที่พักรียบร้อยแล้ว เขาก็มีโต๊ะสำหรับวางหนังสือและกระดาษเขารู้สึกดีใจมาก รีบอาบน้ำชำระร่างกาย ทั้งเสื้อผ้าเก่า ๆ ที่ขาดมากแล้วไปเสีย และจอห์น ได้ให้เครื่องแต่งตัวใหม่

เขาเล่าประวัติชีวิตของเขาให้ครอบครัวมาร์ตินฟังจนตลอดเท่าที่จะเล่าได้ แต่มิได้พูดถึงนางเฮอร์แมน เฮเกอร์ และหนังสือที่เขาให้ไว้

รุ่งขึ้นตอนเช้าตรู่ ครอบครัวมาร์ตินก็ต้องประหลาดใจมาก เพราะตามปกติจอห์นไปทำงานเจ็ดโมงเช้า และเมื่อเขาตื่นแล้วจึงจะเข้าไปติดไฟในครัว และขณะที่เขาแต่งตัวภรรยา ก็จะปรุงอาหารเช้า แต่เช้านี้เขาตื่นสาย เนื่องจากฝันว่าไปรับประทานขนมเค้กและกาแฟ เมื่อตื่นขึ้นมาก็ยังบิดไปมาอยู่นาน เขา

ได้กลิ่นกาแฟหอมฉุย ทั้งที่ลูซิเอร์รายของเขากียังนอนหลับสนิทอยู่ เขาได้กลิ่นกาแฟและหมูทอดโชยมาอีก

เขาจึงรีบออกไปดูที่ครัว เขาเห็นยอร์ชกำลังร้องเพลงและปิ้งขนมเค้กอยู่ที่เตาไฟ

“สวัสดีครับ คุณ” ยอร์ชกล่าวทัก นายมาร์ตินจึงดูด้วยความสงสัย เขาเห็นหมูทอดและขนมเหมือนในฝันทุกอย่าง

“เธอเรียนการทำอาหารมาจากไหน”

“ผมเรียนมาจากนางคาร์เวอร์ แกสั่งให้ผมบอกใคร ๆ ว่าผมทำอาหารได้ นอกจากนั้นผมยังซักเสื้อผ้าได้ด้วยครับ”

นายมาร์ตินพอใจมากถึงกับพูดว่า “ดีมาก”

คนทั้งสามนี้ก็ตั้งต้นชีวิตใหม่ เมื่อนายมาร์ตินไปทำงานแล้ว ยอร์ชจึงบอกให้นางมาร์ตินนำเสื้อผ้าที่เประเปื้อนมาให้เขา เขาจะจัดการซักให้ ยอร์ชไม่พอใจเมื่อเห็นผ้ามีจำนวนเล็กน้อยและก็ไม่สกปรก สักครู่เดียวก็เอาผ้าที่ซักแล้วมาตากบนราวดูขาวสะอาด มีผ้าปูที่นอน, ม่าน, ผ้าเช็ดตัว ยอร์ชได้รับการสั่งสอนวิธีซักผ้าจากสตรีชาวเยอรมัน เขาจึงสามารถซักได้สะอาดและเรียบร้อย

วันต่อมาเขาพุนเดินเป็นร่องในสนามหญ้าและหามาเมล็ดพืชมาปลูกทุกวันเขาคิดที่จะทำงานใหม่ ๆ ขึ้นในบ้านนี้เสมอ จนครอบครัวมาร์ตินต้องบอกให้เขาไปหางานทำนอกบ้านเพื่อได้เงินใช้ เพราะเขาเองไม่มีเงินจะจ่ายให้ และในไม่ช้าโรงเรียนก็จะเปิดแล้ว จะไม่มีเวลาไปทำงาน

ฉะนั้นทุก ๆ วันเขาจะช่วยครอบครัวมาร์ติน ซักผ้า, ล้างถ้วยชาม, แล้วก็ออกไปหางานตามนอกบ้านรอบ ๆ เมือง เขาได้รับประทานอาหารดี อิ่ม, และมีความสุขอย่างมั่นคง ชาวเมืองชอบจ้างเขาทำงานมีคนต้องการเขาเสมอ

เขาคบกับคนในเมืองได้ทั่วไป นายมาร์ตินมีนิสัยติดกับชาวนาเยอรมันทั้งหลาย เขาคอยกระตุ้นให้ยอร์ชพูด ตอบคำถาม และสอนให้รู้จักตั้งคำถาม

เขาพูดกับภรรยาว่า “เด็กคนนี้อฉลาดแหลมคม แต่ฉันยังเป็นห่วงอยู่อีกหน่อยหนึ่งว่าเขายังไม่รู้จักกับคนนิโกรอื่น ๆ และไม่เห็นไปเล่นกับเด็กคนอื่น ๆ บางทีจะเป็นเพราะอายุมากกว่าเด็กอื่นๆ ก็เป็นไปได้”

ภรรยาจึงตอบว่า “มีโบสถ์สำหรับชาวนิโกรอยู่นอกเมือง ควรพาเขาไปนมัสการที่โบสถ์สักครั้ง”

แต่สามีตอบว่า “ควรปล่อยให้เขาไปแต่ลำพัง เพื่อเขาจะได้คบกับเด็กอื่นได้สนิท

หลังจากรับประทานอาหารแล้วนางมาร์ตินพูดว่า “ยอร์ชจะไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ไหม?”

ขณะนั้นยอร์ชกำลังนั่งเหลาไม้อยู่ที่เฉลียง เขาเงยหน้าขึ้นถามว่า “ไปโบสถ์ เขาทำอะไรกัน”

นางมาร์ตินตอบ “ไม่รู้หรือ โบสถ์เป็นที่ประทับของพระเจ้า”

แต่ยอร์ชตอบอย่างสุภาพและมั่นคงว่า “พระเจ้ามิได้ประทับอยู่แห่งเดียว พระองค์อยู่ทั่วพิภพ”

นายมาร์ตินพอใจมากกล่าวต่อไปว่า “คนไปโบสถ์ก็เพื่อนมัสการพระเจ้า”

“แต่ผมเห็นว่ามัสการในป่าดีกว่าในโบสถ์” ยอร์ชว่า เมื่อนั่งอยู่สักครู่หนึ่ง นางมาร์ตินจึงพูดว่า “ฉันเชื่อว่าเธอคงชอบร้องเพลงและจะได้พบคนมาก ๆ ที่นั่น”

ยอร์ชพูด “คุณต้องการให้ผมไปหรือครับ?”

“หวังว่าเธอคงชอบ และจะเป็นคุณประโยชน์แก่เธอเองด้วย” นายมาร์ตินกล่าว

ต่อมาในวันอาทิตย์ ยอร์ชจึงแต่งตัวสะอาดเรียบร้อยไปโบสถ์แต่ยังยืนริรออยู่ที่ประตู ชาวนิโกรอื่น ๆ ก็รู้จักกับเขาดี เขามองดูการแต่งกายของคนอื่นที่สวยงาม เขาเองมิได้สวมเสื้อชนิดที่ซื้อมาจากห้างร้าน แต่เขาก็ค่อย ๆ เข้าไปนั่งที่ม้าแถวหลัง เมื่อเริ่มร้องเพลงเขาก็ลืมสิ่งต่าง ๆ หหมด เขาระลึกได้ว่า เขาเคยได้ยินเพลงเหล่านี้มาบ้างแล้วจึงเกิดความเพลิดเพลิน

“ต่อมายอร์ชได้เห็นสุภาพสตรีชราผู้หนึ่งเดินเข้ามา ทุกคนทำความเคารพ แก่ชื่อ “ป้ามาเรียวัตกินส์” เพราะได้ยินคนในโบสถ์ออกชื่อ แก่เข้ามาทักทายปราศรัยกับคนอื่น ๆ

ยอร์ชจ้องมองดู รูปร่างของแกไม่เหมือนกับนางคาร์เวอร์ ป้ามาเรียเป็นคนแต่งกายสะอาด มีผ้าห่อที่บิดา ถึงเป็นหญิงนิโกรก็จริงแต่หน้าตาเต็มไปด้วยความกรุณา และเป็นสง่าเมื่อสวมหมวก เมื่อมองเห็นยอร์ชก็ทักว่า “หนูมาคนเดียวหรือ” เพราะในสมัยหลังจากสงครามเลิกทาสแล้ว เด็กนิโกรมักจะไม่ค่อยมีพ่อแม่ เพราะตายไปมาก

ยอร์ชตอบว่า “ครับ ผมมาคนเดียว”

ป้ามาเรียพูดขึ้นลอย ๆ ว่า “กิริยาเรียบร้อยดี นกกระจอกจะตกลงโดยพระเจ้าไม่ทรงล่วงรู้ก็หา มิได้” แล้วแกก็เดินไป

เมื่อถึงเวลากลับไปโรงเรียน ยอร์ชก็เอาใจใส่ในการเล่าเรียนเป็นอย่างดี เพื่อนฝูงก็มีมากขึ้นในโรงเรียนนั้น

เมื่อถึงฤดูหนาวนางมาร์ตินป่วยหนัก ยอร์ชต้องช่วยตามหมอ ทำครัว, ต้มน้ำ และคอยรับใช้ใคร ๆ ก็นึกว่าจะต้องตาย แต่หลายวันต่อมา นางมาร์ตินก็ค่อยยังชั่วขึ้น ยอร์ชมิได้ไปเรียนเพราะต้องช่วยอยู่ทางบ้าน ทั้งนายและนางมาร์ตินรู้สึกว่าเป็นโชคที่มีเด็กเช่นยอร์ชไว้ใช้ในบ้าน ในตอนเย็นนายมาร์ตินก็ช่วยสอนหนังสือให้ยอร์ช เขารู้สึกว่ายอร์ชเรียนได้มากกว่าที่โรงเรียนเสียอีก

พอฤดูใบไม้ผลิ นางมาร์ตินก็หายไข้เป็นปกติ จึงบอกให้ยอร์ชไปหางานทำนอกบ้านได้ แต่ต่อมาเกิดเคราะห์ร้าย โรงไม้แปรงหยูดงาน นายมาร์ตินก็ต้องกลายเป็นคนว่างงาน ลูกของเขาให้ย้ายไปทำงานที่รัฐแคลิฟอร์เนีย

แต่เขารู้สึกเป็นห่วงยอร์ชมาก นับแต่ภรรยาป่วย เงินทั้งหมดและอนาคตก็ยังไม่มั่นคง ภรรยาจึงแนะนำให้ส่งยอร์ชไปเข้าเรียนที่โรงเรียนโอเบอร์ลิน เพราะมีเด็กนิโกรเข้าเรียนอยู่บ้างแล้ว แต่สามีบอกว่าที่โรงเรียนนั้นไม่ดี ควรจะส่งเขาไปเรียนที่รัฐแคนซัสจะดีกว่า แต่จะเอาเงินที่ไหนเล่า? ทั้งสองจึงบอกให้ยอร์ชไปเรียนที่แคนซัสเพราะเขารับทั้งเด็กผิวขาวและเด็กผิวดำ แคนซัสอยู่ห่างไปประมาณ 60 ไมล์ ซึ่งในสมัยนั้นก็นับว่าไกลมาก

ทุกคนในเมืองนั้น ได้ทราบข่าวครอบครัวมาร์ตินจะอพยพไปอยู่ทางภาคตะวันตก และมีอีกครอบครัวหนึ่งจะเดินทางไปด้วยเพื่อช่วยกันเฉลี่ยค่าเดินทางซึ่งไปโดยรถม้า ครั้นพอถึงวันที่ครอบครัวทั้งสองจะออกเดินทางโรงรถม้าประทุน มีคนมาส่งกันมาก ยอร์ชจะต้องจากกับครอบครัวมาร์ตินซึ่งจะไปไกลก็รู้สึกเศร้าใจมาก มาร์ตินจึงออกปากฝากยอร์ชไว้กับอีกครอบครัวหนึ่ง

เมื่อรถออกไปแล้ว ยอร์ชก็มาขึ้นอยู่ที่ประตูบ้านเดิม ด้วยความรู้สึกเปล่าเปลี่ยวใจ ผู้ที่ยอร์ชจะไปอยู่ด้วยคือป้ามาเรีย เพราะเธอได้ทราบว่ายอร์ชเป็นเด็กดีช่วยทำงานได้หลายอย่าง จึงยินดีที่จะรับเขาไปอยู่ด้วย

ก่อนไปนางมาร์ตินได้ให้อาหารแก่ยอร์ชไว้บ้าง เช่น มันเทศ, แอบเปิ้ล, ข้าวโพค, ถั่ว, หมูเค็ม, ไข่ และอื่น ๆ

ยอร์ชจึงเอาสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้บรรจุถุง แล้วสะพายตามป้ามาเรียไป เดินข้ามทางมาหลายแห่ง จึงมาถึงกระท่อมห่างจากโรงเรียนสักเล็กน้อย กระท่อมของป้ามาเรียมีห้องเดียว แต่รักษาความสะอาดเป็นอย่างดี พื้นบ้านเก่าแก่แต่ขัดถูสะอาด และมีพรมขาด ๆ ปูที่หน้าต่างไม่มีกระจก แต่มีผ้าลงแป้งสะอาดทำเป็นบังตา สนามหญ้ากวาดไว้สะอาด บนโต๊ะมีเครื่องมือประกอบอาชีพของแกวงไว้ ถังซักผ้า, กระดานซักผ้า, ในบ้านหอมกรุ่นไปด้วยเครื่องเทศและอาหาร

แกบอกให้ยอร์ชนอนบนเตียงมุมห้อง ซึ่งมีฉากกั้นไว้แล้วแกก็มาจัดอาหารไว้ให้ลูงแอนดี

ยอร์ชได้เล่าเรื่องนายเซอร์แมน เขเกอร์ให้ลูงแอนดีฟัง และอ่านหนังสือเรื่องต้นไม้และดอกไม้ให้ลูงแอนดีฟังบางตอน ต่อมายอร์ชก็เริ่มทำร่องสวนเพื่อปลูกองุ่นให้เถาอรุ่นเลื้อยตามข้าง ๆ กระท่อม ลูงแอนดีพอใจมาก ลูงแอนดีอ่านพระคัมภีร์ได้บ้างนิดหน่อย และเป็นธรรมเนียมของแกที่จะอ่านพระคัมภีร์ให้ครอบครัวฟังในตอนเย็นก่อนค่ำ ดังนั้นเมื่อแกทราบว่ายอร์ชพออ่านได้บ้าง แกจึงส่งพระคัมภีร์ให้เขาอ่านบางตอนก็อ่านไม่ใคร่คล่อง แต่บางตอนก็อ่านได้เหมือนร้องเพลง บางตอนอ่านซ้ำแล้วซ้ำอีกจนผู้ฟังจำขึ้นใจว่าปากเปล่าได้ นอกจากนั้นยังมีเพื่อนบ้านมานั่งฟังอีกด้วย

“ฟ้าสวรรค์แสดงพระรัศมีของพระเจ้า และท้องฟ้าประกาศพระหัตถกิจวันต่อวันกล่าววาจา และคืนต่อคืนสำแดงความรู้ คำพูดหรือภาษาไม่มีเลย เสียงพูดของฟ้านั้นไม่มีใครได้ยิน เครื่องวัดของฟ้า

ทอดออกไปทั้งแผ่นดิน ถ้อยคำของฟ้านั้นดังไปถึงปลายพิภพโลก ในท้องฟ้านั้นพระองค์ได้ทรงตั้ง
พลับพลาไว้สำหรับดวงอาทิตย์ (สดุดี 19:1-4)

แม้จะมีดแล้วเขาก็ยังคงอ่านต่อไป มีเสียงบางคนที่มาฟังพูดว่าเด็กคนนี้อ่านหนังสือได้เหมือน
ทูตสวรรค์

ป้ามาเรียมีความภูมิใจมากที่ฮอร์ชอ่านได้คล่องจนขึ้นใจ แกว่าต่อไปเขาอาจเป็นนักเทศน์ที่ดีก็
ได้

“อย่าเลยครับ” ฮอร์ชค้าน เพราะเขาไม่อยากจะbecome นักเทศน์เลย

ส่วนลุงแอนดีก็ว่า “ถ้าอย่างนั้นไปเป็นครูโรงเรียนก็จะดี จะเป็นครูหรือเป็นนักเทศน์ไม่เอาสัก
อย่าง แต่เธอจะต้องเป็นคนสำคัญอย่างแน่นอน”

ฮอร์ชก็อยู่ร่วมกับป้าและลุงอย่างผาสุก เพราะทุกคนมีความเชื่อ, ความหวังและความรัก ฮอร์ช
ยังคงไปโรงเรียนตามปกติ เวลาโรงเรียนหยุดพักกลางวันก็รีบกลับมาช่วยป้ามาเรียซักเสื่อ บางทีก็เอา
หนังสือมาอ่านขณะที่กำลังนั่งซักผ้าอยู่

ฮอร์ชเรียนต่อมาหลายเดือน และรับความรู้ที่ครูสอนได้ทั้งหมดครูรู้สึกว่ายฮอร์ชสนใจในสิ่งต่าง
ๆ มากขึ้น และถึงเวลาสมควรที่เขาจะไปเรียนต่อชั้นสูงได้แล้ว

เมื่อเขาได้ออกไปรับจ้างทำงานตามบ้านเรือนต่าง ๆ มากเข้า ก็รู้สึกสนใจในรัฐแคนซัสมากขึ้น
จึงตั้งใจว่าจะเดินทางไปศึกษาต่อด้วยเพราะนายเซอร์แมน เฮเกอร์ เคยบอกไว้ว่า ให้ฮอร์ชอ่านหนังสือให้
มาก เขาจึงตั้งใจว่าจะต้องทำตาม

เขาจึงนำเรื่องนี้มาปรึกษาหารือลุงแอนดีและป้ามาเรีย แกจึงอธิษฐานขอให้พระเจ้าทรงนำ พระ
เจ้าทรงคลอใจให้ฮอร์ชไป ลุงและป้าได้เตือนฮอร์ชว่า ถ้าไว้วางใจในพระเจ้า พระเจ้าก็จะทรงนำทางแห่ง
ชีวิตเสมอ แกสั่งสอนอบรมเรื่องกิริยามารยาทหลายประการ ให้ถ่อมสุภาพเสมอ คนที่เย่อหยิ่งจองหอง
จะต้องได้รับความอับอาย ลุงแอนดีเตือนว่าก่อนจะไปเป็นครูบาอาจารย์จะต้องมีความรู้รอบตัวให้มาก
ๆ

ฮอร์ชจึงตอบว่าผมอยากทำอะไร ๆ เป็น เหมือนอย่างที่เอาไม้มาแกะเป็นดอกกุหลาบนี้ แล้วเขา
ก็ส่งให้ลุงแอนดี แกชมเชยว่า ฮอร์ชเป็นเด็กฉลาดมาก

ต่อมาในเช้าวันหนึ่ง ฮอร์ชก็เริ่มออกเดินทางไปยังโรงเรียน ฮอร์ชเขารู้สึกอาลัยและคิดถึงป้ากับ
ลุงมาก

เขายังเป็นเด็กเล็กผอม แต่เขาสามารถอ่าน, เขียน และคิดเลขได้บ้างตามสมควร เมื่อจัดห่อ
สิ่งของที่สะสมพร้อมทั้งอาหารและเงินที่หาไว้ได้อีกหลายดอลลาร์แล้ว นอกจากนั้น ป้ามาเรียยังได้

มอบของที่ระลึกในการที่จะจากกันไปคือ พระคัมภีร์เล่มหนึ่ง เมื่อเขาเดินทางด้วยเท้ามาได้สักหน่อยหนึ่ง ก็มีเกวียนขับมาทัน คนขับเกวียนรู้จักยอร์ชดี ก็ให้ขึ้นมาโดยสารเกวียนไปด้วย

บทที่ 5 เยี่ยมบ้านเดิม

ยอร์ชสำเร็จโรงเรียนมัธยมที่เมืองนิวยอร์กในมลรัฐแคนซัส เขามีได้อยู่ร่วมในการทำพิธีแจกประกาศนียบัตร แต่เขาตั้งใจว่าจะฉลองความสำเร็จด้วยการไปเยี่ยมครอบครัวเวอร์ ไปเยี่ยมกระท่อมของมารดา ไปเที่ยวตามป่าในแถบนั้น และจะไปรายงานครอบครัวเวอร์ว่าเขาทำอะไรสำเร็จไปแล้วบ้าง เขาคิดว่าทั้งนายและนางคาร์เวอร์คงชราามากแล้วและคงดีใจถ้าเขาไปเยี่ยม

ป้าลูซี่ช่วยจัดเตรียมของเดินทางให้เขา ยอร์ชมีเงินติดตัวบ้างเล็กน้อย โดยได้จากการรับจ้างทำงานที่ร้านขายอาหาร เขาตั้งใจจะซื้อของขวัญไปฝากนายและนางคาร์เวอร์ ยอร์ชจึงขับรถไฟเดินทางไปในสมัยนั้นนอกจากรถไฟที่ไปทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตกแล้ว สายที่แยกไปทางอื่นยังมีน้อยมากในแถบนี้ เนื่องจากยอร์ชไม่เคยขึ้นรถไฟเลยจึงไม่ได้ซื้อตั๋วก่อนขึ้นรถ

เมื่อพนักงานตรวจตั๋วมาพบเข้าจึงถามว่า “เจ้าหนูจะไปไหน”

ยอร์ชตอบว่า “ผมจะไปที่ ไคมอนด์โกรฟ รัฐมิสซูรี แต่พนักงานตรวจตั๋วบอกว่า “เราระวังดูแลเด็กเล็ก ๆ ไม่ได้ เพราะหนทางมันไกลเกินไปสำหรับเด็กเล็ก ๆ เช่นเธอที่จะเดินทางไปแต่ผู้เดียว”

ยอร์ชยิ้มแล้วควักเงินออกจากกระเป๋ากลางพุดว่า “ผมไม่ใช่เด็กเล็ก ๆ ผมเรียนจบโรงเรียนมัธยมแล้ว และก็สามรถรักษาตัวเองได้”

ที่แรกพนักงานตรวจตั๋วก็สงสัย แต่เมื่อได้ยินยอร์ชรับรองมั่นคงเช่นนั้น เขาก็รู้สึกชอบใจเด็กคำผู้ที่ทำทางสงบเสถียรผู้นี้ แม้เด็กคนนี้จะอายุน้อยเพียงใดก็ตาม เขาก็ตั้งใจให้ความช่วยเหลืออย่างดี จึงพุดว่า “หนูเสียค่าโดยสารเพียงครึ่งราคาเท่านั้น”

ยอร์ชรู้สึกยินดีมาก เขาจัดแจงเก็บเงินที่เหลือเข้ากระเป๋า รู้สึกดีใจว่าไม่ได้ซื้อตั๋วเสียก่อน เลยมีเงินเหลือมากขึ้นอีก

ครอบครัวเวอร์ต้อนรับยอร์ชเหมือนลูกหลาน ข่าวการมาเยี่ยมของยอร์ชแพร่สะพัดไปทั่วทั้งตำบล มีคนมาเยี่ยมและซักถามเรื่องราวว่าเขาไปไหนมาบ้างและได้ทำอะไรมาบ้างแล้ว ใคร ๆ พากันพอใจเด็กนิโกรคนนี้ซึ่งมีความมานะพยายามดิ้นรนต่อสู้กับชีวิต

เขาเหล่านั้นรู้สึกสนใจเรื่องการเล่าเรียนของยอร์ชมาก และยอร์ชก็เล่าถึงวิธีปรุงอาหารในภัตตาคาร โรงแรม และในค่ายพักให้นางคาร์เวอร์ฟังว่า เขาทำกับข้าวแปลก ๆ ได้หลายอย่าง เขาสอนให้นางคาร์เวอร์รู้จักวิธีปรุงอาหารเม็กซิโก สอนวิธีซักผ้าซึ่งใช้เวลาเพียงเล็กน้อย ครั้นแล้วเขาก็ออกไปที่ทุ่งข้าวกับนายคาร์เวอร์ดูวิธีเลี้ยงอาหารสัตว์และแนะนำวิธีเลี้ยงใหม่ ๆ ให้ ในเวลาต่อมาเขาทำการแก้ไขวิธีการหลายอย่าง สำหรับปฏิบัติในทุ่งนาให้เจริญขึ้น คิดค้นหาที่รับสินค้าเพื่อขายพืชผลได้หลายแห่ง

รู้สึกว่าคุณชาตินิยามอะไรบางอย่าง กระตุ้นเตือนให้เขาสามารถเปลี่ยนแปลงกิจการต่าง ๆ ให้ดีขึ้นได้ทุกวัน

เขาชอบไปนอนในกระท่อมของมารดาทุกคืน แม้กระท่อมนั้นจะถูกทิ้งไว้โดยไม่มีใครอยู่ แต่ก็ยังมั่นคงแข็งแรงอยู่ เพราะเป็นกระท่อมไม้แก่น หลังจากที่เขาคำความสะอาดแล้ว มันก็กลายเป็นบ้านที่น่าอยู่เป็นอย่างดี อากาศสดชื่น มีลมพัดโกรกผ่านไปมา ทางช่องกว้างซึ่งเขานอนก็มองเห็นดวงดาวซึ่งระยิบระยับอยู่บนท้องฟ้าอย่างชัดเจน พอเช้าตรู่เขาก็เข้าป่า ไปหาความสำราญอย่างแต่ก่อน ขากลับมาก็เอาต้นไม้และตะไคร่น้ำมาปลูกในสนาม แล้วก็ไปคุบอุปลา

ยอร์ชได้เล่าเรื่องป่ามาเรียและลูจแอนดีให้ครอบครัวคาร์เวอร์ฟัง เย็นวันหนึ่งเขาก็ขออนุญาตขับเกวียนไปยังเมืองนีโอโซ เพื่อจะไปเยี่ยมครอบครัวที่กล่าวถึงนี้ นายคาร์เวอร์ก็ไม่ขัดข้อง รุ่งขึ้นเช้ายอร์ชจึงมุ่งหน้าเข้าไปในเมือง เขายังจำถนนนั้นได้ดีเพราะเคยเดินด้วยเท้ามาด้วยความลำบากเป็นเวลานาน และก็รู้สึกกว่าถนนนั้นสั้น หรือเมืองเล็กลงแต่ประการใด เขาขับเกวียนโดยเร็วเพื่อจะได้รีบไปให้ถึงเร็ว ๆ เพราะจากกันมานาน

พอเห็นกระท่อมเขาก็ตะโกนร้องเรียกเสียงดัง ป่ามาเรียกำลังซักผ้า สบู่เปื้อนมืออยู่ ส่วนลูจแอนดีกำลังนั่งอยู่บนเก้าอี้สูงใต้ต้นไม้เปิดตามเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง รู้สึกว่าทั้งสามคนคิดใจมากที่ได้มาพบกัน ยอร์ชไม่รีรอให้ป่ามาเรียต้องหยุดงานมาต้อนรับเขา เขารีบตรงเข้าไปช่วยทันที เขาจัดการเอาอาหารลงมาจากเกวียนและจัดตั้งโต๊ะที่เดียว ขณะที่อาหารยังอุ่นอยู่บนเตา เขาก็รีบบิดผ้า พลังกายและอวดว่าเดี๋ยวนี้เขาสูงขึ้นแล้ว และสามารถตากผ้าบนราวได้แล้ว ป่ามาเรียก็ห้ามว่าอย่าช่วยเลย เพราะเวลานี้เป็นแจกมาเยี่ยม และอีกอย่างหนึ่งแต่งตัวเรียบร้อย แต่ยอร์ชกลับหัวเราะ

ทั้งป่าและลูจชมฝีมือทำอาหารของเขาว่าประหลาดมาก ภายหลังจากรับประทานอาหารแล้วก็พากันไปนั่งสนทนาที่สนาม ยอร์ชก็เล่าให้ฟังว่าเขาทำอะไรที่ไหนมาบ้าง ลูจแอนดีหยิบพระคัมภีร์ออกมาขอให้ยอร์ชอ่าน เขาจึงเปิดอ่านพระธรรมสดุดีบทที่ 23 และท่องโคลงบางบท ซึ่งทำให้ป่ามาเรียอดร้องไห้ไม่ได้ เย็นวันนั้นเขาจึงเดินทางกลับ และนั่งชมดาวและรัศมีในท้องฟ้าไปตลอดทาง

เมื่อใกล้จะสิ้นฤดูร้อน นายและนางคาร์เวอร์ขอร้องให้ยอร์ชขอยุ่ต่อไป แต่ยอร์ชปฏิเสธเขาบอกว่า “ผมจะอยู่ต่อไปอีกไม่ได้เพราะผมมีงานที่จะต้องทำ ความจริงที่นี้สบายน่าอยู่จริง ๆ แต่ผมจะต้องเรียนต่อไปอีกมาก”

นายคาร์เวอร์ถามว่า “จะเรียนไปทำไมอีกล่ะ เธอก็อ่านออกเขียนได้แล้ว ทำอะไรก็คล่องแคล่วว่องไว และก็ได้เห็นโลกมามากแล้ว”

ยอร์ชกลับตอบว่า “ความรู้ดังกล่าวแล้วเป็นประโยชน์ก็จริงอยู่แต่เป็นเพียงความรู้เบื้องต้นเท่านั้นเอง ผมต้องเรียนในมหาวิทยาลัยต่อไป”

นางคาร์เวอร์พูดว่า “แต่ว่าคนนิโกรเขาไม่ไปเรียนในวิทยาลัยกันหรือยกอร์ช เธอเรียนไปมากๆ แล้วจะไปทำอะไร ฉันว่าจะไม่มีตำแหน่งหน้าที่ให้เธอทำนะนา”

“อย่าวิตกเลยครับ ผมจะไปเรียนที่วิทยาลัย เพื่อจะอ่านหนังสือทุก ๆ ชนิดและเรียนทุกอย่างที่ครูสอนให้ แล้วพระเจ้าจะทรงบอกให้ผมได้ทราบความลึกซึ้งของพระองค์ แล้วก็จะมีงานให้ผมทำในโลกนี้ เพราะสรรพสิ่งทั้งหลายเป็นของพระเจ้า”

นางคาร์เวอร์หันมาพูดกับสามี “ปล่อยเขาเถิด ยกอร์ชเขาพูดถูกแล้ว พระเจ้าทรงกระทำอะไรไม่ผิดหรือ”

เขาเตรียมตัวที่จะจากไป ที่มุมห้องนั้นมีเครื่องปั่นฝ้ายของมารดาของเขาอยู่ด้วย เขาจึงขออนุญาตนำติดตัวไป เขาสัญญาว่าจะรักษาไว้ในห้องส่วนตัวของเขาตลอดชีวิต”

ในเช้าวันหนึ่งสองสามีภรรยาถือออกมาขึ้นโบกมือที่เฉลียง ในขณะที่ยกอร์ชออกเดินทาง ทั้งสองต่างก็ร้องไห้ด้วยความรู้สึกภูมิใจในเด็กเล็ก ๆ ขี้โรค เด็กคนที่นางคาร์เวอร์เคยพูดว่า “ลูกของมารีจะต้องรอดอยู่”

ทั้งสามคนไม่ได้พบกันอีก ต่อมาอีกหลายปีเด็กคนนั้นเติบโตขึ้นได้ท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงวอชิงตัน

บทที่ 6 รับปริญญา

บัดนี้ยอร์ชได้เติบโตขึ้นมาก เขาไม่ใช่เด็กอีกแล้ว ภายใน 6 เดือน ที่ผ่านมาเขาสูงขึ้นถึง 6 ฟุต ทำทางภูมิฐานและไว้หนวดคิ้ว แต่ยังคงมีความกระดากอายคนอยู่ เขารู้สึกตัวว่าควรเลิกอายได้แล้ว มนุษย์ทั้งหลายก็ล้วนแต่เป็นผู้ที่พระเจ้าทรงสร้างมาทั้งนั้น แต่เขาก็ยังอึดอัดรักสัตว์น้อย ๆ ในป่าอยู่

เขายังระลึกถึงครอบครัวมาร์ตินที่ได้แนะนำให้เขาไปโบสถ์ เขาจึงตกลงใจที่จะกระทำตาม และได้ทราบว่าในเมืองวินเตอร์เซท มีครอบครัวคนนิกอโรอยู่เพียง 2 ครอบครัวเท่านั้น จึงไม่มีโบสถ์สำหรับคนดำโดยเฉพาะ วันอาทิตย์หนึ่งว่างธุระ ยอร์ชจึงจัดแจงสวมรองเท้าและแต่งตัวอย่างดี สวมเสื้อที่เขาซักเอง และไปโบสถ์ซึ่งอยู่กลางเมือง

เขาไปนั่งแอบอยู่แถวหลัง เวลานั้นการนมัสการยังไม่เริ่มต้น ฉะนั้นจึงมีเวลาพอที่จะสังเกตอะไร ๆ ได้ เขาเห็นคนหมู่หนึ่งนั่งอยู่บนเวที ใกล้เคียง ๆ กับออร์แกน เมื่อได้ยินเสียงบอกบทที่ของเพลงก็เปิดหนังสือเพลงร้องตาม เขาชอบร้องเพลงมาก และเคยร้องเพลงกับที่ประชุมมาแล้ว จึงคอยให้ออร์แกนนำเพลงขึ้นก่อน เพลงนี้มีชื่อว่า “พระเยซูฮิวาห์ทรงเป็นป้อมปราการ” เขาเคยได้ยินนายและนางคาร์เวอร์ร้องเสมอ ๆ จึงทราบว่าเดิมเป็นเพลงภาษาเยอรมัน

เขาร้องเพลงด้วยความปิติยินดี ทุกคนในที่ประชุมหันมาดูเขาอย่างประหลาดใจ เพราะทุกคนในที่ประชุมไม่มีใครร้อง นอกจากพวกที่อยู่บนเวทีเท่านั้น เขาจึงหยุดและรู้สึกอาย แต่มีสตรีชราผมสีขาวร่างเล็กผู้หนึ่งซึ่งนั่งอยู่ข้างหลัง เอามือของแกคบบ่าของเขาแล้วพูดว่า “พ่อหนุ่มร้องเถอะ พระเจ้าประทานเสียงให้เธอร้อง”

วันหนึ่งภายหลังที่รับประทานอาหารกลางวันแล้ว มีบอยที่ไฮเติ้ลโพล่น้ำเข้ามาในครัวบอกกับยอร์ชว่า “มีคนมาหาคุณ”

ชายผู้นั้นก้าวเข้ามาพูดว่า “อ้อ! ยอร์ชคุณอยู่ที่นี้เอง ทำงานของคุณต่อไปเถอะ ศิษย์ภิบาลบอกว่า คุณทำงานอยู่ที่นี้ ผมจึงแวะมาเยี่ยม ผมชื่อ มิล โฮลแลนด์

ยอร์ชจำได้ว่าเคยจับมือกับเขาที่โบสถ์ จึงยิ้มรับและพูดว่า “นี่ครัวไม่ใช่ที่รับแขกครับ”

“ไม่เป็นไร ภรรยาของผมคิดว่าคุณมาอยู่ที่นี้คงจะเหงา จึงอยากจะเชิญคุณไปเที่ยวเล่นที่บ้านบ้างเวลาเย็น ๆ

ยอร์ชเมื่อถูกเชิญโดยกระทันหันเช่นนั้น ก็ไม่ทราบจะตอบว่าอย่างไร

“ภรรยาของผมเป็นต้นเสียงร้องเพลงที่โบสถ์ เขาได้ยินเสียงคุณร้องเพลง เขาเป็นนักดนตรีและได้ศึกษาวิชาดนตรีมาจากต่างประเทศ ถ้าใครเสียงดี ๆ เขาได้ยินละก็เป็นที่รู้ที่เดียว”

ยอร์ชจึงถามว่า “คุณหมายถึงผมหรือ”

“ใช่แล้วครับ เขาบอกว่าคุณมีเสียงไพเราะดีมาก”

“เมื่อหลายปีมาแล้ว แม้แต่พูด ผมก็ยังออกเสียงไม่ได้ดี”

“อย่างนั้นรี” มิล โฮลแลนด์กล่าวด้วยความประหลาดใจ “นั่นก็ยิ่งประหลาดมากขึ้นนะซีครับ เมื่อไรคุณจะไปบ้านผมได้ล่ะ”

เมื่อได้ตกลงวันที่จะไปและบอกทางที่จะไปบ้านให้แล้ว นายมิล โฮลแลนด์ ก็ลากลับไป

ในสมัยก่อนคนร่ำรวยมากกว่าเท่านั้นจึงเดินทางไปยุโรปได้ ยอร์ชจึงรู้สึกว่าการครอบครัวันนี้คงเป็นผู้มีอันจะกินทีเดียว เพราะภรรยาของเขาก็เป็นนักดนตรีที่ไปศึกษาได้ถึงยุโรป จึงสนใจเสียงของเขามาก ถึงกับเชิญไปบ้าน ยอร์ชรู้สึกว่าเป็นโอกาสอย่างยิ่ง

ถึงตอนเย็นวันนั้น ยอร์ชจึงรู้สึกว่เสื้อผ้าของเขามีจำกัดเหลือเกินเขาจัดการซ่อมรองเท้าและขัดเสียงจนเป็นเงา จัดเสื้อผ้าให้สะอาดทั้งชุดล้างมือเสียดสะอาดเรียบร้อย เมื่อไปถึง นายมิล โฮลแลนด์ก็ออกมาเชิญยอร์ชให้เข้าไปในบ้าน แล้วตัวเขาก็รีบไปเรียกภรรยา ยอร์ชมองไปรอบ ๆ รู้สึกไม่พอใจเป็นครั้งแรก รู้สึกว่าห้องนั้นว่างเปล่า ห้องรับแขกนั้นเต็มไปด้วยเก้าอี้ที่นั่งนอนนานาชนิด ข้างฝาผนังติดรูปต่าง ๆ เต็มไปหมด มีดอกไม้เทียมอยู่ในตู้กระจกมากมาย มีพระคัมภีร์เล่มใหญ่ มีอัลบั้มใส่รูปและของประดับอื่น ๆ อีกมากมาย แต่ยอร์ชกลับเห็นว่าห้องนี้เป็นห้องว่างเปล่า

ครั้นแล้วยอร์ชจึงเลี้ยวไปเห็นเปียโนตั้งอยู่ใกล้ ๆ หน้าต่าง ยอร์ชรู้จักเจ้าสิ่งนี้เพราะเคยเห็นภาพเมื่อครั้งอยู่โรงเรียน มันมีขนาดเล็กเรียวยาวเขาค่อย ๆ ย่อง ๆ ไปดูที่คีย์ แล้วลองเอานิ้วคิกคิก มีเสียงดังขึ้น จึงหดมือกลับ แต่มีเสียงพูดเบา ๆ อยู่ทางเบื้องหลังว่า

“อย่าเลิกเลย นิ้วของคุณก็คงจะดีเหมือนเสียง คุณเป็นศิลปินคนหนึ่ง”

เมื่อยอร์ชเหลียวหลังกลับมาก็พบกับนางมิล โฮลแลนด์ เขาจำเธอได้เพราะเคยได้ยินเสียงเธอร้องเพลงในโบสถ์ เธอมีบุคลิกลักษณะแปลกกว่าคนอื่น ๆ ทั้งเสียงพูดของเธอก็กังวานเหมือนดนตรี “เชิญนั่งลงซิฉันจะเล่าให้คุณฟัง” แล้วเธอก็ใช้นิ้วเรียวยาวมา คิกคิกคิกคิก เธอรู้ว่า เพลงนี้จะจับใจเด็กนิโกร อย่างยิ่ง เธอเล่นเพลงเป็นที่ระลึกถึงเมื่อครั้งหนึ่งที่เธอยังอยู่ที่ปารีส เพลงนั้นพรรณนาถึงสวนและน้ำพุในคืนเดือนหงาย

ก่อนจะลากลับ ยอร์ชได้เล่าถึงความผิดหวังที่ทางมหาวิทยาลัยโฮลแลนด์ ไม่ยอมรับเขาเป็นนักเรียน และเล่าถึงครั้งเมื่อเขายังเป็นเด็กเล็ก ๆ เคยทำนาอยู่กับครอบครัวคาร์เวอร์ เล่าถึงการเดินทางไปแสวงหาวิชาความรู้ และบัดนี้กำลังตั้งใจจะไปเข้ามหาวิทยาลัย เขาไม่เคยเล่าเรื่องเหล่านี้กับผู้ใดและไม่มีใครตั้งใจฟังเขาเลย เขาสัญญาว่าวันหลังจะนำเอาภาพที่เขาเขียนมาให้ ส่วนเจ้าของบ้านสัญญาว่าจะติดต่อเรื่องมหาวิทยาลัยให้ ขณะที่เขาจะลุกขึ้นลากลับ นางมิล โฮลแลนด์ก็พูดขึ้นว่า “พระเจ้าประทาน

เวลาให้เราได้ใช้ทำประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ฉะนั้นถ้าคุณยังพักอยู่ในเมืองนี้ ก็ขอเชิญมาเรียนดนตรีกับฉันได้”

ยอร์ชรับคำแล้วพูดว่า “ผมจะช่วยทำสวนให้คุณ จะหาหญ้าและดอกไม้มาปลูก จะพยายามทำให้สวยงามที่สุด”

เป็นอันว่าตกลงแลกเปลี่ยนกัน ฤดูใบไม้ผลิปีนั้นเขาจำได้ว่าเป็นเวลาที่ดีที่สุด เมื่อมีเวลาว่างจากงานที่โฮเต็ล เขาก็มาขุดดิน ปลูกต้นไม้ และทำสนามหญ้าให้บ้าน มิถ โซลแลนด์และบางที่ก็มานั่งหัดเปียโน ดอกไม้ที่เขาปลูกก็มีดอกสวยงาม และต่อมาทุกสัปดาห์นี้มือเขาก็ชำนาญกับคีย์เปียโนยิ่งขึ้น เขาเรียนได้รวดเร็วเหมือนดังที่ นางมิถ โซลแลนด์ทำนายไว้ เขาเอารูปภาพซึ่งเขียนด้วยสีน้ำมันมาให้ครอบครัวนี้ ใคร ๆ เห็นเขาก็ชมเชยว่าไม่นึกฝันว่าเด็กนิโกรคนนี้จะเขียนได้ดีถึงเพียงนี้

เขาตั้งใจว่าจะไปเรียนที่มหาวิทยาลัยชิมนปีสัน และตกลงใจว่าจะไม่เขียนจดหมายไปล่วงหน้า ฉะนั้นก่อนมหาวิทยาลัยเปิดสองวัน เขาจึงเดินทางไปยังเมืองอินเดียโนลา และลงชื่อเข้าเป็นนักศึกษาเรียบร้อย แม้การเสียค่าเดินทางและเสียค่าเล่าเรียน จะทำให้เขาหมดเงินที่มีอยู่ก็ไม่ทำให้เขารู้สึกวิตกกังวลอย่างไร เขาได้ที่พักนอนในมหาวิทยาลัยแห่งนั้น ปัญหาที่ขัดข้องก็คือเรื่องอาหาร เขาจึงเอาเงินที่เหลืออยู่อีก 13 เซนต์ไปซื้อแป้งเสีย 5 เซนต์ และซื้อไขมันสัตว์อีก 5 เซนต์ สมัยนั้นอาหารยังราคาถูก

อาหารที่ซื้อไว้พอกินตลอดสัปดาห์แรก ต่อมายอร์ชก็เที่ยวรับจ้างทำงานต่าง ๆ จนได้เงินเพิ่มขึ้นอีก เขาซื้อถังและไม้ซักผ้า 1 ชุด และได้รับอนุญาตให้ใช้โรงไม้ได้ ก็เริ่มขยายงานซักผ้า เพื่อนของเขาชื่อแดน บราวน์ เป็นคนโฆษณาการรับจ้างซักเสื้อผ้าอย่างคริมโครม ต่อมาโรงซักผ้าของยอร์ชก็เลยกลายเป็นที่ชุมนุมของนักศึกษา ยอร์ชมิใช่แต่รับซักรีดเท่านั้น ยังช่วยซ่อมแซมเย็บกระดุม, ซุนดุงเท้า, เย็บและปะกางเกงและเสื้อผ้าต่าง ๆ ให้อีกด้วย ขณะที่เขาทำงานไปพลางพวกเพื่อนก็มานั่งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน คุยตลก ๆ ได้วาทะและเตรียมตัวสอบไล่ สนทนาปราศรัยกันไปตามเรื่อง

บางคราวยอร์ชก็เล่นิทานขัน ๆ แต่จับใจและเป็นทีพอใจผู้ฟังมากเขาไม่ใช่แต่เป็นคนที่มีเพื่อนฝูงมากเท่านั้น แต่ยังได้รับคำยกย่องว่าเป็นคนเจ้าปัญญาอีกด้วย ในเวลา 3 ปีต่อมา เขาเขียนรูปภาพไว้ถึง 27 รูป และนำไปออกแสดง เพราะเขาได้เรียนวิชาศิลปะการเขียนภาพกับอาจารย์มิส.เอตตา เอ็ม. มัด ในวิทยาลัย ชิมนปีสันนี้ รูปที่เขาเขียนได้เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนอื่น ๆ นอกจากเป็นจิตรกรเขายังเป็นผู้นำในทางดนตรีอีกด้วย เขาเป็นผู้นำนักศึกษาร้องเพลงและเป็นคนหนึ่งของคณะร้องเพลงในโบสถ์ด้วย

อาจารย์วาดเขียนได้เล่าเรื่องกรุงปารีส ซึ่งเป็นสำนักภาพเขียนที่มีชื่อเสียงที่สุดของยุโรป และได้บอกว่าเขาจะได้ประสบความสำเร็จโดยได้เป็นนักวาดภาพที่ดี

ในขณะที่เขาวาดภาพอยู่นั้นก็มีเสียงเร้าใจให้เขาต้องสะดุดอยู่เสมอว่า “เจ้ามีมือเป็นคนทำสวนมือเจ้าถูกต้องสิ่งใดจะทำให้สิ่งนั้นบังเกิดชีวิต” “ทำให้บังเกิดชีวิต มิใช่เลียนแบบชีวิต”

ดังนั้นในปี 1891 ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์ ก็สำเร็จจากวิทยาลัยซิมป์สัน แล้วไปเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยในมลรัฐไอโอวาที่เมืองอามอส เป็นสถานที่ศึกษาที่มีชื่อเสียงในทางแพทยพฤกษศาสตร์ และทางเกษตรกรรมเคมี เวลานี้เขาอายุได้ 27 ปี ร่างสูงระหง และเป็นคนที่เชื่อในความสามารถของตนเอง เขามีใบรับรองอย่างดีมาจากวิทยาลัยซิมป์สัน เขาจึงไม่ต้องลำบากในการสมัครเข้าศึกษาที่เมืองอามอส

ยอร์ชตั้งใจเรียนอย่างขยันขันแข็ง ในสมัยก่อนนักศึกษามีอายุมาก ๆ กันทั้งนั้น ฉะนั้นเรื่องอายุของยอร์ชและนักเรียนอื่น ๆ จึงไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก เขามีนิสัยชอบในด้านนี้มาก่อนอยู่แล้ว ดังนั้นก่อนที่นักศึกษาอื่น ๆ จะตื่นนอน เขาก็ไปที่เรือนต้นไม้บางทีก็เข้าป่า ตาแหลมคมของเขามองอะไรก็เห็นลึกซึ้ง เขารู้จักธรรมชาติดีกว่านักศึกษาอื่น ๆ ที่เรียนมาจากตำราเท่านั้น ดังนั้นเขาจึงเรียนได้ดีกว่าคนอื่น ๆ

ยอร์ชเป็นผู้เซฟตี้ เขาเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลสัน และทำงานทั้งกลางวันและกลางคืน การพักผ่อนหย่อนใจของเขาก็คือลงไปเดินเล่นในสนาม เพื่อนนักศึกษาทั้งหลายก็เห็นว่ายอร์ชเป็นนักศึกษาที่เรียนอะไร ๆ ได้ดีทุกอย่าง เป็นคนสุขุมไม่ว่าจะอยู่ในชั้นเรียนหรือที่เรือนต้นไม้ก็ตามยอร์ชมีท่าทางเหมือนกับแม่ทัพ เวลาสวมเครื่องแบบเข้าไปแล้ว เขาชอบเดินแถวตามแถววง เมื่อมองเห็นธงชาติโบกสะบัดอยู่ก็ยืนตรงแสดงท่าทางภูมิใจ ยอร์ชได้ศึกษาคู่มือสำหรับตำราห้องจากต่าง ๆ เรียนก้าวน้ำไปมากจนกระทั่งปี นายพล เชมส์ รัชลินคอล์น ก็ได้ประกาศตั้งให้เขาเป็นนายทหารสัญญาบัตร มียศเป็นนายร้อยโท

ฤดูร้อนผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็ว ที่เรือนต้นไม้จำเป็นต้องมีคนเฝ้าดูแล นายวิลสันมีความยินดีมากเมื่อทราบว่ายอร์ชต้องการทำหน้าที่นี่ เขาไปเยี่ยมครอบครัว มิลโฮลแลนด์ครั้งหนึ่งที่เมืองวินเชสเตอร์ พวกเพื่อน ๆ ต่างก็พากันยินดีที่ยอร์ชมีความรู้ก้าวน้ำไกล

ในปี 1894 ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์ ก็สำเร็จได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแห่งรัฐไอโอวา มีเหตุการณ์อีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้น และนำความก้าวน้ำมาสู่เขา คือภาพเขียน 4 ภาพของเขาได้ถูกพิจารณาคัดเลือกนำไปแสดงที่สถานการณืประกวดศิลปะที่โคลัมเบียในปี 1893 เขาได้รับคำชมเชยว่าเป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงผู้หนึ่ง พร้อมกับได้เลื่อนยศเป็นนายร้อยเอกในกองทหารรักษาดินแดนเป็นชาวนิโกรคนแรกที่ได้รับสัญญาบัตรในกองทัพสหรัฐ

เมื่อเขาเดินขึ้นไปบนเวทีเพื่อรับปริญญา เขาแต่งตัวชุดดำผูกโบว์หูกระต่าย เป็นเครื่องแต่งกายที่แข็งแรงทนทานมากกว่าสวยงามได้รูปได้ร่าง แต่เขาก็วางท่าทางได้ดีไม่เคยละเงิน บรรดานักศึกษาและผู้ปกครองที่มาพร้อมประชุมต่างก็โห่ร้องต้อนรับเป็นอย่างดี

ในระหว่างที่ยอร์ชสำเร็จการศึกษาแล้ว เขาก็ผลิตเพลินอยู่กับงานที่เขารัก เมื่อได้รับปริญญาบัตรมาถือไว้ในมือแล้ว จึงคิดขึ้นมาในใจว่า “จะทำอะไรดี”

ในวันนั้นเองเขาก็ก้าวขึ้นบันไดไปยังห้องที่พักของเขา ตรงไปที่เครื่องปั่นฝ้ายของมารดา ปิดประตูแล้วคุกเข่าลงอธิษฐานใกล้ ๆ เครื่องนั้น เขาร้องไห้ระลึกรั้งเมื่อครั้งยังเด็ก ๆ และถูกพรากจากมารดาด้วยความทารุณโหดร้าย ไม่รู้ว่ามารดาของเขาจะถูกพาไปไว้ที่ไหน เขาไม่ทราบว่าจะไปเยี่ยมและแสดงความคารวะมารดาที่ใด ในโอกาสที่สำเร็จการศึกษาครั้งนี้ เขาอยากจะเห็นหน้ามารดาของเขาเหลือเกิน

ความมืดแผ่เข้ามาปกคลุมห้องที่เขากำลังอธิษฐานอยู่ แต่เขาก็มิได้เคลื่อนไหวแม้แต่น้อย จนกระทั่งรู้สึกตัว ก็ได้ยินเสียงมาจากชั้นล่างว่า “ยอร์ช, ยอร์ช, คุณอยู่ที่ไหน” สักครู่ก็ได้ยินเสียงฝีเท้าคนเดินขึ้นบันได และมีเสียงเคาะประตู ศาสตราจารย์วิลสันเปิดประตูเข้ามาและหยุดชะงักกลางห้องถามว่า “ยอร์ชหลับไปหรือ”

“ยอร์ชคุณทำอะไรอยู่ในห้องมืดนี้แต่ลำพังคนเดียวเช่นนี้” แต่เมื่อทราบว่ายอร์ชกำลังอธิษฐานอยู่ก็หยุดพูด แล้วเปลี่ยนเสียงพูดว่า “พ่อหนุ่ม ผมกำลังคอยคุณอยู่เพื่อไปรับประทานอาหารร่วมกัน ปรารถนาจะให้มาเชิญคุณไปร่วมรับประทานอาหารด้วยกัน”

ยอร์ชจึงลุกขึ้นเดินมาที่โต๊ะและกล่าวหาตะเกียง ศาสตราจารย์วิลสันกล่าวขึ้นว่า “คุณรู้ไหมว่าเวลานี้คุณได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนี้แล้ว

หลอดตะเกียงพลัดตกจากมือของยอร์ชและแตกละเอียดอยู่ที่พื้นห้อง

ศาสตราจารย์วิลสันพูดกลั้วหัวเราะว่า “ไม่เป็นไรหรอก เชิญมาเถอะ เราสามารถจะเดินลงบันไดไปได้โดยไม่ต้องมีแสงสว่างต่อไป คุณเลือกที่อยู่เอาได้ในมหาวิทยาลัยนี้ จะได้ไม่ต้องพักอยู่ในที่เล็ก ๆ เช่นนี้”

ยอร์ชรู้สึกคิดอย่างพูดไม่ใคร่จะออกว่า “ท่านศาสตราจารย์พูดว่าอะไรเมื่อที่เกี่ยวกับตัวผม”

“อ้อ! ผมบอกว่า คุณได้รับแต่งตั้งเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยนี้ เมื่อตอนบ่ายนี้เอง และต้องทำหน้าที่สอนวิชาพฤกษศาสตร์และอำนวยการเรือนต้นไม้ด้วย เชิญเถอะเรามาชลองกันเล็ก ๆ น้อย ๆ คุณร้อยเอกคาร์เวอร์ เชิญครับ” ว่าแล้วศาสตราจารย์ก็จูงมือยอร์ชออกไปที่ประตู

ยอร์ชได้ทำการสอนที่มหาวิทยาลัยรัฐโอไอโอวา เป็นอาจารย์ประจำเขากำลังก้าวขึ้นสู่ชีวิตอันสูงรุ่งโรจน์ มีกรงานอีกมากที่กำลังรอคอยเขาอยู่ในอนาคต โลกของพระเจ้าก็เป็นโลกที่เขา กำลังจะค้นคว้า และแสวงหาความลึกลับต่อไป

บทที่ 7 เชิญมาช่วยเถิด

คนที่เติบโตขึ้นในรัฐอัลบามา ภายหลังสงครามระหว่างรัฐต่าง ๆ เกิดขึ้นแล้ว ก็มักจะอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ มีเด็ก ๆ ทั้งนิโกรและผิวขาวจำนวนหลายพันคนในแถบภาคใต้ ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย มีบางแห่งเปิดสอนเฉพาะเด็กบางคนที่ไม่ต้องช่วยทำนา ดังนั้นคริสตจักรต่าง ๆ และองค์การกุศลทั่วประเทศ จึงเอาใจใส่เด็กเหล่านี้มาก ในระหว่างปี 1880-1890 ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนของเอกชนและคริสตจักรคณะต่าง ๆ ขึ้น ในจำนวนโรงเรียนเหล่านั้นนี้มีโรงเรียนชื่อ “ทัสเคกี สถานศึกษาวิชาครูและการอุตสาหกรรมสำหรับเด็กนิโกร” ซึ่งหลุยส์อาดัมส์ ผู้ซึ่งเคยเป็นทาส ได้เรียไ้เงินจากคนผิวขาวและคนนิโกรจัดตั้งขึ้น ครั้นในปี 1881 นายพลเอกอาร์ม สตรองได้ส่งผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแฮมป์ตัน ในมลรัฐเวอร์จิเนียมาเป็นอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนนี้ ผู้นี้มีชื่อว่า ดร.บुकเกอร์ ที. วอชิงตัน

ดร.วอชิงตันมาถึง ก็ได้พบแต่โบสถ์เก่าแก่ที่ฝนคร่ำและมีนักเรียน 30 คน บางคนที่อายุเกินกลางคนแล้ว แต่เพิ่งจะมาตั้งต้นเรียนหัดอ่าน จึงสอนให้อ่านและทำเลขง่าย ๆ ครูคนนี้ก็จัดการหาทุนและสอนนักเรียนให้ป็นอิฐขาย และช่วยกันสร้างตึกขึ้นเป็นหลังแรก

เมื่อเริ่มต้นงานก็มีนักเรียนช่วยกันมาก จนผลที่สุดก็ป็นอิฐออกจำหน่ายได้ ต่อมานักเรียนเพิ่มขึ้นและปลูกตึกเพิ่มขึ้นอีก นายวอชิงตันได้แสดงปาฐกถาถึงคุณประโยชน์ของโรงเรียนทั่ว ๆ ไป ได้รับการสนับสนุนจากคนเป็นอันมาก ทางมหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด ได้ประสาทปริญญาให้เขา

แม้จะได้ทำงานมาถึง 15 ปีแล้วก็ตาม ดร.บुकเกอร์ ที. วอชิงตันก็ยังไม่พอใจ เขาารู้สึกว่ากิจการงานเจริญช้า เขาเตือนประชาชนให้พยายามดัดแปลงงานเดิมให้ดีขึ้น บอกให้ประชาชนซื้อที่ดิน ปลูกพืชต่าง ๆ เลี้ยงสัตว์ ส่งเด็กไปเล่าเรียน ทำตัวเป็นพลเมืองดีของประเทศแต่พื้นดินยังเลวอยู่ ได้ผลน้อย, หมูกียังผอมอยู่, วัวก็ให้น้ำนมน้อย, เด็กนักเรียนก็ขาดอาหาร วิธีทำนาและเก็บเกี่ยวก็ล่าสมัยที่สุด ไสยศาสตร์และการนับถือโชคลางยังคงนิยมเขาเหล่านั้น จึงทำให้ ดร.วอชิงตันไม่ทราบความต้องการอันแท้จริงของคนเหล่านั้น เขาจึงต้องการผู้ช่วยที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพราะมลรัฐอัลบามา กำลังจะอดตายผู้คน, พื้นดินกำลังจะศูนย์เสียไปเปล่า ๆ โดยไม่เกิดประโยชน์

ดร.วอชิงตัน ต้องการคนที่สามารถปลูกข้าวโพดโดยใช้หลักวิทยาศาสตร์เข้าช่วย เพราะดินในมลรัฐอัลบามาแข็งเหมือนหิน ใช้ได้แต่เพียงทำอิฐเท่านั้น ดังนั้นจึงเขียนหนังสือไปถึงศาสตราจารย์ ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์

ในหนังสือมีใจความว่า พวกเขาทาสได้เป็นอิสระแล้ว และกำลังขยายตัวทวีจำนวนมากขึ้น เล่าถึงโรงเรียน ความมุ่งหมายของการก่อตั้ง โรงเรียน แต่มีอุปสรรคต่าง ๆ และพูดถึงความต้องการ ความหวัง

ของบุคคลเหล่านั้น ในตอนท้ายของจดหมายนั้นได้กล่าวว่า เขาไม่สามารถที่ให้เงิน, ตำแหน่งหรือชื่อเสียงแก่คาร์เวอร์ได้ เพราะเงินและตำแหน่งคาร์เวอร์ก็มีอยู่แล้ว ส่วนเกียรติและชื่อเสียง ก็สามารถที่จะสร้างขึ้นได้ในตำแหน่งดังกล่าว แต่ขอร้องให้คาร์เวอร์ละทิ้งสิ่งดังกล่าวเสีย ขอให้ช่วยกันทำงานหนักคือช่วยกันดูแลประชาชนที่ตกอยู่ในฐานะต่ำต้อย ลำบากยากจน และกำลังจะศูนย์สิ้นไป ให้เจริญก้าวหน้าดีกว่า

ต่อมาอีก 4 วัน ยอร์ชได้รับจดหมายฉบับนี้ ก่อนจะเปิดซองจดหมายเขารู้สึกตื่นเต้นไปด้วยความหวัง เขาได้รับจดหมายหลายฉบับที่มาจากมลรัฐที่ห่างไกล เขาตั้งใจอ่านตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วเขาก็ออกไปเดินเล่นนอกเมือง มีคนหลายคนโค้งคำนับ และยิ้มต้อนรับ แต่เขาเดินผ่านไปโดยมิได้เอาใจใส่

เมื่อไปถึงที่ ๆ เหมาะห่างจากถนนใกล้ลำธาร เขานั่งลงแล้วหยิบเอาจดหมายออกจากกระเป๋า มาอ่านอีกซ้ำ ๆ ใจความสำคัญมีว่า

“เด็ก ๆ ต้องเดินทางด้วยเท้าเปล่าเป็นระยะทางหลายไมล์บนถนนที่ไม่เรียบ รูปร่างผอมโซ เสื้อผ้าขาดรุ่งริ่ง ท่านคงไม่เข้าใจว่าเขายากจนกันเพียงไร” ยอร์ชก้มลงไปดูน้ำในลำธารที่เรียบสงบส่งดักครุ่นหนึ่งและอ่านต่อไป พลเมืองพวกนี้ ไม่รู้จักไถนา, ปลูกข้าว หรือเก็บเกี่ยวเลย ผมเองก็ไม่ชำนาญในเรื่องนี้ ผมได้แต่สอนให้เขาอ่าน, เขียน, ทำรองเท้า ทำอิฐและก่อกำแพง ผมไม่อาจให้อาหารแก่เขาได้ ฉะนั้นเขาจึงต้องอดอยาก”

เขาอ่านข้อความในวรรคสุดท้ายถึง 2 ครั้ง แล้วหยิบสมุดโน้ตเล็ก ๆ ออกจากกระเป๋า ฝึกกระดาษออกหนึ่งแผ่น เขียนข้อความ 3 คำ แล้วลงชื่อ ชื่อของที่ควงตราไปรษณียากร เขาเขียนจำหน่ายของถึง ดร.บูกเกอร์ ที.วอชิงตัน ทัตเคิลีสถานศึกษา อัลบามา เมื่อพินึกแล้วก็ส่งไปทันที เสร็จแล้วก็กลับไปทำงานในห้องทดลองต่อไป

เขานิ่งเงียบไม่พูดกับใครหลายวัน เขารู้สึกว่าถ้าลาออกจากวิทยาลัยแห่งรัฐไอโอวา ในเวลานี้ จะทำให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก และอาจจะต้องเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง เขาใช้เวลาหลายชั่วโมง อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการงานแก่ผู้ช่วยของเขา และเมื่อตรวจดูบันทึกเห็นว่าทุกอย่างสำเร็จสมบูรณ์ และการทำงานก็อยู่ในสภาพเรียบร้อย

ฝ่ายดร.วอชิงตัน เมื่อได้รับจดหมายซึ่งมีข้อความสั้น ๆ ว่า “ผมเต็มใจจะมา” ก็รู้สึกปลื้มอกปลื้มใจมาก ตั้งใจคอยอยู่ด้วยความหวัง

ส่วนทางเมืองอามอส ศาสตราจารย์คาร์เวอร์ก็เข้าพบกับ ดร.วิลสัน ในห้องที่ทำงานแล้วส่งหมายไว้แก่ ดร.วิลสัน ซึ่งเดิมเคยเป็นอาจารย์ของตน แต่บัดนี้เป็นเพื่อนร่วมงานกัน

ดร.เจมส์ วิลสัน ก็เสียใจมาก มองดูหน้ายอร์ชในขณะที่ส่งจดหมายคืน ยอร์ชพูดว่า “ผมได้เขียนตอบรับไปแล้ว” ดร.วิลสัน ก็พูดขึ้นว่า “แก้ไขอะไรไม่ได้แล้ว ทางวิทยาลัยของเราที่ไม่สามารถจะหว่านงเงินนี้ให้คุณไว้ได้”

ยอร์ชจึงอธิบายให้ฟังว่า ได้มอบหมายการงานไว้กับผู้ช่วยประจำห้องทดลองแล้ว และได้ให้คำแนะนำอย่างย่อ ๆ และโครงการที่จะกระทำต่อไป ดร.วิลสัน พยักหน้าด้วยความเสียใจกลางพูดว่า “ไม่มีใครจะทำงานนี้แทนคุณได้เลย”

ในวันรุ่งขึ้นเขาทั้งสองได้เข้าพบประธานของมหาวิทยาลัย ท่านประธานมีความเศร้าใจที่ต้องเสียอาจารย์เช่นยอร์ชไปคนหนึ่ง ท่านกล่าวว่ายอร์ชเพิ่งได้รับปริญญาโทไปใหม่ ๆ และกำลังจะละทิ้งโอกาสอันดีไปเสีย ท่านกล่าวต่อไปว่า ตำแหน่งหน้าที่การงานในวิทยาลัยแห่งรัฐไอโอวาทำให้ยอร์ชมีชื่อเสียงเด่นขึ้น ท่านรู้สึกเสียใจที่จะต้องขาดยอร์ชไป

ยอร์ชเองก็รู้สึกสลดใจมากเหมือนกัน เขาบอกให้ท่านประธานทราบว่ารัฐไอโออามีบุญคุณแก่เขามาก แล้วเขาก็หยิบเอาจดหมายของ ดร.บुकเกอร์ ที.วอชิงตัน ให้ท่านประธานอ่าน ต่างเงิบกันสักครู่หนึ่ง แล้วท่านประธานจึงลุกขึ้นและพูดเบา ๆ ว่า “ในชีวิตของคนเรานี้มักจะไม่ได้เอาใจใส่ในความยิ่งใหญ่หรือมีฉะนั้นก็เป็นคนตาบอดเขาขอร้องให้เธอสละเงิน, ตำแหน่งและชื่อเสียง แต่เขาให้สิ่งอื่นแทนคืออมตะ”

ยอร์ชจึงลุกขึ้น ท่านประธานก็สัมผัสมือกับเขาพลางน้ำตาไหลพร้อมกับจ้องมองดูหน้ายอร์ชและให้ศีลให้พรว่า

“เชิญ-ไปกับพระเจ้าเถิด”.....และยอร์ชก็ได้ไปกับพระเจ้าจริงๆ

บทที่ 8 วิชาประหลาด

บุคคลทั้งสองได้มาพบกันที่บ้านโคตติกาอำนวยการของทัสเคกิ และได้สนทนากันอยู่สักครู่หนึ่ง รูปร่างของคนทั้งสองต่างกันมาก คือ บุคเกอร์ ที. วอชิงตัน นั้นมีรูปร่างสูง หน้าอกกว้าง ศีรษะใหญ่ ท่าทางแข็งแรง ผิวเนื้อสีน้ำตาล ส่วนฮอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์ รูปร่างเล็ก มีไหล่แคบ รูปร่างผอมบาง เสียงแหลม ตาคม ขณะที่เขามาพบกันนี้เป็นฤดูใบไม้ร่วงปี 1896 ฮอร์ชมองไปรอบ ๆ สนามโรงเรียน และได้กล่าวในภายหลังว่า เขารู้สึกตกใจและฉงนสนเท่ห์มาก

“ไม่เคยเห็นที่ไหนเป็นเช่นนี้เลย เนื้อที่ดินมีสีเหลือง, สีแดง, สีม่วง, สีน้ำตาลเป็นก้อนแข็ง และมีสิ่งต่าง ๆ เช่นหญ้าและต้นไม้และมีทางเขาไหลกัดที่ดิน แม้แต่วัวเดินไปก็หลงทาง ไม่มีห้องทดลอง เรือนต้นไม้หรือสวน แต่ฮอร์ชมิได้พูดออกมา หรือบางทีเขาอาจคิดถึงที่เขาทำไว้แต่ก่อนก็ได้ แต่แล้วเขาก็เรียกนักเรียนเกษตรกรรมมาสองสามคน

ภายหลังจึงทราบว่าเป็นวิชาที่ทำให้นักเรียนไม่ชอบเรียน เด็กโดยมากที่มาเรียนที่ทัสเคกิก็เพื่อจะหนีการทำงานในทุกๆนา เขาต้องการมาเรียนวิชาชีพออย่างอื่น หรือต้องการเป็นช่างฝีมือ เพราะใคร ๆ ก็ทำเนาได้

เขาจะอย่างไรดีจึงจะสอนนักเรียนที่ไม่มีความรู้เบื้องต้น ไม่มีความรู้ในวิทยาศาสตร์ทั่ว ๆ ไป และไม่รู้อาณาจักรเหมือนโรงเรียนในภาคเหนือ ทำอย่างไรเด็กจึงจะรู้วิธีทำให้พืชต่าง ๆ เจริญขึ้น แชนฟอร์ด เอช.ลี ได้เล่าถึงวิธีการสอนของ ดร.คาร์เวอร์ ไว้ว่า “ข้าพเจ้าจำได้ว่าเช้าวันหนึ่งขณะเรียนอยู่ในชั้น ก่อนที่ ดร.คาร์เวอร์ จะสอนวิชาที่กำหนดไว้ ท่านจะต้องพูดถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปเสียสักสิบนาทีก่อน เช่น “นักเรียนทั้งหลายขอให้เธอเปิดหูเปิดตาออกให้กว้าง คุณธรรมชาติที่อยู่รอบตัวเรา ถ้าเธอทำเช่นนี้เธอจะได้รับความรู้มากขึ้นทุกวัน” และแทบทุกวันได้ยื่นท่านอ้างถึงพระธรรมสวดที่ว่า “โอ้พระองค์เจ้าข้า ราชกิจของพระองค์มีมากมายหลายอย่าง และพระองค์ได้ทรงสร้างสิ่งเหล่านี้ด้วยพระสติปัญญาของพระองค์” บทนี้ท่านกล่าวเสมอ

วันหนึ่ง ดร.คาร์เวอร์ ได้กล่าวโคลงบทหนึ่งในตอนจบบทเรียนมีใจความว่า:-

“สิ่งที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน เป็นสิ่งที่ควรทำอย่างยิ่ง ท่านจะเป็นคนที่ทำตามคนอื่น หรือจะเป็นผู้นำคนอื่น”

“วันนี้พวกนักเรียนจะต้องทำกิจการงานที่ยังไม่เคยทำมาก่อน เธอจะต้องไปแสวงหาสิ่งที่จะใช้ในห้องทดลองของเรา เข้าไปในเมือง ไปเก็บเอาสิ่งต่าง ๆ ที่เขาโยนทิ้งไว้ในถังขยะมูลฝอย ไปตามหลังบ้านถามพวกแม่บ้านถึงภาชนะเครื่องครัวที่เขาโยนทิ้งแล้ว เราต้องการภาชนะทุกอย่าง ตะเกียง กระตะเพื่อทำการปรุงอาหาร”

ท่านผู้อ่านอาจจะไปชมเครื่องมือทดลอง ในห้องทดลองสมัยก่อนที่พิพิธภัณฑ์คาร์เวอร์ได้ เช่น ตะเกียงหลอดขนาดใหญ่ เขื่อนกั้นน้ำขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ งานเล็ก ขวดแตก ฝากระป๋อง ตะเกียงน้ำมัน ยางแผ่น ด้วยของที่ถูกละทิ้งแล้วเช่นนี้แหละที่ ยอร์ช คาร์เวอร์ ใช้เป็นเครื่องมือสร้างอัลบามาให้เจริญขึ้น

เขาได้รับมอบที่ดินแปลงหนึ่งมีเนื้อที่ประมาณสัก 30 ไร่ เพื่อทำการทดลอง เป็นที่ดินแลว ๆ และเป็นที่ยังมูลฝอย ซึ่งหมูมาขุดกินรากไม้ไว้เป็นหลุมเป็นบ่อทั่ว ๆ ไป เขาและนักเรียนช่วยกันทำความสะอาดที่ดินและใช้ผ้าสองตัวไถที่ดินนั้น ในเมืองนี้ไม่มีใครเคยเห็นผ้าสองตัวไถนา ยอร์ชได้แสดงให้เห็นตัวเอง พวกที่มาดูเอามือตบตะโพกมาแล้วก็หัวเราะ เพราะศาสตราจารย์ลงมือไถนาเอง แม้แต่นักเรียนก็รู้สึกเสียว แต่ยอร์ชเป็นคนชอบสนุก พุดตลกโปกฮากับชาวนาที่มาดู แล้วต่อไปการหัวเราะก็กลายเป็นการเห็นอกเห็นใจ

เขาสั่งให้พวกนักเรียนไปเก็บเอาดิน, โคลนเลนในหนองน้ำและใบหญ้าเน่าในป่ามา ยอร์ชก็เอาสิ่งเหล่านี้ใส่ในรอยไถ สั่งให้นักเรียนทำความสะอาดยุ่งซำ ทำทางให้น้ำไหล พวกชาวนาแปลกใจมากที่เห็นเขาเตรียมที่แล้ว แทนที่จะปลูกฝ้ายเขากลับปลูกถั่วฝักต่าง ๆ เมื่อถึงฤดูเก็บถั่วพวกนักเรียนได้ถั่วเล็ก ๆ ก็ไม่พอใจ คิดในใจว่าปลูกให้หมูกินดีกว่า แต่อาจารย์พูดทำให้นักเรียนประหลาดใจว่า “ครูจะสอนวิธีปรุงอาหารถั่วให้” พวกนักเรียนพากันคิดว่าพวกที่อยู่ทางภาคเหนือนี้ถ้าจะเป็นคนบ้าเสียแล้ว แต่เย็นวันนั้น ศาสตราจารย์ได้ปรุงอาหารที่มีรสอร่อยให้นักเรียนชิมดู นักเรียนไม่เคยลิ้มรสอาหารชนิดนี้เลย ภายหลังเมื่ออิ่มแล้ว ยอร์ชจึงบอกว่าอาหารทุกชนิดปรุงด้วยถั่วที่ปลูกทั้งนั้น ข้าวนี้แพร่สะพัดไปไกล มีนักเรียนจะมาเข้าเรียนกับเขามากกว่าประชาชนต่างก็สนใจ

เมื่อยอร์ชลงมือปลูกมันเทศลงในดินแปลงนี้ ประชาชนทั้งหลายก็ไม่พูดว่าอะไร คอยจะดูผลเท่านั้น แต่เมื่อเห็นว่าได้ผลงอกงามดี คือ 80 ถังต่อหนึ่งไร่ ก็สนใจยิ่งขึ้น ในฤดูใบไม้ผลิก็มีนักเรียนมาเข้าเรียนกันแน่น ยอร์ชจึงสอนว่า “เธอทั้งหลายคงเห็นแล้วว่า ครูได้ปลูกพืชหมุนเวียนกันบนพื้นดินแห่งนี้ เป็นเหตุที่ทำให้พื้นดินได้พักผ่อนทำให้สดชื่น และมีปุ๋ยมากขึ้น ต่อไปนี้ครูจะได้ทดลองปลูกฝ้ายต่อไป”

นักเรียนทั้งหลายเข้าใจดี ก่อนที่จะถึงฤดูเก็บฝ้าย ชาวนาทั่วไปได้มาชมต้นฝ้ายที่งดงาม และเมื่อถึงคราวเก็บเกี่ยวก็ได้ผล มีน้ำหนักถึง 500 ปอนด์ต่อหนึ่งไร่ ทั้งชาวผิวขาวและคนนิโกรต่างก็เชื่อถือและเคารพยอร์ชมากขึ้น เพราะไม่มีมนุษย์เคยทำการเช่นนี้มาก่อนเลย

ต่อไปยอร์ชก็พยายามสำรวจที่ดินในตำบลใกล้เคียงมากขึ้น เขาตื่นขึ้นตั้งแต่ 4 นาฬิกาแล้วก็เข้าไปในป่าและสำรวจคูหนองน้ำ เขาได้กล่าวและเขียนหนังสือปลูกปลอบใจชาวอัลบานาที่ท้อแท้ว่าพื้นดินเหล่านี้เป็นขุมทรัพย์อันมหาศาล และว่าในรัฐนี้มีต้นไม้มากชนิดกว่าที่มีในทวีปยุโรปเสียอีก เช่น

มีต้นโอดอีก 22 ชนิด, สน, ส้มป่า, เฟิร์น, และไม้อื่น ๆ ที่มีค่า นอกจากนั้นยังมีพันธุ์ไม้ชนิดมีดอกอีกมากมาย, เช่น ต้นยี่โถสีต่าง ๆ

เมื่อประชาชนเห็นยอร์ชเก็บรวบรวมพันธุ์ไม้นานาชนิด และดินชนิดต่างๆ เขาก็พูดกันว่านี่คงเป็นหมอรักษาไข้ด้วยยารากไม้ต่าง ๆ เมื่อเขาเจ็บไข้ได้ป่วยก็พากันมาหายอร์ช ยอร์ชทราบว่าคนพวกนี้เป็นโรคเกี่ยวกับการขาดอาหารจำพวกผัก ก็ได้ออกให้รับประทานผักชนิดต่างๆ ที่มีวิตามินมาก ๆ ให้รู้จักเอารากไม้บางชนิดมาชงกินต่างใบชา และให้รู้จักเอาผักที่ขึ้นทั่ว ๆ ไปมาปรุงอาหาร คนทั้งหลายก็พากันยกย่องว่ายอร์ชเป็นหมอวิเศษ

ยอร์ชได้ทำการสำรวจลักษณะของดินทั่ว ๆ ไป เขาไม่ทิ้งอะไรให้เสียไปเลย แม้กระทั่งในขวดและโองน้ำก็เต็มไปด้วยดินชนิดต่าง ๆ จนกระทั่งเช้าวันหนึ่ง ซึ่งเป็นวันเสาร์ วอลเตอร์ คีย์ ถึงกับตกลงใจจะทำความสะอาดยอดสักที วอลเตอร์ คอยดูว่าอาจารย์ของตนจะชมเชยการช่วยเหลือทำความสะอาดของเขาหรือไม่ แต่อาจารย์กลับคว้า “เอาดินไปไหนหมด”

วอลเตอร์ตอบว่า “อาจารย์ทดลองดินเหล่านี้หมดแล้ว ดังนั้นผมจึงเอาไปโยนทิ้งหมด”

ยอร์ชตอบว่า “เปล่าเลย, ยังไม่ได้ทดลอง “วอลเตอร์, เธอเห็นอะไรบ้างล่ะ”

“เห็นครับ มีดินเป็นก้อน ๆ เป็นดินปนทราย และมีหญ้าและรากไม้ติดอยู่บ้าง”

“แต่มีสิ่งต่าง ๆ อยู่ในดินนั้นมาก สีเหลือง, สีแดง, สีม่วง, สีน้ำตาล”

วอลเตอร์รู้สึกแปลกใจที่ตนเคยเห็นดินชนิดนี้มาตลอดชีวิต แต่หาได้สังเกตว่ามีสีต่าง ๆ ไม่ ยอร์ชจึงพูดว่า “อย่าโยนทิ้งเสีย เพราะเหตุไรดินจึงมีสีเช่นนี้ คุณจะถามพระเจ้าเอง?”

ยอร์ชจึงดึงตะกร้าดินออกมาแล้วหยิบดินใส่ลงไปในถาดก้อนหนึ่งเอามือนวดดินนั้น แล้วตะแคงถาด เสร็จแล้วเอาระบายตักน้ำมาหยดใส่ที่ก้อนดินนั้น น้ำจึงพัดเอาก้อนกรวดออกไป เมื่อเหนียวหมดระบายแล้วก็ตะแคงถาดนั้นกลับไปกลับมา จนกระทั่งเหลือเป็นแป้งเหนียว ๆ สีแดงแล้วเอามาลองกระดาษชุบปล่อยให้แห้ง ปรากฏว่าเป็นสีสำหรับทาสิ่งต่าง ๆ ประชาชนเดินเหยียบสีไปมาทุกวัน

ได้ทดลองอยู่เช่นนี้ต่อมาอีกหลายวันก็ได้สีต่าง ๆ ผุ่นสีนี้เมื่อละเอียดดีแล้ว ผสมกับน้ำมันหรือน้ำ ทาไม้, ทาผ้าใบ, ทาสีต่าง ๆ ได้ดี ยอร์ชจึงได้นำมาสอนให้นักเรียนทราบไว้

ต่อมายอร์ชได้รับเชิญจากชาวนาถณะหนึ่งให้ไปยังคริสตจักรของพวกเขา เพื่อชี้แจงวิธีการปรับปรุงพืชให้ดีขึ้น แม้จะเป็นหนทางไกลยอร์ชก็ยินดีไป ผู้ฟังเชื่อตามที่ยอร์ชบอก และบอกยอร์ชว่าเขาทั้งหลายเป็นคนยากจน และต้องการจะได้ความรู้จากยอร์ช ยอร์ชก็ยินดีที่จะช่วยเหลือเสมอ พวกเขาเล่าว่าฝ้ายที่ปลูกแล้วลง เดิมสร้างโบสถ์ไว้เสร็จนานแล้ว แต่ยังไม่มียอดที่จะซื้อสีมาทาโบสถ์ได้

ยอร์ช คาร์เวอร์ ยิ้มแล้วบอกว่า “โบสถ์นี้เป็นที่ประทับของพระเจ้า ควรจะทำให้ดีที่สุด ผมจะให้สีที่ดีที่สุดสำหรับทาโบสถ์”

ผู้ฟังต่างก็พากันหันมามองศาสตราจารย์รูปร่างแบบบางผิวดำผู้นี้อย่างแปลกใจว่าเขาจะหาวิธีมาให้ทาโบสถ์ได้อย่างไร สักครูหนึ่งยอร์ชจึงพูดว่า “ท่านสุภาพชนทั้งหลาย จงเปิดตาของท่านดูบรรดาเขาที่พระเจ้าทรงสร้างไว้มีสีต่าง ๆ กัน เราเอาสีมาเพียงเล็กน้อยก็จะเพียงพอทาโบสถ์ของท่านให้สวยงามได้”

เดิมเขาเหล่านั้นไม่เชื่อ ต่อมาอีก 2-3 วัน ก็มีเกวียนเล่มหนึ่งมาที่หน้าโบสถ์ ยอร์ชและนักเรียนหลายคนลงจากเกวียน นำเอากระป๋องสีน้ำเงินออกจากเกวียน ยอร์ชเป็นผู้บ่งการให้ทาจนเสร็จ พอวันอาทิตย์ประชาชนมาประชุม ก็เห็นโบสถ์ของตนทาสีสวยงดงาม แม้ฝนจะตกมากมายเพียงไรก็ไม่ทำให้สีนั้นลอก หรือกะเทาะ หรือละลายเลย

พิภพโลกของพระเจ้าให้ของดีแก่เราโดยไม่ต้องเสียมูลค่าเลย ของ ๆ พระเจ้าไม่มีอะไรเสียไป และสิ่งที่พระเจ้าให้ก็ไม่ซีดจางไป

บทที่ 9 ชาวทาสเลิกไปสอนพวกชานา

ชาวทาสเลิกร้องเพลงได้ดี เพลงเหล่านี้ ดร.คาร์เวอร์ ไม่เคยฟังมาก่อน ในตอนเย็นวันอาทิตย์ นักเรียนได้มาประชุมกันในห้องประชุม เขาร้องเพลงประสานเสียงกันอย่างไพเราะ

ในวันอาทิตย์เมื่อ ดร.คาร์เวอร์ กลับมาโรงเรียน ภายหลังการนมัสการแล้ว เมื่อถึงที่หอพักนอนของนักเรียน ก็ได้เห็นเปียโนอันหนึ่งวางอยู่ที่มุมห้อง รู้สึกว่ามีมือของตนมิได้สัมผัสกับเปียโนมานานแล้ว แม้ก่อนที่จะมายังทาสเลิก การงานก็มีมากจนไม่สามารถหาโอกาสเล่นดนตรีได้เลย คราวนี้โอกาสดีท่านจึงลองเข้าไปเล่นดู

ในขณะที่ท่านเล่นก็จวนจะพลบค่ำแล้ว เมื่อเล่นเพลงอื่น ๆ แล้วก็กลับมาเล่นเพลงที่เคยได้ยินร้องในโบสถ์ ในขณะที่เล่นเปียโนก็ระลึกถึงนางมิล โซลแลนด์ ผู้เคยกล่าวถึงอนาคตของท่านไว้

ในขณะที่กำลังเล่นเพลินอยู่ ท่านได้ยินเสียงคนเดินมาข้างหลังและแสงสว่างของตะเกียงก็เข้ามาในห้อง ที่ประตูมีนักเรียน 12 คนยืนอยู่และกำลังจะเดินเข้ามา “ท่านศาสตราจารย์ กำลังเล่นเปียโนอยู่หรือครับ?”

ดร.คาร์เวอร์ รู้สึกอายจึงลุกขึ้นยืน พวกนักเรียนจึงพากันร้องว่า “ขอให้ท่านเล่นต่อไปเถอะครับ” แต่ยอร์ชสันศิษย์ เด็กหญิงคนหนึ่งกล่าวขึ้นมาว่า “ดิฉันยังไม่เคยได้ฟังเช่นนี้เลย ดิฉันต้องการให้.....”

ดร.คาร์เวอร์ จึงถาม “หนูต้องการอะไร?”

เด็กหญิงพูดอย่างอวย ๆ ว่า “ดิฉันอยากให้มารดาของดิฉันฟังเพราะท่านชอบดนตรี”

“เธอร้องเพลงในหมู่โบสถ์ไม่ใช่หรือ?”

เด็กชายผู้หนึ่งได้จุดตะเกียงที่โต๊ะกลางห้อง และบัดนี้ ดร.คาร์เวอร์ ก็แลเห็นหน้าเด็กทุกคนที่ยืนอยู่รอบตัว

“กะ ดิฉันร้องเพลงในโบสถ์ เพิ่งกลับมาเดี๋ยวนี้แหละกะ”

ดร.คาร์เวอร์ หัวเราะพูดว่า “อย่าเลย มันไม่ใช่คนดนตรีมันเป็น.....”

ดร.คาร์เวอร์ เดินไปยังตึกเกษตรศาสตร์ ท่านตั้งใจว่าในตอนเช้าก่อนจะเข้าป่า ท่านจะต้องอธิษฐานต่อพระเจ้า

เป็นเวลานานต่อมา ดร.คาร์เวอร์ ก็ต้องเผชิญกับปัญหาเพิ่มมากขึ้น งานในแผนกของท่านกำลังขยายตัวขึ้นและต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก มีเนื้อที่ดินสำหรับการเพาะปลูกกว้างขวางยิ่งขึ้น และได้้นำโครงการปลูกพืชหมุนเวียนมาใช้ปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือมากขึ้นต้องการใช้สัตว์มากขึ้นและยังข้าวเดิมก็เล็กลงไป

ดังนั้นท่านจึงเสนอข้อแนะนำขยายงานต่อไปยัง นาย วาร์เรนโลแกน เฮอร์นิกของโรงเรียน นายโลแกนบอกว่า “ควรเล่นดนตรีหาเงิน” ขอร์ชก็บอกว่าจะเล่นเปียโน นายโลแกนนึกถึงแผนการที่จะจัดทำต่อไป เขามีความเชื่อมั่นว่า ศาสตราจารย์นิโกรที่มาจากเหนือสามารถทำตามคำแนะนำทุกประการ เขาหวังว่างานนี้คงจะได้ผลดียิ่งดังนั้นเขาจึงไม่รอช้า เขาทำประกาศโฆษณาทั่วไปว่า ท่านศาสตราจารย์คาร์เวอร์ จะแสดงการเล่นดนตรีตามวันและสถานที่ต่าง ๆ อธิบายต่อไปว่า ศาสตราจารย์คาร์เวอร์เป็นนักดนตรีสำเร็จจากวิทยาลัยซิมป์สันและสำเร็จการศึกษาชั้นสูงจากมหาวิทยาลัยแห่งรัฐไอโอวา และบัดนี้เป็นอาจารย์วิทยาลัยฝึกหัดครูและการอุตสาหกรรมแห่งทัสเคกี

ในระหว่างนี้ ดร.คาร์เวอร์ ใช้โอกาสที่ว่างจากการสอน,ห้องทดลอง และงานในทุ่งนา มาเตรียมการเล่นดนตรี พวกนักเรียนได้ยืมอาจารย์ฝึกซ้อมดนตรีก็หยุดฟัง ทุกคนต่างก็พอใจในความสามารถของท่าน

ในปีต่อ ๆ มา มีคนเห็นเครื่องแต่งตัวเต็มยศของท่านศาสตราจารย์แขวนอยู่ในห้องเล็ก ท่านไม่เคยใช้เลย และเมื่อใครถามก็หัวเราะและตอบว่า ท่านทำไว้สำหรับแต่งเวลาเล่นดนตรีเท่านั้น

พอโรงเรียนปิดภาคฤดูร้อน ท่านก็เริ่มต้นออกเดินทางไปแสดงดนตรีครั้งแรกที่เมืองมอนต์โกเมอรี, รัฐอัลบามา พยายามที่จะไม่ไปยังนครใหญ่ ๆ แต่ได้เดินทางไปทางเขตที่มีคนนิโกรอยู่ ไปยังมิสซิสซิปปี แล้ววกไปยังหลุยส์เซียนนา เพื่อเข้าไปในยังรัฐออร์เยีย ได้แสดงในโบสถ์ของชาวมิววาคำในโรงเรียน ห้องประชุมและในยู่ข้างบางแห่ง ท่านสามารถเล่นได้ทั้งเปียโนเก่า ๆ และแคน อันที่จริงท่านเล่นได้ไม่มากนัก แต่ก็ที่พอใจแก่ผู้ฟังเป็นอย่างดี ผู้ฟังชอบทั้งดนตรีและตัวผู้เล่น

ในเวลาเหล่านี้เองท่านก็ได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ในภาคใต้ ได้เห็นกระท่อมสกปรกที่จวนจะพัง ซึ่งชาวนิโกรผอมแห้ง หน้าตาโศกเศร้าและยากจนอาศัยอยู่ พวกนี้ได้พยายามต่อสู้กับอาชีพการปลูกฝ้ายในบริเวณหนอง,บึง ที่เต็มไปด้วยโรคภัยไข้เจ็บ มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้นมาก เมื่อเสร็จกิจการงานวันหนึ่ง ๆ ก็มาพักผ่อนหลับนอนในกระท่อมที่มีเพียงห้องเดียวหรือสองห้อง ทำด้วยไม้สน ฝีมือหยาบ ๆ ในครอบครัวหนึ่งมีคนมากกว่าสิบสองคนขึ้นไป นับตั้งแต่เด็กแดง ๆ ไปจนถึงคนแก่เฒ่า, กิน นอน, อาศัยอยู่ที่แห่งเดียว มีที่นอนรวมกันเพียงแห่งเดียวหรือสองแห่งเท่านั้น มีเล้าหมูอยู่ที่ประตูบ้าน บ่อน้ำก็อยู่ใกล้กับเล้าหมู และอยู่ในระดับต่ำกว่าเล้าหมู จึงทำให้น้ำในคอกไหลลงสู่บ่อน้ำ หน้าต่างหรือที่บังตาไม่มีใครรู้จักเลย บันไดที่ก้าวขึ้นลงก็ผูกพันนำถั่วอันตราย บ้านโดยมากไม่มีส้วม หรือถ้ามีก็เป็นส้วมที่มีไม้สองสามแผ่นวางไว้นั่ง และมีกระสอบขาด ๆ ทำเป็นประตู ครั้งหนึ่งท่านถูกขวางปาด้วยก้อนหิน เพราะพูดสำเนียงไม่เหมือนคนภาคใต้

ราว ๆ กลางเดือนสิงหาคม ดร.คาร์เวอร์ ได้กลับมายังทัสเคกี ท่านได้เงินจำนวนมากพอซื้อเครื่องมือใช้ในการสอนได้ และนอกจากนั้นยังตั้งโครงการที่จะช่วยเหลือประชาชนไว้ในใจอีกด้วย พวกนักเรียนจะต้องไปช่วยแนะนำประชาชน ท่านได้ปรึกษาโครงการนี้กับ ดร.วอชิงตันเป็นเวลานาน

นับตั้งแต่ปี 1892 ดร.วอชิงตัน ได้จัดให้มีการประชุมชาวนานิโกรประจำทุกปี มีผู้เดินทางมาประชุมจากตำบลไกล ๆ บางคนก็เดินมาบ้างก็มาเกวียน วัตถุประสงค์ของการประชุมประจำปีก็คือ “เพื่อให้ชาวนาสามัญที่ทำงานหนัก และช่างกลซึ่งเป็นกระดูกสันหลังของคณินิโกร ศิษยาภิบาล และครู ได้มาพบปะวิสาสะกัน”

“เราต้องการจะให้ผู้ที่มาประชุมและคนตามหมู่บ้านตามตำบลรู้ว่าจะต้องผลิตอะไรขึ้น และผลิตแล้วจะต้องทำอะไรกับผลิตผลนั้น ต้องสร้างบ้านตัวอย่างให้ดู แล้วสอนวิธีอยู่อาศัยก่อนว่าควรทำให้อะไรดีอย่างไร สอนให้รู้จักเอาดอกไม้ในป่ามาปลูกในสนามหญ้า แล้วให้รู้จักเลี้ยงวัว เพื่อรีนมกิน”

ดังนั้นจึงได้ดำริจัดตั้งโรงเรียนเคลื่อนที่ขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อไปสอนชาวนา ดร.วอชิงตัน ได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งโดยมี ดร.ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์ เป็นประธานร่างโครงการจัดเกวียน นำเอาเครื่องมือต่าง ๆ ไปทำการสอนและแสดงให้ชาวนาดู ตามบ้านเรือน และทุ่งนาของชาวนาทั้งหลาย เพราะเขาเหล่านั้นไม่สามารถมาเรียนในโรงเรียนได้

ครั้งแรกเริ่มต้นทำในเขตจังหวัดมาคอนแห่งหนึ่ง แต่ข่าวเรื่องโรงเรียนเคลื่อนที่นี้ได้แพร่สะพัดไปกว้างขวาง ทั้งคนผิวขาวและคณินิโกรได้เชิญให้ไปแสดงในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย

ต่อไปนี้เป็นคำบอกเล่าของนาย ที. เอ็ม. แคมเบล เรื่องการเดินทางไปสอน “คือเมื่อโรงเรียนเคลื่อนที่ไปถึงชุมชนใด ก็ทำให้เกิดการตื่นเต้นกันมาก เมื่อพักอยู่ได้ 3 วัน ก็เลือกหาสถานที่เหมาะเป็นที่ทำการ โดยมากใช้ที่ว่าการอำเภอ พวกชาวนาก็นำพืชผลของตนมาแสดง ต่อไปก็พิจารณาเลือกที่สำหรับแสดงการไถนา เลือกที่สำหรับปลูกพืชต่าง ๆ แล้วมีการแสดงให้เห็นศัตรูของพืช และแสดงวิธีการรักษาพืช วิธีการตัดรานกิ่งและใช้ยาฉีดฆ่าตัวแมลงที่เป็นศัตรูของพืช แล้วเลือกเอากระท่อมที่จวนจะหักพังเป็นตัวอย่างในการซ่อมแซมทำความสะอาด และแสดงการจัดแต่งบ้านเรือนให้พวกสตรีดูเป็นตัวอย่างให้รู้จักทำม่านหน้าต่างด้วยถุงแป้ง และทำพรมปูพื้นจากต้นหญ้า และฝอยข้าวโพด สอนวิธีทำครีวและซักผ้า ต่อมามีนางพยาบาลผู้หนึ่ง (ซึ่งภายหลังแต่งงานกับนาย ที. เอ็ม. แคมเบล) เข้ามาร่วมในคณะด้วย เธอได้สอนวิธีเลี้ยงเด็ก สอนให้รู้จักจัดอาหารและเสื้อผ้าให้ถูกกับวัยเด็ก ”

นับตั้งแต่บัดนั้นมาประชาชนในรัฐอัลบามา ก็เจริญรุ่งเรือง และมีความสุขขึ้น

บทที่ 10 หวานพีชอย่างใดก็จะเกี่ยวเก็บผลอย่างนั้น

ในแถบภาคใต้ชนนิกรนิยมปลูกฝ้ายกันมาก เข้าวันหนึ่งเมื่อชาวนาตื่นขึ้นแล้วมองไปยังไร่ฝ้ายก็ตกใจมาก เพราะในช่วงเวลาคืนเดียวดอกฝ้ายกลายเป็นสีน้ำตาลเหี่ยวแห้งลง และดอกก็หล่นลงมาบนพื้นดิน ใบก็เหลือง ลำต้นก็เฉา จึงพากันออกไปดูที่ไร่ พวกผู้หญิงร้องไห้ พวกเด็ก ๆ ก็ตกตลิ่ง เมื่อเห็นตัวหนอนขนาดยาวสักครึ่งนิ้วมากัดกินฝ้ายให้เสียหายไป

ส่วนทางทิศเค็ก ดร.คาร์เวอร์ ได้ยินเสียงผู้คนร้องไห้ไปถึงหูท่านเพราะในไร่ทดลองก็ปลูกฝ้ายไว้สองสามไร่ และต้นถั่วลิสงก็กำลังขึ้นเขียวชะอุ่มและงามดี แต่ตัวหนอนไม่ได้รับกวนเลย ท่านจึงสั่งให้ไปสืบสวนเรื่องราว เมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงแล้ว ก็รีบไปบอกแก่ชาวนาที่กำลังเสียใจว่า “จงโลกกลับต้นฝ้ายเสีย แล้วเอายาฉีดที่คืนทิ้งไว้หนึ่งเดือนแล้วจงปลูกถั่วลิสงแทน ชาวนาได้ฟังก็ไม่ค่อยสบายใจนักทุกคนร้องว่า “ถั่วลิสงเป็นอาหารเลี้ยงหมู กินเล่น แต่พืชที่นำเงินมาให้เราคือฝ้าย ๆ ก็ตายหมดแล้ว ฉิบหายหมด” แล้วเขาก็พากันร้องไห้

ฝ้าย ดร.คาร์เวอร์ ตอบว่า “อย่าเข้าใจผิดเลย ถั่วลิสงเป็นอาหารพิเศษของมนุษย์ ปลูกถั่วลิสงกันเถิด” แล้วท่านก็ทำแถลงการณ์ออกหลายร้อยฉบับส่งออกไป ในแถลงการณ์นั้นบอกรายละเอียดถึงวิธีปลูก, เกี่ยวเกี่ยว การออกน้าขาย และประโยชน์ของต้นถั่วลิสง

ชาวนาเลื่อมใสและเชื่อฟัง ดร.คาร์เวอร์ จึงลงมือปลูกถั่วลิสงกันทั่วไป เมื่อถึงเวลาเกี่ยวเกี่ยวก็ได้ผลดีกันทั่วไป ตามตลาดก็ขายดี ส่วนที่เหลือก็ใช้เป็นประโยชน์ได้ทั้งสิ้น ต่อมา ดร.คาร์เวอร์ ให้คำแนะนำวิธีการปรุงอาหารจากถั่วลิสง สอนให้ทำขนมปัง, ขนมต่าง ๆ เนื้อไก่เทียม, ใส้กรอก, ทำเนย, ถั่วลิสงคั่ว ขนมหวาน และไอศกรีม ซึ่งคนภาคใต้ไม่มีใครจะรับประทาน จำนวนชาวนาที่ปลูกถั่วลิสงก็ทวีมากขึ้น แต่การหาตลาดส่งสิ่งค้ายากขึ้น ในภาคเหนือไม่มีใครเคยทราบเรื่องการปรุงอาหารด้วยถั่วลิสง และเขาก็มีถั่วใส่เกลือตามที่ต้องการอยู่แล้ว ตามร้านก็มีถั่วเต็มร้าน ถั่วลิสงล้นตลาด ดร.คาร์เวอร์ได้ทำการผิดพลาดไปอย่างสำคัญ ท่านควรจะทราบการถ่วงน้ำหนักได้ดี ฉะนั้นท่านจึงเสียใจมาก และทูลถามพระเจ้าว่า “โอพระบิดาเจ้าข้า พระองค์ทรงสร้างถั่วลิสงไว้เพื่อจะให้ทำอะไร พวกข้าพเจ้าจะทำอะไรดีกับถั่วลิสงซึ่งมีจำนวนมากมายเช่นนี้”

แล้วในช่วงระยะเวลากลางคืนอันสงบเงียบ พระเจ้าก็ทรงตอบคำอธิษฐานของท่าน ดร.คาร์เวอร์ต้องการถั่วหลาย ๆ ถัง เมื่อพวกนักเรียนนำมาให้แล้ว เขาก็ปิดประตู เขาเห็น ดร.คาร์เวอร์ เปิดไฟทำงานคืนยังรุ่ง รุ่งขึ้นก็มีผู้นำอาหารใส่ถาดมาให้ที่ห้อง แต่เมื่อมีเสียงเคาะที่ประตูเบา ๆ ท่านก็ตอบมาว่า “จงกลับไปเสีย เรากำลังมีงานยุ่ง” พวกนักเรียนต่างหันมาดูหน้ากัน ต่างสงสัยว่าใครหนอที่ทำงานร่วมอยู่กับอาจารย์ สำหรับนักเรียนก็ไม่เห็นมีใคร, พวกอาจารย์ก็ไม่เห็นมีใครแม้แต่ ดร.วอชิงตันก็มีได้อยู่ร่วม

เวลาได้ผ่านพ้นไปเจ็ดวัน และในวันที่เจ็ด ดร.คาร์เวอร์ก็ลุกเดินเก้ ๆ กัง ๆ ออกจากห้องทดลอง เดินขึ้นบันไดไปยังห้องของท่านแล้วก็ล้มตัวลงนอน ๆ หลับเรื่อยไปจนถึงวันรุ่งขึ้น แล้วก็ลุกขึ้นเดินเข้าไปในป่าตามเคย แล้วจึงกลับมารับประทานอาหารเช้าอย่างเอร็ดอร่อย

ต่อมาได้เรียกนักเรียนสองสามคนเข้าไปหา นักเรียนเหล่านั้นเดินตามเข้าไปในห้อง ก็ได้เห็นขวดและภาชนะต่าง ๆ วางอยู่บนโต๊ะ อาจารย์ไปเอานมและเนยแข็งมาจากไหนหนอ เมื่ออาจารย์บอกชื่ออาหารอย่างอื่น ๆ พวกนักเรียนก็พากันประหลาดใจ มีของอยู่ในห้องท่านศาสตราจารย์กว่า 24 สิ่ง (ก่อนที่ท่านจะถึงมรณกรรม ท่านสามารถผลิตสิ่งต่าง ๆ จากถั่วลိสงได้ถึงสามร้อยชนิด แต่ครั้งนี้เป็นการทดลองครั้งแรกเท่านั้น หลายปีต่อมาท่านได้ไปแสดงปาฐกถาที่เมือง มินนีโพลิส ท่านเล่าว่า ท่านได้เล่าว่า ท่านได้อธิษฐานขอสติปัญญาจากพระเจ้าในการทดลองคราวนั้น โดยท่านเล่าว่า “พระเจ้าได้ทรงสอนข้าพเจ้าให้แยกธาตุถั่วลิสงออกก่อนแล้วเอาผสมกันตามหลักวิชาเคมีอีกครั้งหนึ่ง”

ว่าแล้วท่านก็หยิบเอาตัวอย่างสิ่งของที่ทำให้สำเร็จแล้วจากถั่วลิสง เช่น แป้งผัดหน้า, หมึกพิมพ์หนังสือ, เนย, น้ำยาสระผม, ยากันชนิดต่างชนิดต่าง ๆ น้ำส้มคองผัก, ยากำจัดจิ้งจอก, กาแฟสำเร็จ, ยาข้อมผ้า, ยางผสม, สบู่, ซแล็ค, สีทาไม้

วิธีแยกธาตุของท่านทำดังนี้ เอาถั่วมาแยกออกตามหลักวิชาเคมีคือ แยกส่วนที่เป็นน้ำ, ส่วนที่เป็นไขมัน, ส่วนที่เป็นน้ำมัน, ส่วนที่เป็นยาง, ชัน, น้ำตาล, แป้ง ฯลฯ แล้วเอาส่วนที่แยกนั้นไปผสมกับสิ่งต่าง ๆ จึงทำให้การปลูกถั่วลิสงนารายได้มาสู่ผู้ปลูกปีละ 45 ล้านดอลลาร์ และทำให้สินค้าที่ใช้ถั่วลิสงผสมได้รายได้ถึงปีละ 200 ล้านดอลลาร์

แต่มันเทศที่ปลูกไว้ในทุ่งนานั้นกำลังเสียหาย เพราะไม่มีผู้ใดทำประโยชน์ ท่านจึงให้หาทางที่จะเกิดประโยชน์สำคัญ ๆ ขึ้น ท่านได้ทำการค้นคว้าทดลองได้สิ่งต่าง ๆ กว่า 100 ชนิด ที่ผลิตจากมันเทศที่สำคัญก็คือแป้งต่าง ๆ , สาเก, อาหารมนุษย์, อาหารสัตว์, สีข้อมผ้าไหมและผ้าฝ้าย, จิงก๊อน, น้ำส้มคองสิ่งของ, กาว, น้ำหมึก, และยางเทียม

บทที่ 11 มนุษย์มหัศจรรย์

บัดนี้เออร์ชได้มาพักอยู่ที่ตีกรอคคิเฟลเดอร์ ณ เมืองทัสเคกิ ท่านถือว่าห้องที่พักนี้เป็นปราสาทของท่าน ห้องรับแขกค่อนข้างจะคับแคบสักเล็กน้อย เพราะเป็นที่รวมทั้งภาพเขียน, เป็นห้องสมุด, เรือนต้นไม้ และพิธีภัณฑ์ นอกจากนั้นยังมีเตาไฟเล็ก ๆ อยู่ที่มุมห้อง ซึ่งเอาไว้สำหรับต้มผักต่าง ๆ เพื่อรวบรวมไว้เป็นตำรับตำราในการปรุงอาหารจากผลไม้แข็ง, รากไม้ และเถาไม้ต่าง ๆ หิ้งวางหนังสือทั้งสามด้านของห้อง เต็มไปด้วยหนังสือ ตั้งแต่พื้นจนถึงเพดาน มีหนังสือว่าด้วยวิชาโหราวิทยา, เกษตรศาสตร์, พฤกษศาสตร์, วิชาเคมี, ฟิสิก, ดาราศาสตร์, มีหนังสือว่าด้วยเรื่องผีเสื้อ, เห็ด, กบ, ทั้งภาษาอังกฤษ, ฝรั่งเศส, ละติน, เยอรมัน

สิ่งแรกที่เราจะพบ เมื่อเข้าไปในห้องนอนของท่านก็คือ เครื่องปั้นฟ้ายของมารดาวงอุริมหน้าต่าง แสงแดดส่องมาถูกทุกวัน ท่านไม่ยอมให้มีฝุ่นละอองจับอยู่ที่สิ่งของต่าง ๆ ของท่านเลย ท่านใช้ผ้าสะอาดเช็ดบิดกวาดทุกวันด้วยตนเอง และที่ชั้นข้างเตียงนอนของท่านมีหนังสือที่ท่านชอบอ่านแต่เช้าตรู่ หรือไม่ก็ก่อนนอน คือ พระคัมภีร์ หนังสือบทโคลงเกี่ยวกับศาสนา, จดหมายของบุคคลสำคัญ ๆ เช่น “จดหมายของทีโอดอ รุสเวลท์ มีไปถึงบุตรของท่าน”

ท่านใช้เวลาว่างเย็บปักถักร้อย ออกแบบต่าง ๆ เอง แบบถักโครเชของท่านงามมาก ร้านที่ใหญ่ ๆ เท่านั้นที่จะแข่งกับท่านได้ มีเรื่องเล่าว่าครั้งหนึ่ง สุภาพสตรีที่เป็นครูผู้หนึ่งไม่สามารถหาผ้าที่จะทำกระโปรงได้ ดร.คาร์เวอร์ จึงขอให้บอกลักษณะว่าจะเอาอย่างไร ต่อมาอีก 2-3 วันก็นำเอาผ้าสวยงามมาให้ ทำให้ครูสตรีผู้นั้นพอใจมากเพราะลวดลายและฝีมือก็ดีพร้อม แม้จะใช้ไปนานจนผ้าขาดแล้วเส้นด้ายไม่รวนหรือแตกแยกกันเลย เมื่อใช้เก่าแล้วเธอก็ส่งกลับมาคืนให้ ดร.คาร์เวอร์ ท่านก็เก็บใส่ไว้ในตู้ร่วมกับเครื่องเย็บปักถักร้อยและโครเชทั้งหลาย

สิ่งที่ท่านชอบที่สุดคือดอกไม้ ท่านเคยเอากระดามมาพับหรือไม้ก็เขียนเป็นดอกไม้ หรือบางทีก็ทำด้วยเทียนขี้ผึ้งให้เท่าขนาดของจริงและทำได้เหมือนกับของจริงทุกส่วน จนมีคนกล่าวกันว่า “ท่านจะรู้ว่าดอกไม้ที่ ดร.คาร์เวอร์ ประดับนั้น เป็นดอกไม้ธรรมชาติหรือดอกไม้เทียม” ท่านชอบประดับลวดลายดอกไม้เสมอ เสื้อผ้าของท่านเป็นเหตุทำให้เป็นที่รำคาญแก่คนที่ชอบพอกับท่าน กล่าวกันว่าท่านยังคงแต่งกายด้วยเสื้อผ้าชุดที่ท่านเดินทางมาถึงทัสเคกิใหม่ ๆ อาจเป็นจริงเช่นนั้นก็ได้เพราะท่านทำเน็คไทใช้เอง ซ้อมแซมรองเท้าใช้เอง, เย็บเสื้อปะกางเกงที่ขาดด้วยตนเองทั้งสิ้น ท่านชอบแต่งตัวเหมือนชาวานามาก เพราะท่านได้ต้องเสียเวลาและไม่ชอบหรูหรา ท่านไม่ชอบการดิ้นนินทา ไม่ชอบการแต่งกายของผู้อื่น และมักจะควานักเรียนในเรื่องนี้เสมอ “คนที่มีความคิดลึกซึ้งจะไม่พูดมาก เลิกการพูดมากเสีย” แต่ท่านไม่ต้องการจะให้ใครคิดว่าท่านเป็นคนหยาบคาย ความถ่อมสุภาพในใจของท่านทำให้ท่าน

ระมัดระวังอย่างมากที่จะไม่ทำอะไรให้กระทบกระเทือนความรู้สึกของผู้อื่น ท่านเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และชอบทำอาหารชนิดใหม่ ๆ รสแปลก ๆ ได้ให้มิตรสหายได้ชิมเสมอ เด็ก ๆ ลูกศิษย์ของมิสเตอร์ วอลคอร์ต ชอบไปพักอยู่ที่บ้านเชิงเขา และมักจะได้เห็นศาสตราจารย์คาร์เวอร์ถือหม้ออาหารร้อน ๆ เดินมาที่บ้านของตน เด็ก ๆ ก็มักจะรีบวิ่งไปเรียกมารดาเสมอ “ท่านอาจารย์นำอาหารมาให้คุณแม่ลอง ชิมอีกแล้ว” นางวอลคอร์ต ผู้ใจดี ได้พบปะกับยอร์ชเสมอ นางได้เล่าว่า “ดร คาร์เวอร์ เป็นคนที่อยากรู้ อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ เหมือนเด็กเล็ก ๆ ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มองเห็นอะไรใหม่ ๆ จากก้อนหิน, ต้นหญ้าและก้อนดินเสมอ ท่านค้นพบสิ่งใหม่ ๆ อยู่เรื่อย ๆ เวลาที่ค้นพบอะไรแล้วก็นำมาจดบันทึกด้วยความดีอกดีใจ และสิ่งเหล่านั้นแหละที่ทำให้ท่านเป็นคนร่ำรวย และมีชื่อเสียงได้ บางวันท่านเดินไปตั้งหลายไมล์ไปเยี่ยมเยียนชาวนาผู้หนึ่งซึ่งค้นฝ้ายของเขาไม่ออกงาม และเพื่อจะพิสูจน์ค้นหาสาเหตุและวิธีรักษา ขากลับก็เดินทางผ่านเข้าไปในป่า เทียวเก็บดอกไม้และก้อนหินที่มีสีต่างๆ ”

ในสมัยนั้นเงินทองยังไม่มากมายนัก ราคาฝ้ายก็ตกต่ำลงมาก มีผู้ทิ้งการปลูกฝ้ายไปเป็นจำนวนมาก และการหาคนก็ยาก เมื่อเห็นว่าฝ้ายจะเสียไปเปล่า ๆ ยอร์ชจึงได้เอาฝ้ายมาทำเป็นแผ่น ๆ เป็นเครื่องกันไม่ให้ไฟฟ้าแล่นผ่านได้, ทำเป็นเส้นด้าย, กระดาษ และพรม และทำเป็นแผ่นสำหรับปูพื้นทางเดิน เพราะถ้าไม่เอามาทำประโยชน์ก็จะเสียไปเปล่า ๆ

บทที่ 12 โรงงานเล็ก ๆ ของพระเจ้า

โลกภายนอกเริ่มจะท่วมท้นเกียรติยศมาให้แก่ ดร.คาร์เวอร์ มากขึ้น ท่านถูกเรียกตัวไปกรุงวอชิงตันบ่อย ๆ และกระทรวงเกษตรธิการของสหรัฐ ก็มาเชิญให้ไปเป็นที่ปรึกษาหารือเสมอ ๆ แทบทุกสัปดาห์ ดร.คาร์เวอร์ ถูกเชิญให้ไปแสดงปาฐกถาตามมหาวิทยาลัย สมาคมวิทยาศาสตร์, สโมสร, หอการค้า หนังสือพิมพ์ทางภาคใต้ยกย่องชมเชยความสามารถของท่านมาก มกุฎราชกุมารแห่งสวีเดน ถึงกับเสด็จมาเยี่ยมท่าน และได้สนทนาศึกษาหาความรู้อยู่เป็นเวลา 2 สัปดาห์ที่เมืองทัสเคกี โดยที่ไม่มีใครทราบเลยจนกระทั่งเสด็จกลับแล้ว

ต่อมา ปริ้นส์ออฟเวลล์ ก็เสด็จมา ทุก ๆ คนก็ทราบแต่เพียงว่าทรงเสด็จมาเยี่ยมเยียน และตามหมายกำหนดการแจ้งว่าทรงตั้งพระทัยจะเสด็จมายังทัสเคกี แต่ไม่มีใครทราบว่า พระองค์ต้องพระประสงค์จะพบ ดร.คาร์เวอร์ แต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น พระองค์ทรงสนพระทัยในการทำงานของ ดร.คาร์เวอร์ มาก เพิ่งมาได้ทราบกันภายหลังว่า มกุฎราชกุมารอังกฤษต้องการจะปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่อง ต้นไม้, ดอกไม้, และถั่วลิสง กับบุคคลสำคัญผู้นี้คนเดียว ดร.คาร์เวอร์ สนทนากับเจ้านายเชื้อพระวงศ์อังกฤษมากเพราะมีนิสัยชอบอย่างเดียวกัน โดยที่เชื้อพระวงศ์เหล่านั้นมิได้ถือพระองค์ว่าเป็นเจ้านายมีเกียรติศักดิ์สูงเพียงใด พระองค์ทรงสนทนากับผู้ที่เกิดมาเป็นทาสได้อย่างดี

ครั้งหนึ่งเลขานุการชาวสก็อตยังจำได้ว่า ทอมมาส เอ. เอดิสัน ได้ส่งผู้แทนไปเชิญ ดร.คาร์เวอร์ มาร่วมงานด้วยกันที่โอเรนจ์โกรฟในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผู้แทนอุตสาห์บอก ดร.คาร์เวอร์ โดยใช้คำพูดของเอดิสันตั้งหลายครั้งว่า: - “ถ้าเราทั้งสองได้ร่วมกันทำงานด้วยกันแล้ว ก็เท่ากับเราทั้งสองเป็นผู้ไขกุญแจ และเปิดคลังของโลกนั่นเอง ถ้าคุณอยู่ที่เดิมคุณไม่มีโอกาสก้าวหน้าเลย และนั่นจะเป็นอุปสรรคขัดขวางความเจริญของคุณทีเดียว ถ้าคุณตกลงมาร่วมงานกับผมเรามีงานหลายอย่างที่จะช่วยกันทำเพื่อให้เจริญก้าวหน้าในอนาคต”

ดร.คาร์เวอร์ ได้แต่ฟังเงียบ ๆ ท่านแสดงความถ่อมสุภาพ, และขอบคุณในการเสนอให้ตำแหน่งนี้อย่างมาก แต่ในที่สุดท่านก็ตอบด้วยใจเย็นอย่างเดียวกันว่า “ที่เมืองนี้เขาก็ต้องการให้ผมทำงานเหมือนกัน”

มีหลายคนชอบมาถามว่า เอดิสัน จะให้เงินรายได้แก่ท่านสักเท่าใด ดร.คาร์เวอร์ รู้สึกรำคาญเมื่อถูกถามเรื่องนี้บ่อย ๆ ผลที่สุดท่านก็ออกแถลงการณ์ทางหนังสือพิมพ์ว่า เงินรายได้ที่เอดิสันจะให้ไม่น้อยกว่า 100,000 ดอลลาร์ ต่อปี

เลขานุการชาวสก็อตคิดคำนึงว่า ในเมื่อมีรายได้ไม่น้อยกว่าแสนดอลลาร์เช่นนี้แล้วจะทำงานได้มากสักเพียงไร ดร.คาร์เวอร์ ไม่เคยเรียกตนเองว่าเป็นนักวิทยาศาสตร์ คนอื่นเป็นผู้ขนานนามให้ท่านเอง

แอล. เจ. เปมโม ผู้เชี่ยวชาญทางโรคของต้นไม้เรียกท่านว่า เป็น “นักพฤกษศาสตร์ชั้นเยี่ยม” และ ไมเริล, คูเปิล ผู้อำนวยการเรือนต้นไม้ประจำทัศนคติกล่าวว่า “ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านรู้จักดอกไม้, ต้นไม้, พืช, เถาวัลย์, หญ้าแทบทุกชนิด และสามารถเรียกชื่อได้ทันทีเมื่อเห็น”

ทุกคนทราบว่าท่านสืบเสาะค้นหาโรคของต้นไม้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ท่านเข้าใจและเอาใจใส่ตรวจตราโดยพิถีพิถะระห์ และแลเห็นสิ่งที่คนอื่นมองไม่เห็น บางครั้งท่านก็พบสิ่งที่ไม่เคยคาดว่าจะเป็นได้พบ

วันหนึ่ง นักเรียนผู้หนึ่งนำห่อ ๆ หนึ่งที่ห่อหุ้มไว้เรียบร้อยมาให้และบอกว่า สตรีผู้หนึ่งให้นำมาให้ ในนั้นคือต้นไม้ที่เป็นโรค ขอให้ท่านอาจารย์ช่วยรักษาให้

ขณะที่นักเรียนและผู้ช่วยประจำเรือนต้นไม้กำลังเปิดห่อนั้นออกตรวจดูต้นไม้ ท่านอาจารย์คาร์เวอร์ก็เข้ามาพอดี เมื่อเอากระดาษที่ห่อมาโยนไปแล้ว พวกนักเรียนก็เริ่มทำการวิเคราะห์ แต่ ดร.คาร์เวอร์ เข้ามาหยุดยืนอยู่ภายในห้อง และหยิบเอาเศษเชือกซึ่งทิ้งเกลื่อนอยู่บนพื้นห้องขึ้นมาถือไว้ อาจารย์พูดด้วยความไม่พอใจ “นี่อะไรกัน ใครมาตัดเชือกทิ้งไว้ที่นี่” นักเรียนทุกคนต่างพากันเงยบกริบสักครู่ หนึ่งนักเรียนผู้หนึ่งจึงตอบว่า “ผมเองครับ ผมเป็นคนตัดเชือกเพราะแก๊สเรือนไม้ไม่ออกจึงตัด”

อาจารย์จึงพูดขึ้นว่า “ไหนดูมือซิ นิ้วมือก็ดี เธอใจเร็วเกินไป จึงต้องใช้มีดตัดทั้งเชือกและกระดาษ” แล้วท่านก็ปล่อยมือเด็ก ก็มลงเก็บเศษเชือกเอาขึ้นมา้วนจนเป็นก้อน นักเรียนทุกคนทราบความเป็นระเบียบของท่านดี ท่านจะไม่ยอมโยนเชือกทิ้งเป็นอันขาด แต่เก็บม้วนเอาไว้ใช้ในภายหน้าอีก ทันใดนั้นท่านก็ถามขึ้นว่า “นี่อะไรกัน” นักเรียนมองไม่เห็น ท่านจึงชี้ “นี่ ที่เชือกนี้ไม่เห็นหรือ” อาจารย์ยกเชือกให้ดู เห็นมีรอยน้ำเปียก นอกจากนั้นนักเรียนก็ไม่เห็นอะไร ท่านทำหน้าที่ประหลาดใจ หยิบเอาเชือกวางไว้บนแผ่นกระดาษ ม้วนกระดาษห่อแล้วรีบเดินออกไป

ท่านสังเกตเห็นราชซึ่งมีลักษณะแปลกประหลาดอยู่บนเส้นเชือกนั้น เป็นราชชนิดที่ไม่เหมือนกับราชที่ท่านเคยเห็นมาแล้ว ท่านจึงเอากล้องจุลทรรศน์ส่องดูที่เชือกนั้น เมื่อตรวจดูก็ทราบว่าไม่มีราชชนิดนี้อยู่ในบัญชีซึ่งว่าด้วยราชที่จะเกิดขึ้นกับเส้นเชือกเลย ครั้นแล้วท่านจึงทำการถ่ายรูปและชี้แจงลักษณะของราชชนิดนี้ ว่ามันเกิดขึ้นและทำลายต้นไม้ดอกไม้อย่างไร และส่งไปถามยังกระทรวงเกษตรราธิการที่กรุงวอชิงตัน ต่อมาอีกสองสามวันก็ได้รับคำตอบว่า โรคชนิดนี้หายาก ไม่เคยมีในประเทศอเมริกา ครั้งหนึ่งเคยเกิดขึ้นในประเทศอังกฤษ มันทำลายธาตุสำคัญของต้นไม้ถ้าไม่รีบจัดการทำลายเสียโดยด่วนมันอันตรายแก่ต้นไม้ในประเทศต่อไปอีกหลายปี

เอิร์ส วิสตัน ได้เดินทางมาทำงานที่ธนาคารซึ่งเปิดใหม่ในเมืองทัศนคติ และบัดนี้วิทยาลัยที่ ดร.คาร์เวอร์ สอน ได้กลายเป็นเมืองน้อย ๆ ขึ้นแล้ว มีโรงไฟฟ้า, ที่ทำการไปรษณีย์, ห้องสมุด, โบสถ์,

ร้านค้า และปัจจุบันนี้จำเป็นต้องมีธนาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องการเงินให้แก่วิทยาลัย ณ
ที่นี้เองที่นายวิลสันได้เรียนรู้ชีวิตของ ดร.คาร์เวอร์ มากขึ้น

วันหนึ่ง ดร.คาร์เวอร์มาที่ธนาคารและบอกว่า “ข้าพเจ้าต้องการเช็คของข้าพเจ้า”

เสมียนคนหนึ่งบอกให้ท่านรอสักครู่ เพื่อจะตรวจเช็คของท่าน นายวิลสันหันหน้าไปทางอื่น
เมื่อเห็นเสมียนเปิดลิ้นชักเซฟซึ่งเต็มไปด้วยเช็ค เสมียนผู้นั้นยกเช็คออกมาทั้งตั้ง แต่หยิบขึ้นมาแต่เช็คใบ
ล่างสุดเขาเอาเช็คอื่น ๆ เข้าเก็บที่อย่างระมัดระวัง แล้วก็เอาแต่เช็คใบนั้นมาส่งให้ ดร.คาร์เวอร์ ท่านกล่าว
ขอบใจโดยไม่ได้ขำเลี้งดูเช็คใบนั้นเลย

สักครู่หนึ่งเสมียนผู้นั้นก็มาเปิดลิ้นชักเซฟนั้นอีก และบอกกับนายวิลสันว่า ในลิ้นชักนี้เป็นของ
ใคร ดร.คาร์เวอร์ ทั้งนั้น นายวิลสันพยักหน้า เสมียนผู้นั้นอธิบายให้นายวิลสันฟังว่า เช็คเหล่านี้ได้ออก
ในนามของ ดร.ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์ทั้งสิ้น

นายวิลสันพูดขึ้นว่า เงินเหล่านี้เป็นรายได้เพิ่มเติมของ ดร.คาร์เวอร์ คือเงินที่ท่านได้จากการค้น
คิดสิ่งต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ แต่เสมียนสันติริยะบอกว่าไม่ใช่เช่นนั้น เช็คเหล่านี้เป็นเงินเดือนของ ดร.
คาร์เวอร์ทั้งหมด แล้วก็หยิบเช็คออกมาดู มีตั้งแต่ลงวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 1915 เป็นต้นมา นายวิลสัน
แทบจะไม่เชื่อตาตนเอง เขาพึมพำว่า “แต่ว่าเดี๋ยวนี้นั้นตั้งปี 1923 แล้ว”

เสมียนกล่าวขึ้นว่า “ต่อไปเห็นจะต้องหาที่เก็บเช็คไว้สำหรับ ดร.คาร์เวอร์ เพราะเช็คมีเพิ่มมา
ใหม่ทุก ๆ เดือน”

นายวิลสันเมื่อทราบว่ ดร.คาร์เวอร์ ทิ้งเงินไว้ในธนาคารเป็นเวลาตั้ง 9 ปีแล้ว จึงสั่งให้เสมียน
บอก ดร.คาร์เวอร์ ให้มารับเงินไปเสียให้หมด

เป็นความจริงที่ว่า ดร.คาร์เวอร์ ไม่มีเงินสำหรับเป็นค่าตัดเสื้อผ้าเลย เพราะนับตั้งแต่ท่านมาอยู่
ที่นี่ก็ใช้เสื้อผ้าที่มีอยู่เดิม และนับแต่เข้ามาทำงานในเมืองทัสเคกี ท่านได้รับเงินเดือนเท่าเดิมตั้งแต่เริ่มต้น
แม้ว่าทางโรงเรียนพยายามขึ้นให้ แต่ท่านก็ไม่ยอมรับ

นายวิลสันทราบว่า ดร.คาร์เวอร์ ยังมีได้ลอนเงินตั้งแต่ปี 1916-1925 ไปจากธนาคารเลย ซึ่งเป็น
ปีที่นายวิลสันย้ายจากมลรัฐอัลบามา

โลกนี้เป็นของพระเจ้า ในขณะที่ท่านทั้งหลายพากันต้องการจะหาแต่เงิน ทำงานอาบเหงื่อต่าง
น้ำเพื่อหาเงิน เกลียดชังกันก็เพราะเงิน บางทีก็ตายขณะพยายามจะหาเงิน สำหรับ ดร.คาร์เวอร์ เองความ
จริงก็เกือบจะเป็นเจ้าของโลกอยู่แล้ว แต่ท่านกลับเห็นว่าเงินเป็นเครื่องมือของการแลกเปลี่ยนให้สะดวก
ขึ้นเท่านั้น และท่านเองก็ไม่ใคร่จะมีความจำเป็นต้องการเงินเท่าใดนัก

ท่านไม่ใช่จะทำเป็นไม่ชอบเงิน หรือกลั่นแกล้งเพื่อเหตุอื่นแต่ประการใด ทั้ง ๆ ที่เคยมีผู้ให้
ตำแหน่งที่มีรายได้ดีมาก แต่ท่านยังไม่ยอมรับ เพราะท่านไม่ทราบว่าจะเอาเงินไปไหนกันเป็นจำนวน

มาก ๆ ต่อมาไร้ถั่วลิสงของชาวเมืองฟลอริดาจำนวนมาก ถูกตัวเพลี้ยลงกัดกินเสียหายเกือบหมด ชาวนาจึงนำต้นถั่วที่ถูกรบกวนด้วยโรคเพลี้ยนี้ไปให้ ดร.คาร์เวอร์ ตรวจ ท่านก็บอกสาเหตุและวิธีรักษาให้ เมื่อวิธีของท่านทำให้บังเกิดผลดีแก่ชาวนาแล้ว พวกชาวนาจึงส่งเช็คมาให้เป็นจำนวน 100 ดอลลาร์ และจะส่งให้อีกเดือนละร้อยดอลลาร์ต่อไปทุกเดือน แต่ ดร.คาร์เวอร์ ส่งเช็คกลับคืนไปทันที และอธิบายให้พวกชาวนาฟังว่า “พระเจ้ามิได้คิดค่าจ้างในการปลูกถั่วลิสงฉันใด ท่านก็ไม่คิดเอาค่าจ้างในการรักษาต้นถั่วลิสงฉันนั้น”

ต่อมามีพวกนักอุตสาหกรรมคนหนึ่ง มาศึกษาวิธีการทำจี้กบให้เป็นหินอ่อนเทียมไปจากท่าน คณะอุตสาหกรรมนี้ตั้งเงินเดือนให้ท่าน โดยขอให้ท่านไปประจำอยู่ที่สถานทดลองของเขา แต่ท่านปฏิเสธไม่ยอมรับ ดังนั้นพวกนี้จึงย้ายโรงงานมาตั้งอยู่ในมลรัฐอัลบามา และมาปรึกษาขอคำแนะนำและความรู้จากท่านโดยไม่ต้องเสียมูลค่าอะไรเลย

บทที่ 13 ผู้ช่วยคนใหม่

บัดนี้ ดร.คาร์เวอร์ อายุเกิน 70 ปีแล้ว แม้จะไม่มีใครรู้จักปีเกิดของท่านก็ตาม แต่ท่านก็ได้มาอยู่ที่ทัสเคจีถึง 40 ปี ถึงแม้จะชราลงมาก แต่ท่านกลับขยันมากขึ้นกว่าเดิม ท่านตื่นแต่ 4 นาฬิกาเข้าไปกลับมารับประทานอาหารเช้าจึงเข้าห้องทดลอง ท่านได้รับจดหมายเป็นหอบ ๆ ทุกวันจากทั่วโลก ท่านอ่านและตอบทุก ๆ ฉบับ ท่านเขียนตอบเองบ้าง บางทีก็ให้เลขานุการสองคนเขียนตามที่ท่านบอก แต่แยกประเภทของจดหมายแต่ละชนิด และเก็บเข้าแฟ้มไว้เป็นอย่างดี

ในปี 1934 ดร.เฟรด ดี. แพตเตอร์สัน ได้ดำรงตำแหน่งประธานของวิทยาลัยที่ทัสเคจี ท่านกล่าวว่าต้องอาศัยความช่วยเหลือจากการทดลองของ ดร.คาร์เวอร์อีกมากนัก และจะต้องจัดหาบุคคลที่เหมาะสมเข้าฝึกงานเพื่อรับช่วงงานนี้ต่อไป

การเปิดภาคเรียนตอนปลายปี ค.ศ. 1935 บรรดาครู, อาจารย์และนักเรียนได้มาพร้อมกันในตอนเช้าวันหนึ่งของเดือนเมษายน (1935) ดร. คาร์เวอร์ ตื่นขึ้นตั้งใจว่าจะเข้าไปในป่าตามเคย แต่ท่านรู้สึกไม่โล่งสบาย โดยปกติแล้วท่านไม่ได้ต้องกระเจกเลย แต่เช้าวันนี้ท่านได้ลองส่องกระจกดูตนเอง ก็รู้สึกตัวว่าชราามากแล้ว ผมก็ขาว, ไหล่ก็ห่อลง ท่านทราบว่าผู้ช่วยของท่านมาถึงแล้วตั้งแต่เมื่อคืนก่อน แต่รูปร่างหน้าตาเขาเป็นอย่างไรบ้างก็ยังไม่รู้จัก

ท่านได้อธิษฐานในขณะที่เดินไปตามทางว่า “พระองค์เจ้าข้า ข้าพเจ้าชราามากแล้ว และเหน็ดเหนื่อยมาก ข้าพเจ้าไม่ปรารถนาที่จะถูกรบกวนอีก”

ขณะนั้นหงส์ป่าบินผ่านเหนือศีรษะท่าน ท่านก็ทราบว่ามันบินลงมาทางภาคใต้เพื่อจะหนีความหนาว นกเหล่านี้มันรู้ว่าปีนี้จะหนาวจัดมันรู้เหตุการณ์ล่วงหน้า ดังนั้นมันจึงเตรียมตัวทัน ท่านหัวเราะเบา ๆ และก็นั่งว่า “มันน่าขันเหลือเกินที่มนุษย์เราใช้ความรู้สึกน้อยกว่านกและสัตว์ทั้งหลาย ตัวข้าพเจ้าก็รู้ดีแต่กระนั้นก็ยังบ่น ขอพระองค์โปรดยกโทษแก่ข้าพเจ้าด้วย บรรดากิจการงานเหล่านี้เป็นของพระองค์ ขอพระองค์ได้โปรดส่งผู้ช่วยมาทำการนี้แทนข้าพเจ้าต่อไปเถิด”

ต่อมาอีกสักสองชั่วโมงท่านก็เดินกลับมา ในมือถือต้นโกศลชื่อ อัลลาบาเมเซส โกศลนี้มีลักษณะใบด้านข้างบนสีเขียวชะอุ่ม แต่ข้างใต้เป็นสีเงิน เป็นโกศลชนิดที่หายากและมีราคาแพงมาก ท่านรู้สึกมีความสุข เมื่อรับประทานอาหารเช้าและลิ้มความกล้วต่าง ๆ หมด ในห้องรับประทานอาหาร รู้สึกว่าครึกครื้นขึ้น เพราะบรรดาคณะครูและนักเรียนซึ่งจากกันไปเสียตั้งแต่เดือนมิถุนายนต่างก็กลับมาพบกัน ทักทายปราศรัยด้วยความยินดีเสียงดังลั่นไปหมด พอนั่งกันพร้อมแล้วก็มีคนหนึ่งสะกิด ดร.คาร์เวอร์ แล้วพูดเบา ๆ ว่า “ท่านอาจารย์ครับ โน่นแน่ะผู้ช่วยคนใหม่ของท่านอาจารย์”

ท่านจึงมองดู มีชายหนุ่มสี่ห้าคนเข้ามาในห้องรับประทานอาหาร แต่มาหยุดอยู่ที่ประตู สังเกตเป็นคนหน้าใหม่ทั้งนั้น ท่านก็พิจารณาบุคคลเหล่านี้ทีละคนว่าจะเป็นคนไหน เมื่อคนเหล่านั้นเดินเข้ามาใกล้ท่านก็รู้สึกสะดุดตาคนหนึ่ง ในจำนวนนั้นมาก เขาเป็นคนสูงรูปร่างสมทรง ใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ท่านสังเกตก็รู้สึกว่าเขาแปลก, ลึกเป็นลักษณะของตาที่มีความสังเกตดี

ดร.คาร์เวอร์ ก้มตัวลงและพูดว่า “คนนี่กระมัง ฉันคิดว่าเป็นคนนี่ไม่ผิด”

ผู้เซฟอาหารได้ยินเข้าก็บอกว่า “ใช่ครับ คนนั้นแหละ” ชายหนุ่มผู้นั้นตรงมาที่โต๊ะอาหาร แล้วยื่นมือออกมายังอาจารย์ พูดด้วยความคารวะเป็นอย่างดีว่า “ท่าน ดร.คาร์เวอร์ ผมคือ ออสตินเคอทิส” เขากล่าวต่อไปว่า “ผมไม่เคยเห็นใครที่มีหน้าตาเต็มไปด้วยความกรุณาเช่นนี้เลย ยิ่งกว่าความกรุณาเสียอีก ลักษณะเช่นนี้ผมทราบดีว่าเป็นลักษณะของผู้ที่เชื่อในพระเจ้า จะเป็นลักษณะอย่างอื่นไปไม่ได้เลย”

เวลาต่อมาคนทั้งสองก็สนิทสนมกันมาก ดร.คาร์เวอร์ กล่าวกับผู้อื่นว่า ไม่ว่านายเคอทิสจะทำอะไร เป็นต้องยกย่องท่านออกหน้าเสมอ และคอยซักถามท่านเสมอ ๆ เมื่อ ดร.คาร์เวอร์ถูกเชิญไปที่เวสต์ เวอร์จิเนีย เพื่อประชุมปรึกษาหารือราชการบางอย่างกับท่านผู้ว่าราชการไวท์ นายออสติน เคอทิสก็ร่วมไปด้วย

ท่านเรียกชื่อผู้ช่วยของท่านว่า “เด็กน้อย คาร์เวอร์” เป็นนามที่เรียกกันในโรงเรียนทศเคทินี่

บทที่ 14 อุทยานมหาชัยของพระเจ้า

แต่เดิมนี่ ดร.คาร์เวอร์เห็นว่า ประชาชนในมลรัฐอัลบามาเนีย ยังขาดสิ่งจำเป็นแทบทุกอย่าง และไม่มีหนทางจะได้สิ่งจำเป็นเหล่านี้มาเลย ฉะนั้นคำแนะนำของท่านจึงเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการอย่างยิ่ง เครื่องอุปกรณ์ของท่านก็ได้จากสิ่งที่ประชาชนมีอยู่แล้ว และจุดประสงค์ของท่านก็คือผลิตสิ่งที่ประชาชนต้องการ ออกจากสิ่งที่ประชาชนมีอยู่แล้ว ผลที่ได้รับก็คือแปลงพืชผลที่ประชาชนปลูกไว้ให้เป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องก่อสร้างต่าง ๆ หลายพันชนิด และเขาไม่จำเป็นต้องปลูกพืชที่เคยปลูกมาจำเจแต่อย่างเดียวคือ ฝ้าย เท่านั้น

เพียงแค่แป้งมันเทศอย่างเดียวสามารถเลี้ยงกองทัพทั้งกองได้ ในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง และเมื่อเห็นว่าสหรัฐอเมริกาต้องอาศัยสี่สำหรับย้อมผ้าที่ทำจากถ่านหินในประเทศเยอรมันนีแล้ว ดร.คาร์เวอร์ ก็คิดประดิษฐ์สีจากพืชต่าง ๆ สำเร็จ ท่านสามารถผลิตสีย้อมตั้ง 500 ชนิด จากผลไม้, ใบไม้ รากไม้ และลำต้นของพืชต่าง ๆ รวมทั้งหมด 29 ชนิด สีเหล่านี้ใช้ย้อมหนัง, ฝ้ายฝ้าย, ฝ้ายไหม, ฝ้ายขนสัตว์, ฝ้ายป่าน และสีนี้ไม่ตก ไม่ว่าจะซักหรือถูกแดดเลียก็ตาม

ท่านกล่าวเสมอว่า ประเทศอเมริกาจะไม่ขาดแคลนสิ่งใดเลย ตราบใดที่ธรรมชาติยังอำนวยพืชและผักต่าง ๆ ให้เต็มป่า เพราะสิ่งเหล่านี้ใช้ทำได้ทั้งยารักษาโรคและอาหาร แล้วท่านก็ชี้แจงประชาชนให้รู้จักหญ้าชนิดต่าง ๆ ว่าหญ้าคือพืชที่เจริญงอกงามขึ้นในที่ ๆ คนไม่ต้องการ ดังนั้นมนุษย์เราจึงถอนและโยนทิ้งเสีย แต่ธรรมชาติช่วยให้มีเมล็ดร่วงหล่นทั่วไป ต้นที่แข็งแรงก็มีชีวิตรอดอยู่ได้ ต้นอ่อนแอที่ไม่มีผู้เอาใจใส่ก็ตายไป ฉะนั้นต้นไม้ป่าจึงแข็งแรงและทนทานยิ่งกว่าต้นไม้ ที่เราเอามาปลูกโดยระวางรักษาอย่างดี

นี่เป็นวิธีสำรวจของเก่า ๆ โดยหลักเกณฑ์อย่างใหม่ ท่านได้เตือนประชาชนให้สังเกตต้นหญ้าที่ขึ้นงอกงามอยู่ตามทุ่งนา ตามริมถนนหนทาง ในที่รกร้างว่างเปล่าและตามป่าดงทั่วไป เป็นพืชชาติที่มีวิตามินมาก มีรสดี, และมีคุณสมบัติเป็นยารักษาโรคอย่างดี

นับตั้งแต่ท่านเริ่มต้นมาอยู่ที่เมืองนี้ ท่านสอนให้รู้จักกระเหม็ดกระแหม่ ให้ประชาชนรู้จักรักษาและสงวนสิ่งต่าง ๆ มิให้ทิ้งขว้างสิ่งใด ๆ เพราะอาจใช้เป็นประโยชน์อย่างอื่นได้อีก ท่านสอนแล้วสอนอีก และบัดนี้ประชาชนก็เชื่อฟังคำของท่านแล้ว ท่านสอนวิธีง่าย ๆ เช่น ให้ตากอาหารไว้รับประทาน

ดร.คาร์เวอร์ ได้แต่งตำราปรุงอาหารขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้จัดการตากแห้งพืช, และผลไม้ต่าง ๆ เช่น แอปเปิ้ล, องุ่น, มะเขือ ข้าวโพด, มะเขือมอญ, มันเทศ, พักทอง, ถั่วฝักยาว และวิธีทำซูปต่าง ๆ อีกมาก ท่านไม่เคยสอนให้ใช้เครื่องมือปรุงอาหารที่มีราคาแพงเลย ดร.คาร์เวอร์ สอนให้ประชาชนรู้จัก

ใช้ตาปรุงอาหารอย่างง่าย ๆ มุ่งกันยุง, ที่ปิดอาหารเป็นลวดธรรมดา และสอนให้รู้จักคุณค่า ของ แสงแดด

ในขณะนั้นเองท่านได้พบกับนายเฮนรี ฟอร์ด เป็นการพบปะระหว่างคนผิวขาวและคนผิวดำ แล้วต่อมาคนทั้งสองนี้ก็เป็นมิตรกันอย่างสนิทสนม เพราะท่านทั้งสองมีอะไร ๆ เหมือนกันหลายอย่าง คนหนึ่งเป็นนักอุตสาหกรรมมั่งมีชั้นมหาเศรษฐี แต่อีกคนหนึ่งเป็นคณงานธรรมดาสามัญ ที่ได้รับการดูแล ห่มน และ ไร่เกียรติ

เมื่อคนทั้งสองได้พบปะกันครั้งแรก ต่างฝ่ายต่างรู้สึกเคารพในกันและกัน ดร.คาร์เวอร์ ได้โค้งคำนับให้อย่างสุภาพแต่หน้าตาขี้มึนแหมแต่ดวงตาซึ่งแหลมคมของท่านแสดงว่าเป็นคนสำคัญผู้หนึ่ง

บุคคลทั้งสองมีความเชื่อในคุณประโยชน์ และคุณค่าของการทำงานแต่ทั้งสองคนไม่ตั้งกำหนดเวลาไว้ตายตัว เฮนรี ฟอร์ด แม้จะมีเงินมากมายมหาศาล ก็ไม่ยอมให้เวลาหมดเปลืองไปโดยไร้ประโยชน์ ท่าน ดร.คาร์เวอร์ ก็เช่นกัน ท่านทั้งสองไม่เชื่อหลักปรัชญาที่ว่ามนุษย์ทำงานเพื่อกินอย่างเดียว แต่มนุษย์ต้องใช้เวลาเพื่อความก้าวหน้าด้วยความพากเพียร, ความพยายาม, การกระหมัดกระแหม, รู้จักประหยัดเป็นหลักประจำชีวิตของท่านทั้งสอง มีผู้ได้ยินฟอร์ดแสดงความดูถูกเงินและท่านเตือนคนหนุ่ม ๆ เสมอว่า จะใช้เงินซื้อสิ่งที่มีค่าอันแท้จริง และมีความสำคัญถาวรไม่ได้เลย ท่าน ดร.คาร์เวอร์ ได้แสดงพฤติกรรมที่เป็นจริงดังคำพูดของท่านเฮนรี ฟอร์ด เนื่องด้วยกิจการของท่านและกรณีแวดล้อมทำให้ไม่สามารถจะพิสูจน์คำพูดของท่านให้ประจักษ์ได้

ภายหลังที่ได้พบและรู้จักกันแล้ว ดร.คาร์เวอร์ ก็ได้รับคำเชิญจากเฮนรี ฟอร์ด ให้ไปเยี่ยมเมืองเคียร์มอน ท่านได้ไปชมกิจการจนทั่วแล้วก็กลับมา เริ่มทำการทดลองแยกธาตุถั่วเหลือง ในไม่ช้าท่านก็ใช้ถั่วเหลืองเป็นส่วนประกอบทำเครื่องใช้พลาสติก ซึ่งต่อมาเฮนรี ฟอร์ด จำต้องใช้พลาสติกนี้ เป็นส่วนประกอบในการทำเครื่องยนต์หลายอย่าง

เนื่องจากเฮนรี ฟอร์ด มีความสนใจในกิจการทางภาคใต้มากจึงได้ซื้อที่ดินแปลงใหญ่ห่างจากเมืองชวานานาห์ ในมลรัฐจอร์เจียประมาณ 15 ไมล์ และได้เปลี่ยนสภาพที่ไม่น่าอยู่ซึ่งคนผิวขาวและคนนิโกรที่ขากจนเช่าอาศัยอยู่ ทำการตัดแปลงให้เป็นไร่นาและสถานที่ทดลองอันกว้างใหญ่ไพศาลและเจริญรุ่งเรืองขึ้น ที่ ๆ เคยเป็นหนองบึงก็จัดการปรับปรุงให้ดีขึ้น ตัดต้นไม้ต่าง ๆ ลง สร้างโรงเรียนขึ้นสองหลัง หลังหนึ่งสำหรับเด็กนิโกร ให้ชื่อว่า “โรงเรียนคาร์เวอร์” ชาวนาาก็ได้รับเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับไร่นา ได้ปลูกบ้านตัวอย่างขึ้นและปลูกต้นไม้สำหรับทดลองใช้ทำยางรับเบอร์เทียม

ดร.คาร์เวอร์ เข้าร่วมกับเฮนรี ฟอร์ด วางโครงการนี้ ใช้สื่ที่ว่าท่านประดิษฐ์ขึ้นทาอาคารทุกหลัง ท่านแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่เกิดจากพื้นดินใช้ประโยชน์ได้ทุกอย่าง ท่านเป็นผู้ออกแบบตกแต่งบ้านเรือนให้แก่ประชาชน

ท่านทั้งสองร่วมงานกันอย่างใกล้ชิด ทดลองความคิดใหม่ ๆ ทั้งสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ เปลี่ยนพื้นดินและบุคคลที่กำลังจะเสียไปให้กลับเป็นประโยชน์

เฮนรี ฟอร์ด มาที่ทัสเคทีหลายครั้งแล้วแต่ไม่มีผู้ใคร่รู้เลย วันใด เมื่อคนเห็นรถไฟส่วนตัวของท่านมาจอดอยู่ในรางหลักที่สถานี ซีฮอร์ ก็เป็นอันรู้กันว่าท่านต้องมาหา ดร.คาร์เวอร์ ทางวิทยาลัยก็ไม่แพร่กระจายมาธุระของท่าน และไม่มีกรเข้าไประบควน ปล่อยให้ท่านทั้งสองสนทนากัน หัวเราะกัน เดินเข้าไปเที่ยวในป่าด้วยกัน คิดสร้างวางโครงการฟาร์มด้วยกันเพื่อให้โลกมนุษย์เราเป็นที่น่าอยู่ยิ่งขึ้น

นักเรียนเก่าของทัสเคทีคนหนึ่งกล่าวว่า “ท่านทั้งสองชอบรับประทานอาหารอย่างเดียวกัน เพราะข้าพเจ้าเคยเป็นผู้เซฟอาหารให้ท่านทั้งสองในห้องที่พักของ ดร.คาร์เวอร์ นอกจากนั้นยังใส่ห้วนมในกาแฟเท่า ๆ กันด้วย”

เฮนรี ฟอร์ด ได้สร้างบ้านให้ ดร.คาร์เวอร์ เป็นส่วนตัวหนึ่งหลัง คล้ายกับปราสาทราชวังทีเดียว แต่สิ่งที่ ดร.คาร์เวอร์ ต้องการนั้น คือกระท่อมธรรมดาให้เหมือนกับกระท่อมของมารดาท่านเท่านั้น ท่านเฮนรี ฟอร์ด เข้าใจว่า ดร.คาร์เวอร์มีความเคารพมารดาของตนมาก จึงอยากจะทำให้เป็นที่ระลึก ดังนั้นเฮนรี ฟอร์ดจึงหาไม้ชนิดที่ดีที่สุด เอามาจากทุกรัฐ เพื่อสร้างกระท่อมให้ ดร.คาร์เวอร์ ในหมู่บ้านกรีนฟีลด์

กระท่อมหลังนี้จึงเป็นกระท่อมที่มีค่ายิ่ง ดร.คาร์เวอร์พอใจมากท่านยิ่งรีบเร่งทำงานหนักยิ่งขึ้น ท่านเคยพูดถึงตัวของท่านเองว่าท่านเป็น “ผู้นำทาง” เสมอ และท่านก็ยอมรับว่า เป็นเช่นนั้นจริง ๆ ท่านยินดีที่จะทำงานนำหน้าต่อไป และยินดีที่จะละทิ้งผลประโยชน์หรือรางวัลของการทำงานไว้ให้แก่ผู้อื่นต่อไป

ท่านเป็นผู้ชี้ทางให้ผู้อื่นเสมอ เดียวนี้อายุของท่านก็จะใกล้ 80 ปี เข้าไปแล้ว ออสตินจึงจะโครงการที่จะสร้าง “สถานทดลองค้นคว้าคาร์เวอร์” เสนอแก่ท่าน และได้บอกรายละเอียดเกี่ยวกับการตั้งมูลนิธิให้ทราบทั่วกัน ตึกใหญ่ซึ่งอยู่ถัดตึกโคโรที ฮอลไป ได้ถูกตัดแปลงให้เป็น “พิพิธภัณฑ์ คาร์เวอร์” ในสถานทีนี้เป็นที่เก็บตัวอย่างของงานที่ท่านได้ทำมาในระหว่างเวลา 55 ปี เป็นผลิตภัณฑ์ที่ถูกสกัดออกจาก ถั่วลิสง, มันเทศ, และจากของที่โยนทิ้งแล้ว และจากพืชหญ้าต่าง ๆ ชนิดที่มีราคาแพง, การฝีมือนี่, ลายลูกไม้ต่าง ๆ และบรรดาสิ่งของที่ยอร์ช วอชิงตัน คาร์เวอร์ ได้เก็บรวบรวมมาตลอดระยะเวลา 55 ปี

ส่วนภาพเขียนของท่านนั้นอยู่ในห้องหนึ่งต่างหาก มีหนังสืออธิบาย ภาพเหล่านี้ แต่งโดยออสติน เกอทิส

ในเวลาว่างจากการงาน ท่านได้ใช้ดินเหนียวของอัลบามาเขียนภาพด้วยนิ้วมือของท่าน อธิบายวิธีเขียนด้วยนิ้วนี้ให้นักเรียนรู้จักวิธีว่าจะทำอย่างไร ภาพเหล่านี้ได้ถูกนำออกไปแสดงให้ประชาชน ทุกคนรู้สึกประหลาดใจกันมาก ภาพรูป “ลูกพีชผล 4 ผล ทางสำนักงานภาพกรุงปารีสขอซื้อไป วันหนึ่ง

ชาวฝรั่งเศสที่เป็นอิสระจะต้องชมและชอบภาพเล็ก ๆ สำคัญภาพนี้ ภาพที่ท่านชอบมาก คือภาพดวงอาทิตย์กำลังตกลงเหนือแม่น้ำที่เงียบสงบ

บทที่ 15 ทำงานจนวาระสุดท้าย

ประตูชั้นนอกได้เปิดออกกว้างเพื่อให้ ดร.คาร์เวอร์เข้ามา ท่านสวมเสื้อคอปิดเพื่อป้องกันหวัด ใส่หมวกเก่า ๆ คลุมมาถึงหู ในมือท่านถือคันเฟิร์นมาหอบใหญ่ที่รากยังมีดินติดอยู่ แชมได้ช่วยรับเอา ต้นไม้มาถือไว้ และสังเกตเห็นมือของท่านแห้งและเย็นซีด

ท่านถอดหมวกออกพูดว่า “สวัสดิ์ เด็กหญิงทั้งหลาย” พลังกัมศิรยะ

“สวัสดิ์ ท่านอาจารย์คาร์เวอร์” เด็กหญิงกล่าวต้อนรับพร้อม ๆ กัน ท่านแขวนหมวกไว้ใกล้ ๆ กับโต๊ะ ดึงคอเสื้อแล้วถูมือไปมา แล้วหันมาพูดกับแชมว่า “อ่านหนังสือพิมพ์หรือเปล่า” แต่ท่านก็ไปรอแชมตอบ กลับวิจารณ์ว่า “กาเฟนีอ์ร่อยดีมาก”

แชมจึงถาม “มีข่าวอะไรหรือครับในหนังสือพิมพ์วานนี้”

ท่านลืมนึกเรื่องหนังสือพิมพ์ไปแล้ว แต่ต่อมาสักครู่จึงนึกขึ้นได้ ก็ถามถึงเรื่องหนังสือพิมพ์เมื่อวานนี้อีก แชมตอบว่า “บางครั้งก็ไม่ได้อ่าน” ท่านถอนหายใจใหญ่แสดงท่าไม่พอใจ แล้วท่านก็หยิบหนังสือพิมพ์ออกมาจากกระเป๋าแล้วพูดว่า “อ้าว, อ่านหนังสือพิมพ์นี้เสีย แล้วอย่ารบกวนฉัน”

แชมเปิดหนังสือพิมพ์ออกอ่านด้วยความงวยง เหตุที่ท่านคิดว่าเช่นนี้ จะต้องมียะไรอยู่เบื้องหลังสักอย่างหนึ่ง เขาพลิกไปสักครู่จึงเห็นรูปของ ดร.คาร์เวอร์ อยู่กลางหน้าหนังสือพิมพ์ หน้าหน้าออกข้างเบื้องบนมีตัวหนังสือเขียนว่า “นี่เป็นภาพตัวจริงของ ดร.คาร์เวอร์ เขียนโดย อาเธอร์ เลอรอย เบนสฟาเทอร์ ได้รับรางวัล บลังเชเอส.เบนยามิน เป็นเงิน 250 ดอลลาร์ สำหรับภาพเขียนที่ดีที่สุดทางภาคใต้” เมื่ออ่านต่อไปจึงทราบว่า สมาคมสันนิบาตศิลปะแห่งรัฐภาคใต้ที่เมืองมอนต์โกเมอรี อัลบามา เป็นผู้ให้รางวัล

เขาเงยหน้าขึ้นโดยเร็ว แลเห็น ดร.คาร์เวอร์ กำลังมองด้วยท่าทางอาย ๆ อย่างเด็ก ๆ แชมก็ตะโกนบอกคนอื่น ๆ ว่า “โอ! แปลกประหลาดจริง”

ดร.คาร์เวอร์ ต้องการจะเอาหนังสือพิมพ์นั้นซ่อนเสียจึงรีบพูดว่า “เอาหนังสือพิมพ์คืนมาให้ฉัน” แต่คนทั้งหลายก็แย่งหนังสือพิมพ์ไปจากมือ

ดร.คาร์เวอร์ ยิ้ม ท่านไม่ได้รู้สึกไม่พอใจแต่อย่างใดเลย เพราะถือว่าเขาเหล่านั้นเป็นเด็ก ๆ ในครอบครัวของท่าน ท่านจำได้ว่าท่านไม่เคยเต็มใจเสียเวลาไปนั่งให้คนเขียนภาพเช่นนั้นเลย ท่านไม่ใคร่พอใจเลย แต่ท่านเองก็ประหลาดใจเหมือนกันว่า ทำไมภาพของท่านจึงมีลักษณะสุขุมเหมือนผู้บริสุทธิ์ ในเมื่อขณะนั้นท่านเองก็คิดว่าจิตใจกำลังกระวนกระวายอยู่ อยากจะเลิกไปเสียเพราะเสียเวลา ท่านมีความยินดีที่ผู้เขียนได้รับรางวัล แต่นั่นเป็นเพียงเรื่องพิเศษเล็กน้อยเท่านั้นเหตุผลที่ได้รางวัลก็คือ “เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงความน่ารักทางจิตใจยิ่งกว่าทางร่างกาย”

ท่านจึงถามแซมว่า “เธอคิดใหม่ว่า ภาพนั้นจะชนะการประกวดความงาม”

แซมมองดูหน้าท่าน บางสิ่งในใบหน้าของเด็กนั้นคงจะกระทบหัวใจของท่านก็ได้ ต่างคนก็ต่างมองดูซึ่งกันและกัน แซมพูดเบา ๆ ว่า “ครับ ๆ ผมคิดว่า ท่านอาจารย์.....ท่านอาจารย์จะชนะ” ตาของท่านลูกโป่งแล้วพูดว่า “เธอโง่”

บริษัทภาพยนตร์แห่งหนึ่งนำเอาเครื่องถ่ายภาพ, ฟิล์ม และอุปกรณ์หลายอย่างมาที่ทัสเคกิ เพื่อจะบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติของท่าน แม้ว่างานนี้จะเป็นการทำให้ท่านผู้ชรามากแล้วจะต้องเหน็ดเหนื่อยก็ตาม ท่านก็ยินดีร่วมมือช่วยเหลือทุกประการ บางทีเด็กนักเรียนคนอื่นอยากจะเขียนอีกก็ได้

เบ็ตซี เกรฟ เรย์นุ ได้มาเขียนภาพของท่านอีก แต่เธอมิได้ขอร้องให้ท่านอาจารย์นั่งเพื่อเขียนตลอดไป เธอกล่าวว่า “ดิฉันต้องการจะเขียนรูปขณะที่ท่านกำลังทำงาน สวมผ้ากันเปื้อนผืนใหญ่ทำจากถุงแป้ง รองเท้าที่ท่านกำลังเปื้อนโคลนก้อนใหญ่ มือกำลังแตะดอกไม้ที่ท่านรักมากแต่เบา ๆ ท่านควรจะออกไปยืนกลางแจ้ง เพื่อดิฉันจะเขียนภาพของท่านพร้อมด้วยดอกกุ้ว เพราะท่านชอบเล่นว่านชนิดนี้มาเป็นเวลาหลายปี คูที่ข้างล่างของภาพซิมิดอกกุ้วสีขาว เป็นดอกกุ้วที่ท่านประดิษฐ์ขึ้นเอง เพราะท่านพูดว่าพระเจ้าได้สำแดงแก่ท่าน”

ในเดือนพฤศจิกายน 1942 ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับหนึ่ง ในสภาองเกรสมีใจความว่า ขอให้ยกกระท่อมเก่าแก่ ซึ่งจวนจะสลักหักพังและถูกทอดทิ้งร้างไว้ในทุ่งนา ที่รัฐมิสซูรี ให้เป็นโบราณวัตถุสำคัญชิ้นหนึ่งของชาติ

หนังสือพิมพ์นิวยอร์กเฮอรัลด์ทริบูนเสนอความเห็นที่ “เราเชื่อว่าสภาองเกรสคงจะดำเนินการเรื่องนี้ ให้เป็นอนุสรณ์และเป็นที่ระลึกถึงคนดำด้อยผู้หนึ่ง ซึ่งได้ทำกิจการงานสำเร็จอย่างใหญ่หลวงหลายประการ และเป็นเครื่องยืนยันว่า ชาวอเมริกาถือหลักว่า ให้นุญธ์ทุกคนมีเสรีภาพที่จะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้เท่าเทียมกัน”

ในวันขึ้นปีใหม่ในปีนั้น ไม่มีการรื่นเริงในห้องประชุมใหญ่เหมือนเช่นเคย เพราะ ดร.คาร์เวอร์นอนป่วยอยู่ในห้องมีดบนตึกชั้นสอง เพราะว่าเมื่อก่อนหน้านี้ประมาณสักสองสัปดาห์ ในตอนเช้าตรู่วันหนึ่ง เมื่อท่านลุกขึ้นและจะเริ่มทำงานตามปกติ ขณะที่ท่านก้าวออกจากมุขหน้าท่านก็ลื่นล้มลงบนน้ำแข็ง นางแมคคอลลิสเตอร์ ผู้ดูแลบ้านได้ยินเสียงท่านร้องจึงวิ่งออกมาดู ก็พอดีเห็นนักเรียนสองคนมาช่วยพยุงท่านให้ลุกขึ้นแล้วทุกคนก็พูดกับท่านว่า

“ท่านอาจารย์ครับ อย่าออกไปเลย ผมจะช่วยพยุงท่านให้ขึ้นไปบนตึก ขอให้ท่านอาจารย์พักผ่อนดีกว่า”

แต่ท่านพูดว่า “ฉันยังมีงานจะต้องทำอยู่” ท่านให้เด็กทั้งสองพยุงท่านไปยังห้องทดลองและบอกว่าไม่เจ็บปวดอะไรหรอก เมื่อเด็กกลับไปแล้ว ท่านก็อุตสาหะเดินไปยังที่ทำงานบอกให้เลขานุการ

เขียนจดหมาย ตรวจสอบการงาน สนทนากับนายออสติน เคอทิส พอถึงเที่ยงวันท่านก็กลับห้องพักของท่านและไม่ออกมาอีกเลย

ขณะที่นอนอยู่ท่านยังอุตสำหรับลุกขึ้น เขียนภาพคริสตมาสที่งาม ๆ หลายภาพพร้อมกับเขียนไว้ที่ภาพว่า “สันติสุขจงมีแก่โลกและไม่ตรีจิตจงมีแก่นมนุษย์ทั้งปวง”

บทที่ 16 คู่ที่นิรันดร์

ที่รัฐอัลบามา มีฝนตกหนัก ดวงอาทิตย์ขณะนี้ก็มีคัลลุ่มเพราะถูกเมฆบัง น้ำตาของประชาชนหลังไหลลงนองพื้นดินที่ ดร.คาร์เวอร์ได้เปลี่ยนสภาพให้ดีขึ้น และหยาดน้ำตาได้ร่วงหล่นลงไปหัวใจกลางของพืชที่ท่านปลูกไว้ เพราะว่า ดร.คาร์เวอร์ ได้สิ้นชีวิตแล้ว

มีผู้คนมาทำความเคารพศพของท่าน เป็นขบวนยี่ดยาว ณ ที่หอประชุมโคโร ซึ่งเป็นที่พักศพของท่าน บุคคลเหล่านี้มาจากทุกทิศทุกทาง มาโดยเกวียน, รถยนต์แบบใหม่ แบบเก่า บ้างก็เดินมาโดยบุกป่าฝ่าดงข้ามห้วย, ข้ามเขา, ข้ามหนอง, คลอง, บึง, บางมาด้วยความลำบาก บรรดาผู้ที่ท่านเคยมีบุญคุณแก่เขา ๆ ก็รักท่าน มีทั้งคนเฒ่าชรา, หนุ่มสาว, เด็ก, และผู้ใหญ่ เด็กนักเรียนซึ่งชอบหนังสือและหิวปีนโตใส่อาหารกลางวัน พวกนี้มาแสดงความเคารพต่อท่านไม่ขาดระยะตั้งแต่เช้าจรด

ได้มีการจัดพิธีบรรจุศพขึ้นอย่างง่าย ๆ พวกนักเรียนหมู่ในโบสถ์ที่ทัสเคกีมาร้องเพลงบทที่ ดร.คาร์เวอร์ ชอบเป็นการไว้อาลัย คนทั่วโลกส่งสาสน์แสดงความอาลัยมากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านประธานาธิบดีแห่งสหรัฐ ท่านรองประธานาธิบดี และท่านประธานสภาของสหรัฐ

เพิ่มเติม

เมื่อหลายปีมาแล้วขณะที่ศาสตราจารย์คาร์เวอร์มาที่สภาองค์กรสมาชิกสภาคนหนึ่งถามท่านว่า “ดร.คาร์เวอร์ ขอถามสักหน่อยได้ไหมว่า ทำอย่างไรท่านจึงสามารถทำงานได้มากมายเช่นนี้”

ดร.คาร์เวอร์ จัดการเก็บสิ่งของที่นำมาแสดงลงหีบเดินทางเรียบร้อยแล้ว จึงพูดยิ้ม ๆ ว่า “ที่หลังโรงงานทดลองของข้าพเจ้าที่เมืองทัสเคกี มีพุ่มไม้อยู่สองสามต้น ข้าพเจ้าได้ตัดต้นไม้ไว้เป็นตอ ๆ หนึ่งทำเป็นที่นั่ง ทุก ๆ วันเวลาเช้า 4.00 น. ข้าพเจ้าได้ออกไปนั่งและทูลอธิษฐานขอต่อพระเจ้าว่า ข้าพเจ้าจะทำอะไรในวันหนึ่ง ๆ ครั้นแล้วข้าพเจ้าก็เริ่มลงมือทำงานนั้นทันที”

ทุกคนในสภาองค์กรส นั่งลงเงียบและคิดคำนึงถึงคำพูดของท่าน เขาก็รู้สึกตัวว่ามาอยู่เฉพาะหน้าบุคคลสำคัญยิ่งใหญ่นี้แล้ว

พิมพ์ที่ ร.พ. สำเร็จกิจ 1049 หลังวัดอนงค์ ธนบุรี

นายเทพ เทพสำเร็จ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

1 พฤศจิกายน 1058